

SIVAL

THE WORLD-CLASS
TRADE FAIR FOR PLANT PRODUCTION

نمایشگاه‌ها مرزهای جغرافیایی را در می‌نوردند

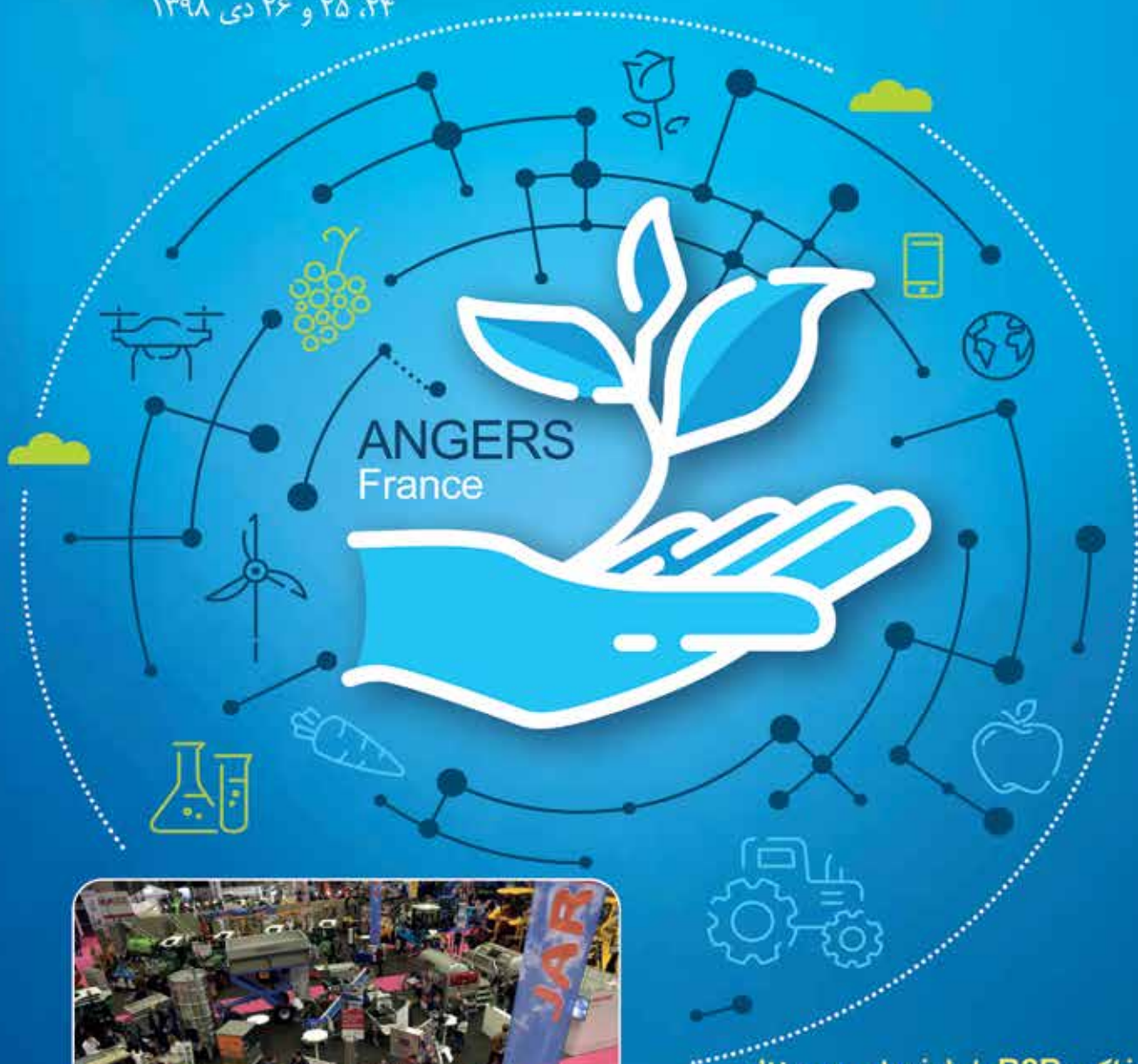
نمایشگاه سیوال SIVAL

زراعت، باغبانی، صنایع تکمیلی، تبدیلی و فراوری
محل عرضه نوآوری، در تمام زمینه‌های کشاورزی:
باغبانی، درختکاری، محصولات زراعی، باغی
سبزیجات، گیاهان دارویی، قارچ و تنباکو

مرکز نمایشگاهی شهر Angers - فرانسه

۱۴، ۱۵ و ۱۶ ژانویه ۲۰۲۰

۲۴، ۲۵ و ۲۶ دسامبر ۱۳۹۸

۱۰۰۰ مذاکره B2B با طرف‌های مورد نظر
۶۶۰ غرفه‌دار (۱۲ درصد خارجی)
۲۴ هزار بازدیدکننده حرفه‌ای
۱۳۰۰ بازدیدکننده خارجی از ۴۵ کشور

www.sival-angers.com

همراه : 09121150844

Mail: afrand.sh@gmail.com

تماس در ایران
افرند شیخ الاسلامی

ایران بهداشت
زندگی سالم ، قلب سالم

www.iranbehdasht.ir

فداخوان

مهر

در انتظار همدلی

کمک به تحصیل کودکان نیازمند

www.koodakancharity.ir

موسسه کودکان فرشته ایرانیان

MultiCafé

تنها تولید کننده قهوه فوری در ایران

صاحب امتیاز

و مدیر مسئول:

مهندس ابوالقاسم گل‌باف

روابط بین‌الملل:

علی گل‌باف

دبیر بخش صنایع غذایی:

مهندس عطیه گل‌باف

مرکز پژوهش‌های بازرگانی:

مهندس کبری لطفی

۰۹۱۹۳۹۹۲۲۱۹

خبرنگاران:

مهندس عبدالحسین کاظمی

مهندس کبری لطفی میشامندانی

محمد تقوا شعار

محمد هادی گل‌باف

مرکز پژوهش‌های بازرگانی و تبلیغات:

پروانه آقاچانی

امیر هوشنگ سمنانی

سرویس عکس ماهنامه:

پرویز نبوی

ملیکا گل‌باف

بخش اشتراک:

سمیه لطفی

مدیر امور دفتری:

محسن ثروتی

ناظر چاپ:

احمد خلیلی‌نیک

چاپ: باران شب، تهران، کارگرنوبی

خیابان آقابالازاده، پلاک ۱۴

تلفن بخش آگهی‌ها:

۰۲۱ - ۸۸۸۳۳۳۹۹۴

فکس: ۰۲۱ - ۸۸۸۳۳۳۶۱

t.damkesht@gmail.com

تلفن بخش اشتراک ماهنامه:

۰۲۱ - ۸۸۸۳۳۳۹۹۳

m.eshtarak@gmail.com

توجه: فایل‌های ارسالی (آگهی)

باید با وضوح 300 Dpi

در اندازه 21.5 x 29 cm

چهار رنگ CMYK

با فرمت TIFF یا PDF ارائه گردد.

در غیر این صورت، مسئولیت کیفیت

به‌عهده سفارش‌دهنده است.

بخش سیاستگذاری

- ◀ **سرمقاله؛** به کجا برم شکایت / ۶
- ◀ **سخن ماه؛** معاونت امور پس از تولید / ۷
- ◀ **معضل نیروهای مازاد در وزارتخانه** / ۸
- ◀ **کی بود، کی بود، ... من نبودم** / ۹
- ◀ **دستیاران ویژه استانی، نمکدان نمی‌شکنند** / ۱۰
- ◀ **لشکر ۱۰۰ هزار نفری وزارتخانه** / ۱۲
- ◀ **نظام اداری؛** تسهیل‌گر یا تهدیدکننده در بخش کشاورزی / ۱۳
- ◀ **همایش رونق تولید؛** راهی برای رونق کسب و کار کشاورزی / ۱۴
- ◀ **مشکلات گریبان‌گیر کشاورزی** / ۱۶
- ◀ **با من به سازمان تحقیقات بیایید!!** / ۱۸
- ◀ **عمومیت‌بخشی مصرف فناوری‌های جدید در کشاورزی** / ۲۲
- ◀ **در باشگاه هزار، هزار میلیاردی‌ها** / ۲۴
- ◀ **رئیس هیات‌مدیره بانک کشاورزی** / ۲۵
- ◀ **ساماندهی بعد از تولید** / ۲۶

بخش تولیدات گیاهی

- ◀ **حذف مجوز وزارت نیرو از استعلام‌های احداث گلخانه؛** آری یا نه!! / ۲۷
- ◀ **راهکارهای درمانده در مسئله آب** / ۲۸
- ◀ **واسطه‌ها، بالای جان باغداری کشور** / ۳۰
- ◀ **دست ما کوتاه و خرما بر نخیل** / ۳۳
- ◀ **بذور اصلاح‌شده استاندارد** / ۳۶
- ◀ **سهام مشاعات منازل در تامین فضای سبز** / ۳۸

به منظور راهنمایی خوانندگان عزیز
رپرتاژها در مجله
با این علامت مشخص می‌شود

کنار گذاشتن گذشته، بخشی از آغاز جدید است همگام با مدیران آینده حوزه کشاورزی

نگاهی به پرونده‌های پرسنلی مدیران ارشد وزارت جهاد کشاورزی نشان می‌دهد هنوز هم افرادی در وزارت جهاد کشاورزی مدیریت می‌کنند که ۴۰ سال پیش هم مدیر بوده‌اند و عمدتاً هم دولتی و کارمند همیشگی دولت، در حالی که بسیاری از مدیران ارشد وزارت کشاورزی در کشورهای پیشرفته را کشاورزان موفق، پیشرو و توانمندی تشکیل می‌دهند که خود بنیان‌گذار کسب‌وکارهای کشاورزی و موثر در تولید بوده‌اند اما در ایران مدیران ارشد دولتی، بعدها به صورت تفتنی یا جدی وارد کسب‌وکار خصوصی کشاورزی می‌شوند.

اینان مدیران کشاورزی نسل قبل هستند که به واقع دیگر نمی‌توانند موضوع بحث‌های توسعه‌ای و مدیریتی قرار گیرند و بهترین جایگاه آنان این است که به‌عنوان مدیران تاریخی، مورد بحث قرار گیرند. زیرا این دسته از مدیران کمتر اجازه می‌دهند درهای جدید و موثر به روی کشاورزی کشور باز شود. «نیروهای جادویی در همه آغازهایی نهفته است که در زندگی راهنما و یاری‌گر ماست.»^۱

بدین‌وسیله در وزارت کشاورزی افکار مدیران جوان و آغازهای جدید هنوز اجازه رشد نیافته با این همه، افکار درونی مدیران جوان محدودشدنی نیست و می‌توانند نقش خود را با امید به بهترین‌شدن به شایسته‌ترین وجه در حوزه کشاورزی انجام دهند.

در آن صورت است که رونق اقتصادی و امنیت غذایی در کنار تولید صادرات محور و تأمین نیاز کشورهای همسایه همراه با تعامل جهانی معنی می‌یابد.

آینده چیزی متفاوت، جدید و تجربه نشده است اما هر چه هست این تغییر جدی، بخش از آغاز جدید است. آغازی بر کارهایی که قبلاً انجام نشده است. آغازی بر انجام ممکن‌ها، آغازی بر دوران شگفتی‌سازی‌ها امروزه دیکته شدن سیاست‌های جهانی بر کشورهای عقب‌نگه داشته شده، تحریم‌ها، مهاجرت یا فرار مغزها (در مواردی فراری دادن مغزها) تغییر اقلیم، عدم مدیریت مصرف آب، تکرار سیاست‌های پرتکرار کشاورزی توسط مدیرانی که خود را مدیر بلافصل و بلامنازع بخش می‌دانند و نهایت هنرشان جابجایی در سیستم و تأیید یکدیگر است و مانع رشد و افزایش بهره‌وری شده است.

اما به نظر می‌رسد آنچه استوار و ثابت است، می‌تواند تغییر کند و آنچه در آمارسازی‌ها و ارقام تولید شهر و شهرستان، استان و کشور ارائه می‌شود تا مرز تولید را (با محصولات موازی که هر یک در چند حوزه دیگر در تولید محصول به کار می‌رود) به ۱۲۰ میلیون تن امروز و در دهه آینده ۱۳۴ میلیون تن برساند می‌تواند در قاب واقعیت و تغییر مدیریت برای رسیدن به ارقام واقعی برساند.

۱- (Hermann Hesse) هرمان هسه (۱۸۷۷-۱۹۶۲)

ادیب، نویسنده و نقاش آلمانی-سوئیسی

بخش صنایع دام، طیور و آبزیان

- ردپای ۵۰ هزار تن گوشت قرمز دولتی و حذف مدیریت غلط / ۴۱
- قطع ساقه‌های تولید؛ با تیغ واردات و داس منع صادرات / ۴۲
- موفقیت سازمان دامپزشکی در کنترل بیماری‌های استراتژیک / ۴۴
- دام سبک ایرانی نیازمند اصلاح نژاد / ۴۶
- دولت، تسهیل‌گر باشد؛ نه دخالت‌کننده / ۵۰
- واردات نهاده‌ها توسط تشکل‌های تولیدی / ۵۲
- نمایشگاه دام و طیور فرصتی برای همیاری تولیدکننده‌ها / ۵۴

بخش صنایع غذایی

- همیشه سبز با سبزان / ۵۷
- استارت‌آپ‌ها در راهند / ۵۸

به کجا برم شکایت

در همین حال اما نزدیک به صد هزار نفر آبدارچی، راننده، دربان، دفتران، رئیس دفتر، منشی مخصوص، رئیس حوزه، اندیکاتورچی، کارمند دبیرخانه، تایپیست، تلفنچی، نظافتچی، حراست، تدارکات، سفارش‌دهنده، سفارش‌گیرنده و ... به همراه ۳۰ تا ۴۰ هزار مهندس، فوق‌لیسانس، دکترا و ... مواجب‌بگیر وزارتخانه‌اند (گذشته از اکثریت دست پاک و شفاف و پرکار). بسیاری از این تعداد نه به اندازه کافی در رشد و رونق تولید اثر گذارند نه راه روستا و مزرعه را می‌دانند. از آنجا که دریافتی مورد نیاز برای گذران زندگی را ندارند برخی از آنها به کارچاق کنی (امروز برو فردا بیا) روی می‌آورند.

از طرفی بسیاری از این بنده‌های خدا به‌خصوص در پُست‌های نان و آبدار، به کسری از ۸۰ و نودسالگی رسیده و کنترل دومین دوره خدمات مدیریتی، معاونتی و مشاورتی صادقانه آنها نیز به صفر نزدیک شده و پاتوقی برای تعریف خاطرات ایام جوانی ساخته‌اند.

برخی نیز حتی از پرورش یک بوته سبزی یا صیفی در محل سکونت یا تراس آن و تامین بخشی اندک از مواد غذایی خود عاجزند چه رسد به اینکه کمک حال بهره‌بردار باشند تا رقم تولید در آینده نزدیک به ۱۳۴ میلیون تن برسد!

راه چاره، برون‌سپاری خدمات

حجتی در ۱۱ سال گذشته می‌توانست و هنوز هم می‌تواند ۸۰ تا ۹۰ درصد خدمات و فعالیت‌های وزارتخانه را به تشکلهای و حتی بخش خصوصی بسپارد و البته خواستار طرح و برنامه‌ای شود که ۹۰ درصد نیروهای شاغل وزارتخانه (به‌ویژه خدماتی‌ها) طبق برنامه و طرح مشخصی، به دیگر ارگان‌ها و سازمان‌ها انتقال یابند تا با هماهنگی مجلس و منابع طبیعی و بانک‌ها در روستا و مراکز کشاورزی با دریافت زمین و تسهیلات به‌عنوان کارآفرین و بهره‌بردار کشاورزی خود را بیازمایند چه بسا بتوانند اقتصاد کشاورزی را پویا نمایند.

وزارتخانه چاق و چله‌تر می‌شود!

اما در همین سخنان و گلایه‌های اخیر حجتی شاهد بودیم وی به دنبال به‌کارگیری پرسنل جدید در وزارتخانه است زیرا وزیر از مدیران استانی درخواست کرده‌است هر کدام دستیار ویژه برای رسیدگی به امور مردم تعیین کنند که قاعدتاً از معاونان وزیر و روسای استان‌ها گرفته تا معاونان روسای استان‌ها را شامل می‌شود. یعنی رقمی حدود ۹۰۰ نفر (۹-۸ معاون وزیر، مدیران ۳۱ استان که هر کدام ۶-۵ معاون هم دارند).

منطقه جیرفت و جنوب کرمان سازمان‌ها و شرکت‌های مستقل، شرکت‌های مادر، صندوق‌ها، بانک کشاورزی و ... که یا باید کاملاً به‌کار و مسئولیت دستیاری واقف باشند و از خارج به وزارتخانه تزریق شوند یا اینکه پرسنلی از وزارتخانه به این کار بپردازند و اضافه کار، حق ماموریت و ... دریافت نمایند. □

مهندس محمود حجتی هفته گذشته، در مراسمی که قرار بود به استقبال سال زراعی جدید و جشن کاشت (جشن مهرگان) برود و در حضور صدها کارشناس ارشد، مدیرکل، مدیریت تشکل، معاون وزیر و کشاورزان برتر کشور از خودش به خودش شکایت برد.

وزیری که بیش از یک دهه است در چهار دوره سکندار وزارتخانه بوده و تقریباً همه بخش‌ها و زیربخش‌های کشاورزی، امور اداری، نهادی، زیر و بم قوانین و مقررات فعالان بخش خصوصی را می‌شناسند و چهره آفتاب سوخته و رنجیده وی حاکی از مردمی‌بودنش است.

وی که سفرهای استانی‌اش (تقریباً هفته‌ای یک سفر، که نشان از توجه به کار کشاورزی و کشاورزان دارد) ناگهان برآشفته و تیغ از میان برکشیده و در بحبوحه بگیر، بگیرهای قوه قضاییه و نهادهای نظارتی دیگر، عملکرد خود، وزارتخانه و معاونین را محکوم کرد.

در این مراسم وزیر با لحنی تند و جدی پس از ۱۱ سال از فساد اداری مجموعه تحت حاکمیت خود سخن گفت و گرچه دیرهنگام، اما پذیرش تخلف و اعتراف به وجود رانت و فساد گسترده در درون وزارت، شجاعت می‌خواهد. نه اینکه چنین شبکه‌های سرطانی در بدنه دیگر وزارتخانه‌ها ریشه ندوانده باشد. مهم این است که این وزارت، ریشه در امنیت غذایی و معاش و قاتق روزانه مردم و ابزار پایداری تولید و توسعه آن دارد و باید ریشه فساد در آن خشکانده شود.

حجتی «امروز برو فردا بیا، و تیغ‌زدن کشاورزان، کارآفرینان و سرمایه‌گذاران» را بهانه کرد تا بتواند تیغ بر اخلاگران درون وزارتخانه بکشد. در این میان کثرت قوانین دست و پاگیر را یکی از موجبات فساد و رانت و چپاول بهره‌برداران گرفتار اعلام کرد. اما موضوع اصلی کثرت پرسنل حاشیه‌ساز را که حکایت از ۸۵ هزار نان‌خور قانونی و ۲۰ الی ۱۵ هزار «دور و بری» دارد از یاد ببرد.

وزیر، نیک می‌داند یک دانش‌آموخته کشاورزی زمانی که ۲ تا ۴ میلیون تومان حقوق (زیرخط فقر) ماهانه دریافت می‌کند و فرزند یا فرزندان دانشجوی دارد، احتمال دارد مستاجر هم باشد و ... قاعدتاً ممکن است در مواردی پای عده‌ای از آن‌ها بلغزد.

اعتراض نماینده ولی فقیه به جمعیت زیاد پرسنل وزارتخانه

وزیر آگاه است که وزارتخانه‌اش همانطور که نماینده ولی فقیه در همایش رونق تولید، لب به اعتراض کشید که وزارتخانه حجیم و مملو از کارمند و استخدام‌ها، بی‌اثر شده است

در حالیکه نیاز کشاورزی و کشاورزان کشور حداکثر با ۳ الی ۵ هزار دانش‌آموخته آگاه، توانا، کارشناس و کاردان، با تجربه حضور در مزرعه و توان انتقال دانش‌فنی، ترویج یافته‌ها و رونق بخشی به تولید برای سراسر کشور کافی است (مدیرانی مانند دکتر کلانتری معتقدند این رقم حداکثر تا ۱۵ هزار نیرو هم می‌تواند باشد).

درست یا غلط، سرانجام ریشه معاونت بازرگانی (آنچه که از وزارت بازرگانی منتزع و در وزارت کشاورزی مستقر شده بود) در مجموعه تحت مدیریت حجتی (با شروع بازگرداندن اختیار محصولات اساسی در گام اول) خشکانده شد و به لطایف الحیل تحت عنوان «... فقط ۲ سال جداسازی، استقرار در ریاست جمهوری، و ...» زیر چتر علاقه‌مندان به «واردات» رفت تا باز هم شاهد گرفتاری بیشتر کشاورزان باشیم

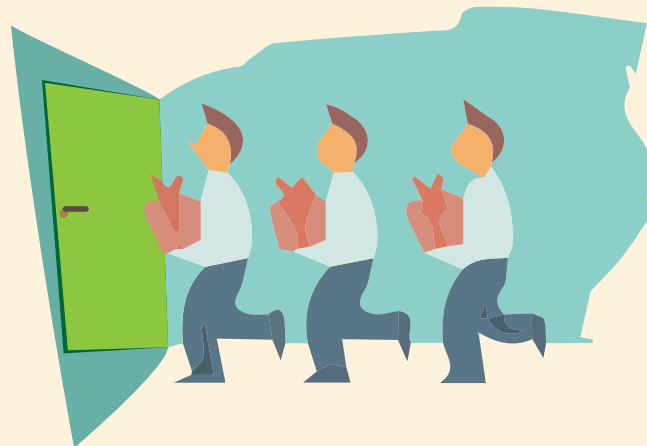
یعنی از این پس، خارج از وزارتخانه می‌توانند به راحتی مجوز واردات پیاز، سیب‌زمینی و گوجه‌فرنگی و... با تعرفه صفر یا پایین به بهانه کمبود در کشور بدهند و از طرفی نیز همزمان با فصل برداشت برنج یا تولید شکر و ... مجوز واردات برنج‌های معروف! یا شکر را صادر کنند تا کشتی شالیکاران، چغندرکاران و نیشکرکاران بیشتر به گل بنشیند.

با این همه اینک که معاونت بازرگانی وزارت کشاورزی بی‌یال و کوپال شده به نظر می‌رسد توفیق اجباری پیش‌آمده مسایل بعد از تولید و بعد از برداشت از جمله؛ روش برداشت (که یک دانش فنی و در حقیقت یک هنر مدیریت است)، جمع‌آوری محصول، بسته‌بندی، درجه‌بندی، نگهداری در انبار سرد یا سردخانه، برندینگ، بازاریابی، بازرسانی تا صنایع تبدیلی، تکمیلی، فرآوری بازاریابی، بازرسانی و... در این معاونت مورد حمایت قرار بگیرد. مشروط بر اینکه «معاونت پس از تولید» (زنجیره‌های تولید و صنایع تبدیلی) مجدداً به حجم‌تر شدن پرسنل وزارتخانه منتهی نشود.

از طرفی جا دارد حال که فعلاً اختیارات محصولات اساسی به آن سمت یا «صمت» رفته نیروها و پرسنل آن نیز به همان بخش انتقال یابند و کارمند بدون ردیف و پُست سازمانی در معاونت نداشته باشیم.

یک محاسبه سرانگشتی نشان می‌دهد از مجموع ۱۲۰ میلیون تن محصولات تولیدی کشاورزی و حتی ۱۰ میلیون تن محصولات پروتئینی و نهاده‌های دامپروری وارداتی، (به جز علفه تر و قسمتی از میوه و سبزی که تازه‌خوری می‌شود) همگی بعد از برداشت یا واردات، نیازمند سلسله مراتب موارد گفته شده فوق از جمله؛ پروسس و تبدیل است، اما نداشتن ماشین‌آلات و دانش فنی به‌ویژه در میحث برداشت درجه‌بندی، بسته‌بندی، بازاریابی و ... موجبات متضرر شدن همواره کشاورز و کشاورزی می‌شود و پس‌اندازی برای سرمایه‌گذاری و توسعه کار و فعالیت کشاورزی به‌جا نمی‌ماند.

این حرکت وزارتخانه و تغییر معاونت بازرگانی به «معاونت امور پس از تولید» قاعدتاً در صورتی که قسمت‌های خدماتی آن به بخش خصوصی سپرده شود می‌تواند از ۱۵ تا ۳۰ درصد ضایعات (از هنگام برداشت تا بازار مصرف) جلوگیری کند که این میزان، به‌تنهایی حدود ۲ برابر واردات محصول است و می‌تواند بیش از ۲۰ میلیارد دلار ثروت ملی و گردش سرمایه و اشتغال ایجاد نماید.

ضعف عمده وزارتخانه

وی در ادامه گفت: وزارت جهادکشاورزی، وزارت معیشت مردم است و با تلاش فراوان و ستودنی وزارتخانه و مدیریت آن و نظارت خوبی که دارد، بازار مملو از محصولات مختلف غذایی است و این کار جای تقدیر دارد اما مجموعه وزارت جهادکشاورزی یک ضعف عمده دارد که این مدیران پرتلاش و عملگرا برای مسائل فرهنگی اهمیتی قائل نیستند و هیچ فصلی برای مسائل فرهنگی در نظر گرفته نشده است در حالی که اهمیت این موضوع تا جایی است که مقام معظم رهبری می‌فرماید: هر طرح اقتصادی باید یک طرح فرهنگی هم در پیوست خود داشته باشد. اما متأسفانه این مسئله در وزارت جهادکشاورزی جایگاه مناسبی ندارد.

مدیران باید برای فرهنگ و مسائل فرهنگی فصل جدیدی باز کنند و امکانات لازم را اختصاص دهند و نپرداختن به مسائل فرهنگی باعث شده در حالی که این همه تلاش و کوشش و تولید وجود دارد اما مردم هنوز راضی نیستند؛ چراکه تبلیغات و روشنگری به خوبی انجام نشده است و نتیجه مسئله این می‌شود که عده‌ای برای منافع شخصی در بحث‌هایی مانند انتخابات با وعده‌های دروغین و همه‌ها و انتقادات نابجا انتظارات دور از واقع در ذهن مردم ایجاد می‌کنند.

وی با بیان اینکه یکی از کارهای اساسی در زمینه اقتصاد این است که این تلاش‌های اقتصادی تبدیل به گفتمان شود و کار، به ارزش افزوده تبدیل شود، ادامه داد: از دیگر مسائلی که ریشه فرهنگی دارد تمایل فارغ‌التحصیلان و افراد جامعه به پشت میزنشینی است که از نتایج همین ضعف‌ها و خلاءهای فرهنگی بوده و چنین مسائلی به دلیل عدم هدایت صحیح جامعه از نظر فرهنگی اتفاق افتاده است.

حجت‌الاسلام والمسلمین سیدرضا تقوی، نماینده ولی فقیه در وزارت جهادکشاورزی با اشاره به اینکه فرهنگ پایه همه چیز است، گفت: در اسلام تولید ارزش است اما تولید و مصرف اگر توسط فرهنگ هدایت نشود ما را به جایی نخواهد رساند و بسیاری از مشکلاتی که در حوزه مصرف داریم ریشه آن فرهنگی است و این باعث اتلاف بیش از حد منابع و انرژی می‌شود و مصرف منابع را بالا می‌برد.

وی که در همایش ملی «کشاورزی و رونق تولید» صحبت می‌کرد، افزود: بعضی سیاست‌ها هم به این مشکلات فرهنگی دامن می‌زند. به‌عنوان مثال کارت سوخت که به خوبی جا افتاده بود و مصرف بنزین را کنترل می‌کرد، بدون هیچ دلیلی کنار گذاشته شد و آن را از سیستم حذف کردند و اینک دوباره به فکر احیای مجدد آن افتاده‌اند و نظارت و بازخواستی هم نیست که چرا آن را بی‌دلیل کنار گذاشتند که حالا دوباره بخواهند از آن استفاده کنند.

نماینده ولی فقیه در وزارتخانه:

معضل نیروهای مازاد در وزارتخانه

معضل نیروهای مازاد در وزارتخانه

حجت‌الاسلام تقوی با اشاره به مقایسه نیروها در وزارت جهادکشاورزی کشور ما با کشورهای پیشرفته حضور این تعداد نیرو و پرسنل را در وزارتخانه‌ها و ساختارهای اداری کشور یک معضل اساسی دانست.

وی در بخش دیگری از سخنان خود به صورت تیتروار به بعضی رهنمودهای رهبری در مورد تسهیل در امر صادرات اشاره نمود که از صحبت‌های مختلف ایشان گردآوری کرده است و در این مورد به مواردی مانند: تسهیل کار برای کارفرمایان، فراهم کردن زمینه صادرات، مردمی کردن اقتصاد، افزایش کیفیت محصولات تولیدی، جلوگیری از قاچاق، جلوگیری از واردات غلط، حذف سوءاستفاده‌چی‌ها و قانون‌دان‌های قانون‌شکن و ... از این مواردند.

وزارت بازرگانی و واردات بی‌رویه

تقوی ضمن انتقاد از جدا کردن بخش بازرگانی از وزارت جهادکشاورزی عنوان کرد: مبدا تأسیس وزارت بازرگانی باعث واردات بی‌رویه شود و به تولید و مخصوصاً در مورد اقلام معیشتی مردم ضربه بزند. □

اینجاست که حتی کارمند دست‌وپا چلفتی هم اگر با متقاضی‌هایی روبه‌رو شود که از وی بخواهند هیچ خلاقی نکند و فقط پرونده آن‌ها را یک سال زیر کارتن‌ها و آرشیوها گم و گور نماید تا آن‌ها تغییر کاربری، دیوارکشی، ساخت و ساز، فروش و... را انجام دهند و مثلاً حقوق چند سال را یک جا دریافت کند؛ من و شما هم که باشیم دستمان به لرزه «بکنم، نکنم» می‌افتد.

شاهکار این می‌شود که شما در اراضی پر زرق و برق و بسیار مرغوب (مثلاً دماوند) ملاحظه می‌کنید که یک قطعه زمین، «نصف می‌شود» و به دو نفر فروخته شده حالا یک قطعه آن، از حالت باغ خارج شده، تغییر کاربری داده، دیوارکشی شده، بدون مجوز ساخته شده، بعد جریمه پرداخت نمود و ویلای ۲ طبقه دارد یا در حال تکمیل است. اما نصف دیگر در حالی که سند ۶ دانگ در دست دارد نه تنها موفق نشده کاری انجام دهد بلکه همان دیوار وی هم احتمالاً به نام ملک متخلف، تخریب شده است. مراجعات صاحب نصف دیگر زمین نشان می‌دهد احتمالاً پس از مدتی گم شدن پرونده، مالک «زن خوبه» و آغازکننده ساخت و ساز اینک دیوار زمین سنددار به‌عنوان متجاوز و تغییر کاربری داده شده (به‌عنوان متخلف) و شاید هم بدون حکم قضایی تخریب شده و متخلف اصلی در امان مانده است.

کی بود، کی بود ... من نبودم

سخنرانی اخیر وزیر جهاد کشاورزی و انتقاد از خود، بسیار جای تقدیر و تشکر دارد که چنین جسارت کرده و آتش به اختیار شده است در این میان اما باید پرسید مسائل ذکر شده در سخنرانی یاد شده علت است یا معلول، مثلاً زمانی که یک کارمند امور اراضی با ماهی دو، سه میلیون تومان حقوق قرار است سه دهه خدمت صادقانه انجام دهد و شاهد است که زندگی و معاش خانواده نمی‌چرخد از وی چه انتظار می‌رود.

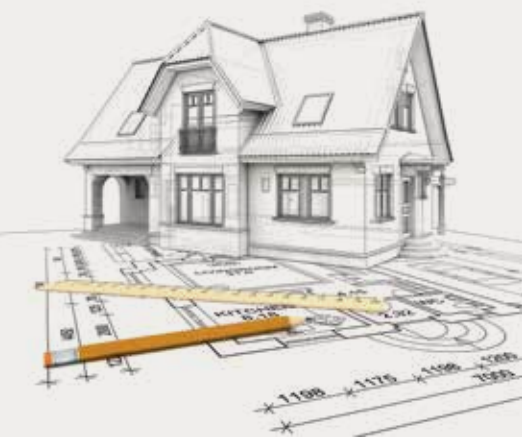
در چنین شرایطی، کافی است فرد، مقداری تجربه کسب کند و راه و چاه تغییر کاربری و مفرهای فرار از قانون به صورت قانونی را بیابد آنوقت یک دکان دو نبش در کنار امور اراضی وزارتخانه بزند و دفتر حقوقی یا گروه مشاوره‌ای به نام دیگران دست و پا نماید آنوقت است که تمام قانون را با «دو ریال»، جابه‌جا می‌کند.

اما حکایت، قریب برم خدا رو، یک بوم و دو هوا حالا اینجا کاربرد پیدا می‌کند؛ زیرا ۳ دانگ یک پلاک، به‌صورت معجزه و تغییر کاربری و ساخت‌وسازش قانونی می‌شود؛ اما ۳ دانگ دیگر که پرونده‌اش گم نشده نه‌تنها متخلف شناخته شده (البته احتمالاً بدون حکم قضایی) بلکه به‌عنوان «... ز شوشتر زدند گردن مسگری»؛ دیوار زمینش هم تخریب گردید و مدیریت جهاد کشاورزی استان تهران با اشراف به موضوع، اعتقاد دارد آب از آب تکان نمی‌خورد و قاعدتاً پاسخگو نیست!

نمونه دیگر در «منطقه گردان» که بیخ‌گوش کرج است که یک قطعه زمین توسط بنیاد مستضعفان وقت، تفکیک و سنددار و به پرسنل خود واگذار و سپس خرید و فروش شده است اما اینک پس از ۳۰ سال یک قطعه زمین دونبش مربوط منابع طبیعی اعلام شده و سند آن ابطال گردید؛ اما زمین بغلی و چسبیده به آن که همگی در یک پلاک هستند غیرمنابع ملی و دارای سند آزاد اعلام شد.

حال باید دید وزارت جهاد کشاورزی و منابع طبیعی که درباره قطعات ۵۰۰ و ۱۰۰۰ متری چنین حرکات معجزه‌واری انجام می‌دهد چگونه و ناگهان قطعه‌های ۱۰، ۲۰، ۳۰، ۴۰، ۵۰، ۱۰۰ هکتاری را آب می‌کشد تا پاک، تظهير، سنددار و مجوزدار شوند. آنوقت، جناب وزیر وزارتخانه فقط آه و ناله بکشد که وا خجالتا!! مردم را تبغ نزنید!

در شماره‌های آینده شعبده‌های بیشتری از اینگونه تغییر کاربری‌ها مطرح خواهد شد. □

حجتی در سخنرانی افشاگرانه خود که در نیمه اول شهریور ماه در مراسم آغاز سال زراعی جدید انجام داد از تمام مدیران، روسا و مدیران استانی درخواست کرد با توجه به نارضایتی فعالان کشاورزی و وجود فساد در وزارتخانه دستیار ویژه جهت رسیدگی به امور مردم تعیین کنند.

سوال از وزیر این است که:

دستیار منصوب مدیر استان آیا امکان دارد عملکرد ولی نعمت خود را زیر سوال ببرد؟

آیا ممکن است دستیار ویژه که قاعداً حقوق‌بگیر سازمان و موجب‌بگیر وزارتخانه است گزارشی از رانت‌خواری، ریزه‌خواری، تیغ‌زنی، کار چاق‌کنی، امروز برو فردا بیا، کاغذبازی، جابه‌جایی حق و ... از استان بدهد که طبعاً به تضعیف مدیر استان، بازداشت یا اخراج عاملان که همگی همکاران، هم‌کلاسی‌ها هم‌حزبی‌ها، هم‌دوره‌ای‌ها و رفقای دستیار هستند بینجامد و برایش تبعاتی نداشته‌باشد

کارشناسان و صاحب‌نظران معتقدند با جو ایجاد شده حجتی در مقام بالاترین فرد وزارتخانه می‌باید تشکری از آن دسته پرسنل صادق، درستکار و توانمند مجموعه بکند زیرا در این مراسم به همه کارمندان اعم از خوب و بد توهین شد.

ضمناً وزیر در حالی که از عملکرد زیردستانش با خبر است نباید فقط به جابه‌جایی مدیران مورد اعتراض بسنده کند. چنانچه مدیری خلافکار یا ناتوان است نباید به سمت عالی دیگری گمارده شود. مدیر توانمند، کاردان و بدون مشکل نیز نباید جابه‌جا شود که از این نمونه‌ها در سطوح بالای وزارتخانه کم نیستند.

قوز بالاقوز
قوز بالاقوز
قوز بالاقوز

قوز بالاقوز با هدف رسیدگی به امور مردم در کشاورزی

دستیاران ویژه استانی، نمکدان نمی‌شکنند

پیشنهادی عملی با هدف سالم‌سازی

دلسوزان وزارتخانه پیشنهاد می‌کنند:

وزیر که از بخش خصوصی مشاور گرفته، اینک برای یک بار هم که شده وظیفه انتخاب دستیار ویژه برای پیگیری امور فعالان کشاورزی در وزارتخانه را به تشکل‌های شناسنامه‌دار (نه تشکل‌هایی که ساختمان یا اعضای هیات‌مدیره یا اختیارات آنها توسط مدیران یا منسوبان وزارتخانه بالا پایین می‌شود) بسپارد. یک‌بار هم که شده، مهندس حجتی برطبق یک فراخوان ملی از تشکل‌های کشاورزی شناسنامه‌دار (زراعی، باغی، دام‌و طیور، زنجیره‌های تولید، شیلات و آبزیان، صنعت گلخانه، صادرات و واردات و ...) بخواهید کارشناسانی با تجربه و وارد به امور اداری و کاری، حتی حقوقی را به‌عنوان دستیار ویژه مسئول معرفی نمایند تا در کنار هر معاون وزیر و مدیرعامل بانک کشاورزی و روسای سازمان‌های در اندازه مسئولیت معاون وزیر و سازمان‌ها و شرکت‌های مستقل قرار گیرد. در هر استان نیز دستیاران معرفی شده از سوی تشکل‌ها در کنار مدیران استانی فعال شوند. بدون دخالت در روند اداری، کاری و قانونی وزارتخانه، ستاد و ... تنها رابطی باشند بین صنف و صنعت تشکل خود با اداره سازمان، معاونت و وزارتخانه و البته موانعی باشند در مقابل انحراف (از آن انحرافات که وزیر به آن‌ها اذعان دارد).

در این صورت دستیاران ویژه غیردولتی با رسیدگی به تاخیرها، کارشکنی‌ها و کاغذبازی‌های بی‌مورد و حتی نظارت بر رویکرد درخواست‌ها، مجوزها و ... می‌توانند در اسرع وقت موضوع را با مسئولان انتظامات مربوطه یا نهاد نظارتی و اطلاعاتی مرتبط مطرح می‌نمایند که در صورت صحت و درستی آن، اقدامات قانونی انجام پذیرد.

با این روند، گامی برای تجربه کردن همکاری با بخش خصوصی و تعاونی بر داشته می‌شود و روشن است که با حضور یک دستیار غیروابسته به دولت ابتدا در سازمان‌ها، موسسات و شرکت‌های مستقل راستی‌آزمایی و کنترل‌ها صورت خواهد گرفت. به عنوان نمونه:

- در شرکت پشتیبانی امور دام روش عقد قراردادها با بخش خصوصی، چگونگی فرآیند مذاکرات یا ترک مزایده‌ها، قرارداد با انبارها و سردخانه‌ها، ارزیابی خرید و روش توزیع، قیمت‌گذاری فروش، زمان سلامت محصولات تاریخ تولید، تاریخ انقضاء و ... زیر ذره‌بین بخش خصوصی مرتبط خواهد رفت و در آن صورت گلایه‌ای برای فعالان عرصه کشاورزی، دامدار و مرغدار باقی نمی‌ماند.

- در سازمان حفظ نباتات در رابطه با تعهدات سازمان در مبحث ورود سموم غیرقابل تولید با ارز ۴۲۰۰ تومانی، روش ثبت سموم، توزیع و تعمیم اختیارات به بخش خصوصی، توصیه یا توصیه‌نکردن سازمان مبنی بر مصرف سم مشخصی که توسط شرکت یا شرکت‌های مشخص وارد یا تولیدشده، مواد تکنیکال، صدور یا لغو مجوزها و ... با نظارت دستیار بررسی می‌گردد.

- در موسسه تحقیقات خاک و آب چگونگی پذیرش نمونه‌های کود برای ثبت و بررسی نوبت‌دهی، گواهی ثبت، روش قرارداد با برخی آزمایشگاه‌ها یا لغو قرارداد با آنها و دلایل آن، یا تعامل با بخش خصوصی، صدور تاییدیه یا اخطار، تذکر و ... در مسیر دید دستیاران قرار خواهد گرفت.

- موسسات جهاد رنگ و وارنگ که برای خود حکومتی «الیگارش» ساخته‌اند و انحصار برخی از امور را در اختیار دارد و اعضای هیات‌مدیره آن‌ها به تشخیص وزیر، محرمانه نقل‌مکان کرده از سایر مراکز وابسته به قدرت وزارتخانه و در مواردی نزدیکان سببی، نسبی، همشهری، هم‌دانشکده‌ای و هم‌جناحی هستند. از آنجا که عنوان غیردولتی (خصوصی) را یدک می‌کشند، بودجه و درآمد می‌گیرند که هنوز چراغ‌قوه عدالت به داخل آنها تابانده نمی‌شود. اما هر کدام از آن‌ها احتمال دارد سرنوشت قسمتی از بخش خصوصی را با رقابت ناروا یا توصیه به واردات یا صادرات یا کم و زیاد در چنگال خود داشته باشند. در مواردی به وزیر هم (که مدیران و اعضای هیات‌مدیره را منصوب می‌کند) پاسخگو نیستند. جا دارد دستیار ویژه از سوی فعالان بخش خصوصی و تشکل‌ها برای نظارت بر امور مردم بر آنها گماشته شود.

- در بخش صدور مجوزهای واردات با ارز ۴۲۰۰ تومانی و نام شرکت‌ها و افراد حقیقی و حقوقی دریافت‌کننده این مجوزها و حتی چگونگی جدول‌نویسی و محاسبه تعرفه‌ها و خوب و بد تعریف کردن واردکننده‌ها، ناظران و دستیاران ویژه غیردولتی بررسی کنند و به انجمن واردکنندگان اطمینان بدهند هیچ تخلفی صورت نگرفته است.

در این صورت است که داد و فغان وزیر مبنی بر اینکه «متأسفانه موارد تخلف در حال افزایش است»؛ می‌تواند به اجابت درخواست وی بینجامد.

آن جا که وزیر می‌گوید: «نگذارید این اتفاقات رخ دهد و پرسنل را از منجلاب تخلفاتی نظیر تلکه‌کردن، تیغ‌زدن، ارباب‌رجوع و ... نجات دهید» عملی خواهد شد.

اینجاست که می‌توان امیدوار بود بخشی از واردات بیش از ۱۰ میلیون تن مواد پروتئینی و نهاده‌های دامپروری و ... شاید بتواند در مسیر کامیابی تولید داخلی جاجوش کند و شاید میزان تولید بخش کشاورزی از مرز ۴۰ میلیارد دلار در سال (البته وزارتخانه مدعی رقم بیشتری است) بگذرد و سهم ۱۸ درصدی اشتغال در کشاورزی به رقم ۲۰ یا بالاتر برود. به امید آن روز ☑

پژوهشگر مدیریت منابع آب

بهجت عامری، نیکپور

فعال بخش کشاورزی

تهیه باجوش درخت خرماي مضافتي و زاهدي

تهيه نهاده‌های کشاورزي

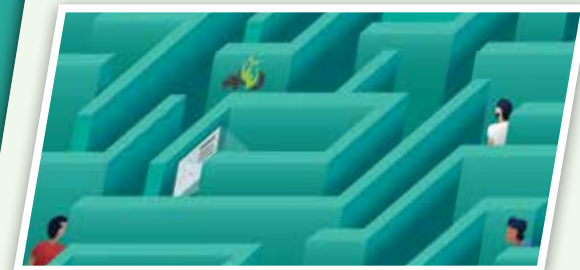
توليد و تهيه خرماي مضافتي و زاهدي

۰۹۱۳۱۴۱۲۹۲۶ ۰۹۱۳۱۴۱۰۸۳۵

محمد تقواشعار

سال‌ها هست که کشاورزان می‌گویند: وزارت جهادکشاورزی ماموریت دارد تا برای پرسنل دو وزارتخانه ادغام‌شده، ایجاد اشتغال کند؛ نه برای کشاورز و فعالیت‌های کشاورزی.

همین است که در هر بحثی انگشت نشانه را به سمت حدود ۵۰۰ هزار مترمربع فضای ساختمانی و هزاران هکتار اراضی در اختیار (اراضی تحقیقاتی، کشت و صنعت‌های دولتی و...) می‌برند، که حداقل تا چندی پیش، هر از چندگاهی قطعاتی از آن اراضی برای ساخت‌وساز در اختیار تعاونی‌ها یا مجموعه‌های پرسنل وزارتخانه قرار می‌گرفت. یا این که تاسیسات و سالن‌های آن اعماز؛ مراکز تحقیقات یا آموزش یا ... برای چلوکبابی‌ها، سالن‌های عروسی و بزم یا موسسات آموزش عالی غیرانتفاعی برخی از مدیران کل وزارتخانه واگذار یا اجاره داده می‌شد.

آیا می‌توان تصور نمود با مصوبه مجلس و دولت آزمون اداری، فنی و عملیاتی از پرسنل گرفته شود تا فقط نیروهای توانمند، کاردان و عملگرا برگزیده شوند و در سراسر کشور توزیع شوند؛ و سایرین در اختیار کارگزینی‌ها برای بازخرید، بازنشستگی زود هنگام و ... قرار گیرند؟

در این میان اما سوال این است که؛ آیا ژن‌های خوب که توسط پدران و اقوامشان در وزارتخانه استخدام شده‌اند و نسبت‌های فامیلی، خانوادگی، سببی و نسبی دارند قابل جابجایی هستند؟ آیا مجلسی‌ها که برخی آنها نیز اقوام و آشنایانی برای استخدام و دریافت پُست به وزارتخانه معرفی کرده‌اند؛ حاضرند چنین قوانینی مصوب کنند؟

آیا ممکن است روزی برسد که ۱۰۰ هزار صندلی، میز و فضای ساختمان وزارت جهادکشاورزی به دو یا پنج‌هزار برسد و نیروی انسانی براساس شاخص‌ها، تجارب، کاردانی، کار، مزرعه و... پذیرش شود؟ در این شماره نشریه، کارشناسان نظر می‌دهند:

قانون‌های فراموش شده

دکتر صدریان: در قانون سوم برنامه توسعه و در دولت خاتمی آمده بود که به‌ازای هر ۲ نفر که بازنشسته می‌شوند دولت فقط حق استخدام یک نفر نیرو را دارد می‌خواستند به‌مرور ساختار ادارات را کوچک و چابک‌سازی کنند و به دلیل اهمیت تحقیقات به‌ازای هر نفر تحقیقاتی که از بدنه خارج می‌شود یک نفر می‌توانستند جذب کنند. اما بعد از آن در برنامه چهارم، این قانون کنار گذاشته و هر روز بدنه دولت و وزارت کشاورزی حجیم‌تر و ناکارآمدتر شد.

رقابت مجلس و دولت در استخدام بیشتر نیروی انسانی

یک زمانی دولت در رقابت با مجلس که تلاش می‌کرد برای استخدام اطرافیان و طرفدارانشان برنامه‌هایی پیاده کند مبنی بر اینکه تعداد زیادی افراد از سوی مجلس‌نشینان برای استخدام معرفی شوند و دولتی‌ها هم یک رقابتی برای استخدام نیروها در وزارتخانه‌ها و بدنه دولت آغاز کردند. اما کمتر به نیاز، کارایی و تخصص و توانمندی آن‌ها توجه می‌شد.

باکیفیت شدن وزارتخانه همراه با کوچک‌سازی

مهندس سیدپور: اگر برای وزارتخانه در مورد نیروها و ساختار بخواهیم یک جهت‌گیری درست ترسیم کنیم، خیلی با جهت‌گیری کوچک‌سازی نتوانستیم خودم را قانع کنم؛ چون کوچک‌سازی به‌تنهایی مشکل ما را حل نمی‌کند. مسئله اصلی ما این است که باید کیفیت‌سازی انجام دهیم در غیر این صورت اگر ما بدنه را کوچک کنیم ولی روند و ساختار کلی و سیاست‌ها تغییر نکند؛ هیچ اتفاق خاصی نخواهد افتاد.

استخدام ناظران گندم را مثال می‌زنم؛ چرا که ترکیب استخدامی ۱۰ هزار نفره ناکارآمدی بود. یعنی کسانی که جزو ناظران نبودند و احتمالاً شایسته هم بودند از برنامه‌های استخدام جاماندند در حالی که ممکن است نیروهای باکیفیت خوبی در بیان آن‌ها باشند اما فرصت حضور در وزارتخانه را نداشته‌باشند. این است که کوچک‌سازی به‌تنهایی ما را به هدف نمی‌رساند.

دکتر صدریان: صحبت ما این نیست که فقط نیروهای اضافی را از وزارتخانه بیرون کنند. بحث ما در ساختار است یعنی این‌ها را در شکل و شمایل ساختار جدید نظم بدهند.

مهندس سیدپور: کم‌کردن نیروهای وزارتخانه در شرایط فعلی نه ممکن است و نه راه‌گشا. بحث نیروی انسانی یک تشکیلات فقط نیروی فنی نیست. وزارتخانه اگر بخواهد کوچک و باکیفیت شود بسیار عالی است؛ اما در شرایط فعلی که در بعضی موارد به وزارتخانه ملزم می‌شود و وزارتخانه الزام به استخدام می‌شود؛ هیچ راهی برای وزارتخانه باقی نمی‌ماند. باید برنامه و طرحی مصوب شود که براساس آن ضمن یافتن راه‌حل و اشتغال برای نیروهای مازاد و افزایش کیفیت نیروها در وزارتخانه مدنظر قرار گیرد. □

وزارتخانه برای نیروهای خود، کارسازی می کند نه مردم

به نظر می رسد یکی از اهداف دو وزارت جهادکشاورزی و صمت در پوشش خدمت رسانی به مردم، کارسازی برای هزاران نیروی خود است و قربانیان این هدف، تولیدکننده و مصرف کننده می باشد. متأسفانه هر گاه غرش طوفان های بنیان کنی مانند تحریم یا جنگ به پا می شود، اولین قربانیان آن تولیدکنندگان بخش کشاورزی هستند؛ زیرا به بهانه امنیت غذایی، لشکر بزرگ دو وزارتخانه مذکور برای کنترل و نظارت، کل مقدرات جامعه تولیدکننده را به نفع خود مصادره می کنند و هر آنچه سالها برای کاهش تصدی گری دولتی شعار داده شده بود با طرفه العینی محو و کنار گذاشته می شود.

امروز شاهدیم که دوباره وزارت جهادکشاورزی در سخیف ترین شکل ممکن امورات عادی تصدی گری مانند صدور حواله و کنترل تمامی حلقه ها و مجاری تولید را به بهانه دادن ارز دولتی که به تولیدکننده تحمیل شده به عهده کارمندان گذاشته که هیچ گونه صلاحیتی برای اجرای این امور ندارند و کلاً تشکلها را کنار گذاشته است.

اعتراف وزیر به فساد اداری گسترده

نتیجه زودرس آن چیزی جز افزایش دهها مورد فساد اداری نبوده و آش به قدری شور شده که داد وزیر مفخم الممالک جهادکشاورزی هم در آمده و از ناکارآمدی کارمندان خود اظهار گله در مقابل مردم می کند. دوران «کی بود کی بود من نبودم» شده است؛ چون طشت رسوائی این بی تدبیریها هر روز از یکی از استانها و شهرستانها بر زمین می افتد و کارمند و مدیری را دست بسته در ملاء عام به مسلخ می برند تا داغ تولیدکنندگان و مردم را هر روز تازه تر کنند.

راز این همه فجایع که هر روز از نظر ما می گذرد تنها در وجود هزاران نیروی کاری است که به عنوان کارمند پشت میزهای رنگ و وارنگ چمباته زده اند و متأسفانه با تمام شعارهایی هم که در باب تعدیل نیرو و کاهش تشکیلات دولتی زده می شود، هر روز بر تعداد آنها اضافه شده و ناگهان با تصویب یک قانون یا اعلام یک تذکر توسط مجلس نشینان، تمام بافته ها رشته می شود.

به طور مثال ناگهان هزاران نیروی که در قالب مجموعه های خصوصی تحت عنوان ناظرین و شرکت های خدمات مشاوره ای در بخش کشاورزی فعال بوده اند، تبدیل به کارمندان رسمی می شوند تا هم به خیل بیکاران با کار اضافه شود و هم از این نمد کلاهی برای نمایندگان در انتخابات آتی فراهم گردد. نیک می دانیم که این مصلحت اندیشیها که عموماً منافع آن نصیب اقشار خاصی می شود، نتیجه ای جز افزودن زیان ملی به بار نمی آورد.

امروز ایران یکی از ناکارآمدترین نظام های اداری دنیا را دارد؛ به گونه ای که برای هر اقدامی باید دهها مسیر اداری را طی نمود و ساعت های متوالی به انتظار امضاهایی بود که هیچ بازخوردی جز فرار سرمایه به دنبال ندارد. تولیدکنندگان گرفتار آنچنان بوروکراسی اداری هستند که عطای هر سودی را به لقای آن می بخشند. امروز کارمندان دولتی به بهانه نظارت، تولیدکننده را سیاست و مراقبت می کنند و امنیت آنها را به خطر می اندازند، با این رویه چگونه انتظار می رود که دیگران حاضر به سرمایه گذاری در این وادی پرخطر شوند؟! و چگونه انتظار می رود رونق اقتصادی ایجاد شود و کارآفرینان حاضر به حضور در این بازار شوند؟! اگر می خواهیم رونق اقتصادی و تولید داشته باشیم و سرمایه گذاران را تشویق به حضور در اقتصاد ایران به خصوص در بخش کشاورزی که ماهیتاً در زنجیره تولید مواجه با مخاطرات زیادی است کنیم، راهی جز کوتاه کردن دست دولت از مقدرات بخش خصوصی نداریم و برای این کار باید ابتدا فکری به حال این همه نیروی بی انگیزه و بیکار به ظاهر مشغول در وزارت جهاد کشاورزی و وزارت صمت و دهها دستگاه نظارتی بکنیم.

باید از این همه جرم انگاری که برای ساده ترین امور به واسطه سیاستها و روش های غلط ایجاد شده جلوگیری کنیم و از این همه تبدیل حلال خدا به حرام پرهیز نماییم تا مجبور نشویم هر روز به دنبال مجرم و داغ و درفش باشیم.

چرا باید مرغ و دهها محصول دیگر که قوت عادی مردم است به کالای قاچاق تبدیل شود؛ مگر نه این است که سیاستها و روش های غلطی که توضیح آن نیاز به مجالی دیگر دارد باعث آن است. □

نظام اداری ایران کماکان کشاورزان را رعایای دولت و مؤظف به متابعت محض از تصمیمات دستوری دولت در تمام شئونات می داند و هیچ بهائی به نظرات صاحبان اصلی این بخش یعنی کشاورزان و تولیدکنندگان (منظور همه شاخه های تولیدی این بخش است) نمی دهند. هر آنچه هم که تحت عناوین اتحادیه، تعاونی، انجمن یا هر نام دیگری ایجاد می شود، تنها زینت المجالسی هستند که فقط بهانه حضور در تصمیم گیریها برای آنها متصور می باشد. تنها مدیر و کارمند فلان و بهمان وزارتخانه یا فلان شورا، کارگروه و کمیسیون است که تصمیمات را می گیرد و رعایا ملزم به اجرای بی چون و چرای آن می باشند و گرنه با داغ و درفش حاکمان مواجه و ممکن است از هستی ساقط شوند.

راستی، چرا کشور ما سالیان درازی به قدمت تمام طول عمر بنیان شدن نظام اداری گرفتار چنین سیاست و تفکری است؟! □

نظام اداری تسهیل گر یا تهدید کننده تولید در بخش کشاورزی

چرا در بخش کشاورزی، کشاورزان حتی مشمول قاعده «الناس مسلطون علی اموالهم» هم نمی شوند؟! چگونه است که گاه و بیگاه شنیده می شود با قهر و جبر قانونی، محصول فلان مرغدار یا کشاورز به صرف ادعای دولت در شراکت در اموال وی به بهانه دادن ارز دولتی مصادره یا توقیف می شود و به بهائی تحمیلی به فروش می رود و تولیدکننده گرفتار جرائم و زیان هایی می شود که دیگر هرگز زیر بار سنگینی هزینه ها کمر راست نمی کند؟! چرا تولیدکننده باید مقهور قیمت گذاری توسط کسانی شود که ذره ای از نظامات تولید اطلاع ندارند و هیچ گونه هزینه ای برای تولید نکرده اند؟! □

چرا بخش کشاورزی برای جزئی ترین موضوعات خود باید جوابگوی هزاران هزار کارمندی باشد که در وزارت جهاد کشاورزی و وزارت صنایع، معادن و بازرگانی نشسته اند و اخیراً جمع بزرگی از ظابطان قوه قضائیه و قوای نظامی هم به آنان اضافه شده، باشد؟! آیا امروز کشاورزان زندانی این لشکر عظیم از کارمندان دولت نیستند؟! □

همزمان با هفته دولت، همایش ملی «کشاورزی و رونق تولید» روز سه‌شنبه پنجم شهریورماه در سالن خوشه وزارت جهاد کشاورزی برگزار شد. همایشی که در آن علاوه بر وزیر جهاد کشاورزی و معاونان و کارکنان وزارتخانه، نمایندگان تشکلهای بخش خصوصی زیرمجموعه کشاورزی، دام و طیور و ... گرد آمدند تا مسائل و مشکلات بخش کشاورزی را بررسی و نسبت به رفع آن تلاش کنند.

این همایش در حالی برگزار شد که با همه فداکاری که تولیدکنندگان در بخش کشاورزی انجام داده و کار تولید را با تمام مشکلات سر راهش به پیش می‌برند اما در بیشتر تولیدات بازار مناسبی برای این محصولات وجود ندارد.

تولیدکنندگان در فروش محصولاتشان رونقی به چشم نمی‌بینند و مدام در حال ضرر و زیان هستند یا در بهترین شرایط فروششان سربه‌سر است و از سود خبری نیست.

همایش رونق تولید

راهی برای رونق کسب و کار کشاورزی

این همایش که به همت و تلاش ویژه مرکز روابط عمومی وزارت جهاد کشاورزی انجام می‌شد، برنامه‌های خود را در پنج محور به این شرح دنبال می‌کرد:

- اقدام جهادی برای رونق تولید و خوداتکایی؛
- رونق تولید، بهره‌برداری بهینه از منابع آب و خاک؛
- رونق تولید، توسعه زنجیره ارزش (از مزرعه تا سفره)؛
- رونق تولید، سرمایه‌گذاری و تجارت محصولات کشاورزی؛
- رونق تولید، امنیت و سلامت غذایی.

در این همایش تعدادی از معاونان و مدیران وزارت جهاد کشاورزی به ارائه گزارش‌هایی کوتاه از عملکردهای خود و نیز مشکلات سر راه رونق تولید پرداختند.

سیس در ادامه تعدادی از نمایندگان تشکلهای بخش خصوصی مشکلات تولید را بیان و انتظارات خود را از دولت، وزارت جهاد کشاورزی و دستگاه‌های متولی بیان کردند تا نتایج حاصله به‌عنوان نقشه راه کارشناسان و متولیان و تصمیم‌گیران قرار گیرد.

نظرخواهی و حضور فعال بخش خصوصی در همایش

سیدعلی محقق، رئیس مرکز روابط عمومی وزارت جهادکشاورزی در ابتدای مراسم ضمن خیرمقدم به حضاران، عنوان کرد: قرار است در این همایش در مورد دستاوردها و

چالش‌های پیش روی کشاورزی که امنیت غذایی ۸۳ میلیون ایرانی را ضمانت می‌کند صحبت کنیم. وی کشاورزی را موتور محرکه اقتصاد ایران دانست و گفت: در یک دوره ۵-۶ ساله تولید در بخش کشاورزی از ۱۰۰ میلیون تن به حدود ۱۲۳ میلیون تن رسیده و بهره‌وری در منابع آب و خاک ارتقاء پیدا کرده است. تمرکز بر زنجیره‌های تولید، موفقیت در خودکفایی گندم، نزدیک شدن به مرز خودکفایی در تولید شکر و امثال اینها را مصداق‌های رونق تولید دانست.

محقق ضمن توضیحی در مورد چگونگی برنامه‌ریزی و تدارک این همایش گفت: در تعیین محورهای همایش و چگونگی برگزاری آن سعی شده تا نهایت مشورت و نظرخواهی از تشکلهای بخش خصوصی، اتاق بازرگانی و کشاورزی و سایر فعالان بخش خصوصی صورت گیرد.

باید هزینه تأمین امنیت غذایی را بپردازیم

عباس کشاورز، معاون تولیدات گیاهی وزارت جهاد کشاورزی در این همایش گفت: در همه دنیا، کشورها به خاطر اهمیتی که برای تأمین امنیت غذایی مردمشان قائل هستند، از بخش کشاورزی حمایت‌های ویژه‌ای می‌کنند و هزینه‌هایی برای حمایت از این بخش انجام می‌دهند.

اما بخش کشاورزی ما بسیار مظلوم واقع شده و ما اگر می‌خواهیم کشورمان از یک امنیت غذایی مناسبی برخوردار باشد، باید هزینه‌های آن را هم بپردازیم. نه اینکه برعکس عمل کنیم و فشار تأمین ارزان مواد غذایی را روی دوش تولیدکننده و کشاورز بگذاریم.

وی گفت: برای رسیدن به رونق تولید در بخش کشاورزی مشکلاتی مانند: کمبود تزریق سرمایه به این بخش، نبود استراتژی میان‌مدت و بلندمدت، دخالت زیاد دولت در بخش کشاورزی، دخالت ندادن بخش خصوصی در کشاورزی، بروکراسی پیچیده و سردرگم و ... از جمله مشکلات سر راه رونق تولید هستند.

منافع تولیدکننده و مصرف‌کننده با هم دیده شود

مرتضی رضایی، معاون تولیدات دامی وزیر جهاد کشاورزی در این همایش گفت: باید مولفه‌هایی مانند تولید کافی و باکیفیت، تأمین نهاده‌های تولید و تولید اقتصادی و پایدار وجود داشته باشد تا بتوان گفت تولید رونق گرفته است.

وی افزود: در امر تولید باید رضایت تولیدکننده و مصرف‌کننده هر دو لحاظ شود و هر دو باهم دیده شود.

رضایی گفت: راهبردها در معاونت امور دام ارتقاء بهره‌وری از عوامل تولید و امکانات موجود است. وی با اشاره به بعضی آمارهای تولید منابع پروتئینی دام، طیور و آبزیان مانند شیر، گوشت قرمز، گوشت مرغ و ماهی، تخم‌مرغ و ... گفت در این زمینه‌ها پیشرفت‌های خیلی خوبی داشته‌ایم.

فقط ۱/۱ درصد از کل منابع آبی دنیا در ایران است

علی‌مراد اکبری، معاون آب و خاک وزیر جهاد کشاورزی، مسئولیت‌های کلان این معاونت را ارتقاء بهره‌وری از منابع آب و خاک، حفاظت کمی و کیفی از منابع آب و خاک و تقویت امنیت غذایی جامعه در چارچوب توسعه پایدار عنوان کرد.

وی گفت: اهداف عملیاتی این معاونت افزایش راندمان آبیاری، ارتقای حاصلخیزی خاک و صرفه‌جویی در مصرف آب است و با اشاره به اینکه کشور ما یک کشور خشک و بیابانی است و

تنها در حدود ۱/۱ درصد از منابع آبی دنیا در اختیار داریم، گفت: باید مسئله آب را در تولید بسیار جدی گرفت. □

مقیاس ماکرو یا کلان

در مقیاس کلان رونق تولید، اولین مسئله نهادسازی است. در زمانه فعلی، دیگر زمان تولید انفرادی گذشته است و هر بخش تولیدی باید نهادهای پر قدرت داشته باشد تا قدرت چانه زنی آن بخش را بالا ببرد.

بنابراین در بخش کشاورزی و در حوزه نهادسازی باید ببینیم که تا چه اندازه موفق بوده ایم؟!

آیا مقررات و نهادهای پر قدرت ایجاد کرده ایم که قدرت چانه زنی تولیدکنندگان را بالا ببرد؟! قواعد، تنظیمات و مقررات مناسبی برای مطالبات داریم؟!

سهمی که کسب و کارهای شرکتی و هلدینگها در کشاورزی ما دارند، بسیار ناچیز و انگشت شمار است. بنابراین در این زمینه با قلت شرکت‌های حرفه‌ای مواجه هستیم. دلیلش هم این است که زمینه این کار را فراهم نکرده ایم.

یک مسئله دیگر در سطح کلان، سیاست‌های پولی و مالی کشور است. با تورم ۲۰ درصدی و سودهای بانکی ۱۸ درصدی کدام کسب و کار توان ادامه کار تولید و ایجاد اشتغال را خواهد داشت؟!

نرخ بازده داخلی طرح‌های شرکتی ما در بخش کشاورزی عمدتاً حول و حوش ۲۷-۲۵ درصد است. در شرایطی که در طرف مقابل این بازده یک نرخ بهره ۱۸ درصد بانکی و یک تورم ۲۵-۲۰ درصدی هم وجود دارد که جمعاً می‌شود ۴۰-۳۸ درصد که باعث بازده منفی می‌شود.

در این شرایط معلوم است که این کسب و کار پایداری نخواهد داشت. پایداری در هر کسب و کاری مبتنی بر حفظ اصل سرمایه است. پس سیاست‌های پولی مملکت در این زمینه مهم است. بنابراین به سیاست‌های مالی و پولی، در سطح کلان باید حساس باشیم.

سیاست‌های یارانه‌ای یکی دیگر از موارد تأثیرگذار در مقیاس کلان است و اینکه ما چقدر یارانه به بخش کشاورزی تزریق می‌کنیم. کشورهایی مانند ترکیه در همسایگی ما سالانه ۱۷۰ میلیارد دلار یارانه به بخش کشاورزی می‌دهند. ما چقدر یارانه به کشاورزی داده ایم؟!

هنوز هم دعوای سنتی ما این است که یارانه را به مصرف‌کننده بدهیم یا به تولیدکننده، در حالی که در دنیا از این مسائل عبور کرده‌اند و الان یارانه را به زنجیره‌ها تزریق می‌کنند. از دیگر مثال‌ها در بخش کلان، سیاست‌های صادرات و واردات را می‌توان نام برد.

دکتر حسین شیرزاد، مدیرعامل اتحادیه تعاونی روستایی کشور، در همایش «کشاورزی و رونق تولید» برخی موانع سر راه رونق کشاورزی در کشور ما را تشریح کرد.

شیرزاد در این باره گفت: رونق تولید در ذات خودش به امر تولید بر نمی‌گردد. تولید را باید به مثابه کسب و کار در نظر گرفت. اگر تولید را به منزله کسب و کار در نظر بگیریم، باید به این نکته توجه داشته باشیم که در یک حوزه‌ای مانند کشاورزی که مملو از ریسک‌های متنوع است، چگونه می‌توان این ریسک‌ها را تعدیل و با فضای کسب و کار موجود در بخش کشاورزی سازگار کرد.

اگر در یک چارچوب گفتمانی، اینگونه به قضیه نگاه کنیم، رونق تولید را در سه مقیاس باید در نظر گرفت: مقیاس ماکرو یا کلان، مقیاس مزو یا میانه و مقیاس سوم که میکرو یا خرد است. حال در هر سطح به صورت نمونه‌وار به بعضی از فاکتورها و مسائل تأثیرگذار اشاره خواهیم کرد.

مشکلات
مشکلات
مشکلات
مشکلات

مشکلات گریبان گیر کشاورزی

مقیاس مزو یا میانه

در سطح مزو یا میانه، رونق تولید بر می‌گردد به سیاست‌هایی مانند بنگاه و بنگاهداری ما که در این مورد چند مطلب را باید در نظر گرفت:

آزادسازی؛ یعنی دولت تصدی‌گری‌های غیرضروری را رها کند و بنگاهداری دولتی را کنار بگذاریم. دولت در هیچ کدام از زمینه‌های سرمایه‌گذاری، تولید و تجارت نمی‌تواند خوب عمل کند و باید این امور را به بخش خصوصی و تشکله‌ها و اتحادیه‌ها و اصناف واگذار کند. اما چگونه می‌توانیم از تصدی‌گری دولت رها شویم؟! با مقررات زدایی؛ چرا که متاسفانه بسته‌های مقرراتی حال حاضر ما، امکان رهاسازی و واگذاری را نمی‌دهد.

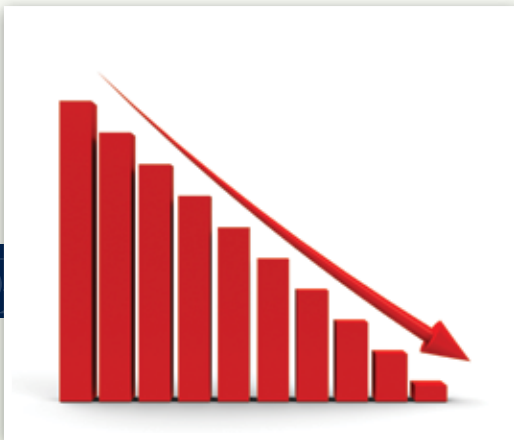
بخش مهم دیگر در سطح میانه یا مزو مدیریت ریسک است و برای رونق در بخش کشاورزی باید آماج ریسک‌های ویرانگری که وجود دارد را مهار کرد.

آیا برای کشاورزان و نیروی کار در این بخش نظام تأمین اجتماعی و بازنشستگی مناسبی داریم؟! که متأسفانه باید گفت چتر ایمنی یا نظام تأمین اجتماعی مناسب را نداریم. نظام بیمه‌ای محصولات کشاورزی (منظور صندوق بیمه است) ما هم ناکارآمد است و سال‌هاست در چمبره یک نظام بانکی دست و پا می‌زند. با شرایط سازگار نیست و استقلال عمل ندارد. پس ما در پوشش‌های حمایتی در حوزه ریسک با چالش‌های جدی مواجه هستیم.

بحث دیگر موضوع نظام حاکمیت-شرکتی در بخش کشاورزی است. در همه دنیا شرکت‌هایی که در بخش کشاورزی فعال هستند، موضوع حاکمیت-شرکتی آن‌ها با بخش صنعت متفاوت است. اما در کشور ما اینگونه نیست. در مقیاس میانه موضوع دیگر این است که نیاز به سیاست‌های قیمتی مناسب داریم. سرکوب قیمت‌ها در بخش کشاورزی فاجعه‌انگیز است.

از موارد دیگر در این سطح می‌توان به نظامات فرآوری، تکمیلی، تبدیلی و زنجیره‌های سرد در بخش کشاورزی اشاره کرد که به شدت دچار کهنگی تکنولوژی هستند. وقتی دچار کهنگی تکنولوژی باشند، مجبورند با ظرفیت پایین‌تر کار کنند و با افزایش زیان انباشه مواجه می‌شوند.

نرخ بهره نامتعارف، سرمایه در گردش ناکافی، گردش مالی مالیاتی ضعیف، نظام نامناسب سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی، مشکلات در بخش تحقیقات و ناکارآمدی نظام عرضه محصولات کشاورزی از جمله مباحث و مشکلات در حوزه میانه است که باید به آنها پرداخته شود.

مقیاس میکرو یا خرد

کشاورزی ما در مقیاس خرد یا میکرو هم مشکلات عدیده دارد. در این بخش با کارآفرینی سر و کار داریم. برای تحرک در حوزه تولید، نیاز است که روحیه کارآفرینی یا کارفرمایی را در بخش کشاورزی تقویت کنیم و تقویت روحیه حمایت از کارآفرینی نیاز به حمایت از او دارد و به ظرفیت‌سازی و توانمندسازی کارآفرین نیاز است.

فرهنگ کارآفرینی را باید توسعه دهیم. کارآفرین نباید خودش را در وادی تولید بی‌پناه احساس کند.

در مقیاس خرد برای موضوع تأمین مالی زنجیره‌ها، نظام بانکی ما باید خودش را برای این تأمین مالی سازگار کند. خدمات لجستیک به تولید ما ضعف دارد. نه اینکه بانک نخواهد، بلکه ساختارهایی که در نظام بانکی هستند اجازه ورود شریان‌های مالی را به زنجیره‌های تولید نمی‌دهد. این ساختارها برای تأمین مالی بنگاه‌های کلان ساخته شده‌اند و برای زنجیره‌های ارزش و کشاورزی شکل نگرفته‌اند.

در سطح خرد یا میکرو مسئله دیگری که می‌توان اشاره کرد این است که باید تسهیم و تقسیم قدرت اتفاق بیفتد و بخشی از قدرت را به اتحادیه‌ها، اصناف و تشکلهای بخش کشاورزی و تعاونی‌های روستایی و امثالهم واگذار کنیم. □

علی گلباف

سازمان تحقیقات و توابع البته که جای نقد دارد و بیشتر این نقدها به دوران دکتر زند بر می گردد که با اشراف نداشتن آنچه در زیر مجموعه مدیریتش میگذشت یا عالمانه و آگاهانه اجازه می داد چنین شود و حاصل آن به رکود کار بیانجامد. بخش هایی که مشمول عملیات تحقیقاتی می شدند و برنامه های ایستگاه های تحقیقاتی، بی در و پیکر بودن سیستم هیات های علمی.

با توجه به سخنرانی ماه گذشته مهندس حجتی در مراسم جشنواره معرفی ارقام گیاهی که برخی از آن ها یا دقیق نبود یا مرتبط به عملکرد معاون فعلی نمی شد، کارشناسان مجله دام و کشت و صنعت در یک میزگرد مروری بر سه دهه از برنامه های سازمان تحقیقات کرده اند که با هم می خوانیم.

کارشناسان میزگرد این شماره:

طرح های تحقیقاتی به گل نشسته

مهندس سید مصطفی سیدپور؛ مشاور سابق معاون زراعت وزیر: در زمان وزارت دکتر کلانتری که در دفتر نظارت و ارزشیابی وزارتخانه بودم یک تیم ارزیاب قوی از اساتید دانشگاهی را به کار گرفته بودیم و جمع بندی کردیم از سازمان تحقیقات، موسسات مادر تابعه سازمان و چند ایستگاه تحقیقاتی معروف که در آن موقع نقاط ضعف و ابهام زیادی را پیدا کرده بودیم و مسائلی مانند اینکه چند درصد طرح ها نیمه تمام رها می شوند یا خود مجری ها وسط کار بازنشسته یا منتقل می گردند یا به هر دلیل دیگری و سط کار، طرح بدون اینکه به نتیجه گیری نهایی برسد رها می شود و متأسفانه هیچ کس هم در سازمان تحقیقات نیست که بپرسد چه بلایی سر این طرح آمده است؟ و گزارش آنرا ارائه نمودیم.

بعضی از طرح ها هم به دلیل نبود اعتبار حذف می شد یعنی به هر دلیلی درصد بالایی از طرح ها به صورت نیمه کاره به گل می نشستند. خیلی از طرح ها علی رغم اینکه طرح به انتها رسیده بود اما گزارشات نهایی آن ها تدوین نشده و مجری گزارش آن را انجام نداده بود بالاتکلیف مانده بود و با همه این مسائل هیچ کس هم در سازمان تحقیقات پیگیر موضوع نمی شد یا اینکه مجریانی بودند که هر کدام ۲۵-۲۰ طرح تحقیقاتی را با هم اجرا می کرد که معلوم است به همه آن ها نمی رسید.

آن زمان از همه این مشکلاتی که وجود داشت (به بعضی از آن ها اشاره کردم) لیستی را تهیه و به وزیر کشاورزی وقت، دکتر کلانتری دادیم که آن موقع وزیر در یکی از سخنرانی هایش در وزارتخانه گفته بود: از وقتی دفتر ارزشیابی و نظارت فعال شده تازه فهمیدیم بعضی از دستگاه هایی که فکر می کردیم کار نمی کنند، چقدر فعال هستند و یا برعکس دستگاه هایی را فکر می کردیم که خوب کار می کنند اما الان متوجه شده ایم که چندان فعالیتی ندارند.

سازمان تولید مقاله

دکتر منصور صدریان؛ با سابقه اجرایی در دامپزشکی، جهاد استقلال و تحقیقات سازمان شیلات: در کشورهای پیشرفته بین ۳-۱ درصد کل بودجه خرج تحقیقات می‌شود. تعریفی که در دنیا برای تحقیقات می‌شود سه نوع است: یا تحقیقات بنیادی است که خروجی آن تولید علم است و بیشتر این کار را دانشگاه‌ها انجام می‌دهند و به شکلی در حدود ۲۵ درصد بودجه تحقیقاتی هر کشور را شامل می‌شود. نوع دیگر، تحقیقات کاربردی است و ۴۰-۳۵ درصد بودجه‌های تحقیقاتی را در بر می‌گیرد. تحقیقات دیگری هم وجود دارد به نام تحقیقات توسعه‌ای که بالاترین بودجه تحقیقاتی را به این اختصاص می‌دهند.

متأسفانه تحقیقات وزارتخانه جهاد کشاورزی که باید کاربردی و توسعه‌ای باشد می‌رود به سمت تحقیقات بنیادی یعنی تولید مقاله سوق داده شده و مقاله‌ها هم به کتابخانه‌ها می‌رود کمتر و اثری از آنها در مزارع و مراکز تولید هست

دنباله روی وزارت کشاورزی از وزارت کشور و تکرار بی نتیجه طرح‌های مشابه

بسیاری از مشکلات به ساختار بر می‌گردد اگر به ساختار وزارت نیرو توجه کنید براساس حوزه‌های آبریز منطقه‌بندی کرده و کار می‌کند اما وزارت جهاد کشاورزی دنباله‌روی وزارت کشور است.

هر جا وزارت کشور یک استان درست کرده، وزارت جهاد کشاورزی هم در آنجا یک ایستگاه تحقیقاتی ایجاد نموده. در صورتی که ایستگاه‌های تحقیقاتی ما براساس اقلیم‌های مختلف شکل می‌گرفت اما اینک ایستگاه‌های تحقیقاتی براساس زون‌های اقلیمی شکل نگرفته‌اند این مسئله باعث می‌شود که وقتی شما ایستگاهی ایجاد می‌کنید و محقق در آن مستقر می‌شود در نتیجه، کارهای مشابه و تکراری در آن صورت می‌گیرد.

البته این را هم بگویم بعضی مسائل سیاسی هم تأثیرگذار هستند؛ چون وقتی یک استان، شهرستان یا بخش ایجاد می‌شود نمایندگان مجلس، فرمانداران و... برای ایجاد ادارات مختلف فشار وارد می‌کنند و یک دلیلش هم این است.

پس همه ایرادها به سازمان تحقیقات بر نمی‌گردد بلکه باید ساختارها و مسائل سیاسی و اجتماعی را هم در نظر گرفت از طرفی مدیریت بهره‌وری در این ایستگاه‌های تشکیل شده انجام نیافته تا کارهای مشابه انجام ندهند.

سواری گرفتن وزارت علوم از تحقیقات و رواج فساد علمی

تحقیقات در برنامه اول توسعه خوب کار می‌کرد ولی متأسفانه یک فضایی به نام اعضای هیأت علمی و اعضای غیرهیأت علمی ایجاد شد و کل ساختار حقوقی سازمان تات را از وزارت جهاد کشاورزی جدا کردند و به وزارت علوم بردند.

آیین‌نامه‌ای که شامل تحقیقات‌ها در وزارت جهاد کشاورزی می‌شود، آیین‌نامه وزارت علوم است یعنی کسانی که استخدام شده بودند تا برای وزارتخانه کار کنند، یک ماهیت دیگری به آن دادند و آن ماهیت وزارت علوم بود و این کار بزرگ‌ترین اشتباه استراتژیک در وزارتخانه و سازمان تحقیقات بود.

یعنی محققان و در واقع اعضای هیأت علمی سازمان تحقیقات رفتند به دنبال مقاله و تعدد آن؛ چراکه ارتقا، ترفیع و استمرار هیأت علمی آن‌ها بستگی به تعداد مقالات داشت. یعنی هیأت ممیزی که آن‌ها را سطح‌بندی می‌کرد و اتفاقاً خود وزارت علوم هم بود براساس تعداد مقالات عمل می‌کرد و این خودش یک علت است که تحقیقات ناکارآمد شدند و از طرفی فساد علمی هم رواج پیدا کرد.

اهداف شخصی برخی اعضاء هیات علمی

این موجب شد اهداف به جای اینکه در راستای اهداف سازمان باشد به سمت اهداف شخصی پیش رفت تا جایی که کلاً سازمان تحقیقات از وزارتخانه فاصله گرفت. اینک با این شرایطی که پیش آمده جبراً باید این سازمان را کلاً به وزارت علوم بدهند یا آن را به ماهیت اصلی خودش برگردانند.

قطع ارتباط تحقیقات با بخش اجرا

فراموش نکنیم موسسات تحقیقاتی ما محصولی، موضوعی یا جغرافیایی هستند. بنده از برنامه اول توسعه در سازمان شیلات بودم. برنامه اول پیشرفت خیلی خوبی داشت. برنامه دوم و سوم هم خوب بود. یعنی تحقیقات شیلات زیر نظر سازمان شیلات بود و ما از سازمان شیلات حقوق می‌گرفتیم. اما وقتی از سازمان شیلات منفک و به سازمان تات منتقل شدیم ارتباط ما کلاً با سازمان شیلات قطع گردید. یعنی با بخش اجرایی ارتباط نداشتیم. <<<

رهبر تحقیقات و اشراف کامل

مهندس تیرداد مهرداد؛
بازنشسته وزارتخانه در
بخش دام و طیور: در بخش
تحقیقات دام و طیور که من
اطلاع دارم، یکی نگهداری
موجودات و دیگری استفاده‌های
تحقیقاتی از آن بسیار پرهزینه
است و معمولاً هم در نیمه
راه به دلایلی مواردی مانند
بیماری‌ها و... یک مسائلی ایجاد

می‌شود که خیلی از نتایج را به ابهام می‌کشاند.

در زمان قبل از انقلاب موسسات تحقیقات یک سازماندهی
خاصی داشتند. یک نفر در رأس آن قرار می‌گرفت که
به آن رهبر تحقیقات می‌گفتند که اشراف کامل بر تمام
شاخه‌های کار داشت و اکثراً هم فارغ‌التحصیلان ورزیده
و صاحب عنوان از دانشگاه‌های معتبر دنیا بودند و حتی
بعضی از آن‌ها هم در آنجا صاحب کرسی بودند و این
رهبرها تعدادی محقق در اختیار داشتند یعنی محققین
زیردست رهبر فعالیت می‌کردند و باید شاخه‌های مختلف
تحقیقاتی ایجاد نمودند و روی آن تحقیق می‌کردند و
پژوهشگرهایی هم زیردست محقق‌ها کار می‌کردند که
اکثراً یا دارای دکترا بودند یا فوق لیسانس داشتند و سلسله
مراتب به همین روال پیش می‌رفت تا به کارشناس‌های
ارشد، کارشناس و تکنسین‌های کار، کارگران فنی و
کارگران ساده می‌رسید.

درآمدهای خاص افراد

در موسسه تحقیقات از نظر اصلاح‌نژادی روی بز، گاو، زنبور
و... به نتایجی رسیده بودیم و در حال ورود به مرحله‌ای
بودیم که بعد از آن وارد حلقه‌های باز اصلاح‌نژادی می‌شد
که در این مرحله باید نتایج را در اختیار مردم می‌گذاشتیم
و کارشناسانی با بهره‌برداران در ارتباط باشند و نتایج آن را
از بهره‌برداران بگیرند و در اختیار عموم و دانشگاه بگذارند.
یکی از کارهایی که سازمان دامپرووری آن زمان همین
موضوع بود اما متأسفانه آن کارها ادامه پیدا نکرد.
به نظر من اینکه الان وزیر می‌گوید حرف درستی است.
سازمان تحقیقات تبدیل به یک سازمان بزرگ شده که
پست و عنوان دارد و خودش را به وزارت علوم هم وصل
کرده و درآمدهای خاص افراد مدنظر است اما از دیدگاه
اقتصاد ملی هیچ خروجی ندارد.

سیدپور: فساد در وزارتخانه و فرار به جلو

موضوعی که مهندس حجتی در مورد ناکارآمدی تحقیقات بیان کرده درست است و قبل
از ایشان هم بین صحبت‌هایمان بیان می‌شد متأسفانه مشکلی که در کشور ما وجود دارد،
مسئولین ما شده‌اند منتقد که اصطلاحاً به این نوع رفتارها می‌گویند فرار به جلو یعنی به
جای اینکه یک مسئولی پاسخگو باشد، خودش منتقد می‌شود.

البته در زمان وزرای قبلی هم این وضعیت بوده و الان هم این مسئله وجود دارد و عرض
می‌کنم فرار به جلو است و این مسئولان به جای اینکه پاسخگو باشند نقد می‌کنند
مثلاً هر کدام از وزرا که بعضاً ۱۳-۸ سال وزیر بوده‌اند باید بیایند نسبت به عملکردشان
پاسخگو باشند وقتی که شما در صدر این وزارتخانه بودید و اختیارات قانونی هم داشتید
چه اقدامی کرده اید که وضعیت بهبود پیدا کند و به این شرط نرسد؟ وگرنه بیان
مشکلات که هنر نیست.

آقای وزیر: می‌دانستید و کاری نمی‌کردید؟

الان باید سوال شود شما که ۷ سال است وزیر هستید (حالا با دوره قبلی ایشان کاری
نداریم) بعد از ۷ سال تازه بگوید تحقیقات من کارآمد نیست یعنی تازه متوجه این مسئله
شده‌اند؟ یا بگویند در وزارتخانه من رانت و فساد و تبغ زنی وجود دارد. اما اگر بگوید از
اول هم می‌دانستم باید پرسید پس چرا کاری نکردید؟ اگر ایشان بگوید که دست من به
هر دلیلی بسته بوده پس حالا چرا از معاونش ایراد می‌گیرد؟
همانطور که قبلاً بیان کردم مشکلاتی که در بخش تحقیقات کشاورزی مملکت داریم
یکی بر می‌گردد به مشکلات ساختاری. یعنی ساختارهای هم عرض و موازی و درهم
ریخته، سازمان تحقیقات، موسسات تحقیقاتی مادر، موسسات تحقیقات محصولی داریم و
این‌ها خیلی وقت‌ها با هم تداخل و موازی کاری دارند.
در سازمان تحقیقات یکی بحث مشکلات ساختار است که باید حل شود، مشکلات مربوط
به مقررات و قوانین و دستورالعمل‌ها، ارتقای هیأت علمی‌ها، بحث مقالات و این‌ها باید
حل شود.

محقق ما، در بخش کشاورزی یک وظیفه دارد و اساتید دانشگاهی وظیفه دیگری دارند
اما آمدم این‌ها را هم سو کردیم ولی اگر می‌خواهیم خروجی مناسبی داشته باشیم باید
این اصلاحات انجام شود.

بحث دیگر مشکلات اجرایی طرح‌های تحقیقاتی است الان متناسب با محققان، کارشناس
و تکنسین کافی در اختیار بخش تحقیقات نیست یعنی الان محقق وجود دارد و کارگر و
حلقه‌های بین این‌ها خالی است.

در حال حاضر برای هر طرح تحقیقاتی یک مجری و یک کارگر داریم. به مجری می‌گویی
چرا این طرح مثلاً این جور شده؟ می‌گوید کارگر حرف مرا گوش نکرد و من نتوانستیم
طرحم را به نتیجه برسانم در صورتی که یک محقق باید زیردستش کارشناس، تکنسین و
بعد کارگر باشد که این زنجیره الان وجود ندارد.

دور شدن محققین از تاثیرگذاری در ترویج

یک مشکل دیگر که به وجود آمده مسئله ترویج یافته‌ها تحقیقاتی است برای اینکه محقق در انتقال یافته‌ها هیچ نقشی ندارد یا علاقهای به ایفای نقش ندارد. محقق یک طرح تحقیقاتی انجام داده حال نتیجه را طی یک نامه‌ای می‌فرستد به معاونت ترویج سازمان تات و معاونت ترویج هم طی یک نامه دیگر از استان‌ها می‌خواهند که این را اجرا کنند. یعنی خود محقق که کار کرده و زیر و بم این تحقیق را می‌داند، نقش موثری در ترویج آن ندارد. در چنین شرایطی محقق حتی به عیب کار خودش هم نتواند پی ببرد. وقتی که طرح در مزرعه اجرا می‌شود دیگر محقق از آن بی‌خبر است و نمی‌تواند عیوب آن را شناسایی و رفع کند.

ضرورت واگذاری مراکز خدمات به بخش خصوصی

اساساً استراتژی‌ها یک جاهایی اشتباه است. چند سال پیش خود وزارتخانه تأکید می‌کرد که باید در مراکز خدمات بخش دولتی را تقویت کنیم. یعنی یک هرمی درست کنیم که قاعده هرم در روستاها و مراکز خدمات بزرگ باشد.

این به نظر ما جواب نداده، چرا که مراکز خدمات و دهستان را باید به بخش خصوصی بدهیم دولت باید در سطح شهرستان یک اداره برنامه‌ریزی و نظارت داشته باشد و کار را به بخش خصوصی بدهد. در بخش تحقیقات هم همین موضوع وجود دارد.

تحقیقات محروم از بخش خصوصی!

در بخش تحقیقات صحبت از بخش خصوصی کردیم الان در مورد همین ۶ سال اخیر صحبت می‌کنیم. ما چند واحد یا شرکت تحقیقات بخش خصوصی ایجاد کرده‌ایم؟ تعداد زیادی از بخش‌های تولیدی در قالب تعاونی و تشکل‌های بزرگ هستند که باید واحد تحقیق و توسعه داشته باشند و باید حمایت شوند و بخش تحقیقات دولتی باید هدایت کنند اولی به آن توجه نمی‌شود.

۶۰ هزار هکتار گلخانه، بدون بذر

الان ما در زمینه بذر کاری تاثیرگذار انجام نداده‌ایم همین الان صحبت از توسعه گلخانه‌ها تا سقف ۶۰ هزار هکتار است ما کلاً بذرم‌ان را به خارج وابسته هستیم. فقط کافی است که از نظر بذر ما را تحریم کنند همه چیز روی هواست.

چند سال پیش قرار شد ما به قوانین بخش تحقیقاتی اروپا ملحق شویم اما دیدیم که نمی‌شود، چون اگر این کار را می‌کردیم در تمام بذرها محدود می‌شدیم چراکه تقریباً همه بذرهایی را که ما کار می‌کنیم (حتی برخی از بذرهایی بومی و ژن‌های خودمان) آن‌ها ثبت کرده‌اند و ما باید برای هر بذری که می‌خواهیم کشت کنیم از آن‌ها مجوز بگیریم. وقتی یک پروژه تعریف می‌کنیم مثلاً همین طرح توسعه گلخانه‌ها که یکی از طرح‌های محوری وزارتخانه است در کنار آن نه بخش تحقیقاتی مرتبط دیده می‌شود نه بخش آموزشی و ترویج فقط به فکر توسعه هستیم. چند سال دیگر همین طرح هم مثل کشتی به گل نشسته است.

بودجه سازمان تحقیقات صرفاً هزینه حقوق و هیات علمی

مهندس عباسی خدایی؛ بازنشسته وزارتخانه در بخش‌های دام و طیور: در کشورهای دیگر تحقیقات بودجه اش را از بازار و بخش خصوصی می‌گیرد و نتایج تحقیق بلافاصله در مزرعه اجرا می‌شود یعنی کشاورز می‌رود پول خرج می‌کند تا در یک موضوعی برای او تحقیق کنند.

مثلاً یک بیماری شیوع پیدا می‌کند بخش خصوصی با آن درگیر می‌شود، می‌رود و سفارش می‌دهد که روی این موضوع تحقیق کنند.

الان سازمان تحقیقات کشاورزی آنقدر گسترده شده که هر بودجه و پولی که به آن بدهند فقط باید به کارکنان خودش به‌عنوان حقوق و دستمزد بدهد و پولی برای تحقیقات باقی نمی‌ماند.

بسیاری از تحقیقات بین راه، رها شده‌اند از جمله کارهایی روی دام‌های بومی انجام داده‌ایم اما آن‌ها را پیگیری نکرده‌ایم تا به نتیجه برسند. آنوقت خیلی راحت می‌رویم از خارج یک دام وارد می‌کنیم که تبعات آن بعداً معلوم می‌شود ولی هیچ تحقیقاتی روی دام‌های بومی خودمان انجام نمی‌دهیم در مورد طیور و مرغ هم اوضاع از همین قرار است. **مدیرمسئول نشریه:** از این مباحث دو نتیجه حاصل شد: یکی اینکه سازمان تحقیقات تبدیل به یک شیر بی‌دم و یال و اشکم شده که نه وزارت جهاد کشاورزی روی آن اشراف کامل دارد و نه وزارت علوم و تحقیقات و باید در اختیار یک وزارت قرار گیرد تا شاید تکلیف هیات‌های علمی، موسسات تحقیقاتی، تجاری سازی تحقیقات و ... تعیین تکلیف شود.

موضوع دوم اینکه؛ تحقیقات بدنه‌ای که نقش دانش بنیان دارد باید به دانشگاه‌ها منتقل شود و آن قسمتی را که نقش کاربردی دارد به بخش خصوصی سپرده شود تا قابل بهره برداری باشد. نهایتاً تحقیقات توسعه ای در اختیار وزارت جهاد کشاورزی قرار گیرد.

ضمن اینکه مواردی که آقای حجتی عنوان می‌کند صحبت اسمال و پارسال نیست بلکه وزرای قبل از ایشان هم عنوان کرده‌اند و به آن اذعان داشته‌اند اما هیچ وزیری درصدی چاره سازی و دفع علت برنیامد. □

شاهرخ رمضان‌نژاد در ماه‌های پایانی سال ۹۷ با انتخاب اکثریت اعضاء شورای مرکزی به عنوان گزینه ریاست سازمان مرکزی نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی به وزیر کشاورزی معرفی و سپس با امضاء و حکم رئیس‌جمهور، ریاست سازمان را برای مدت ۴ سال پذیرفت.

وی که دانشجوی دکترا است و بیش از دو دهه کار کارشناسی، مدیرکلی سازمان‌های تخصصی و بین‌المللی، ریاست مرکز اطلاع رسانی و روابط عمومی وزارتخانه، مشاور وزیر و... را در پرونده کاری خود دارد.

در ماه اول پذیرش مسئولیت برای نخستین بار دیدار و نشست بین روسای سازمان نظام مهندسی استان‌ها با وزیر جهادکشاورزی و معاونین اجرایی وزارتخانه برگزار کرد تا روسای سازمان استان‌ها از نزدیک مطالب و مسایل استان را با مقامات ارشد وزارتخانه در میان بگذارند.

حضور ۲۰۰۰ عضو در روز مهندس

برگزاری روز مهندس در سالن اصلی همایش‌های برج میلاد با حضور بیش از ۲۰۰۰ نفر از کارشناسان عضو نظام مهندسی سراسر کشور، اعضای شورای استانی، شورای مرکزی، اعضاء شماره یک استان‌ها، روسا و مدیران ادوار سازمان، مدیران تشکلهای شناسنامه‌دار حوزه کشاورزی، نمایندگان مجلس و اعضاء کمیسیون کشاورزی، معاونین وزیر جهادکشاورزی، وزیر جهادکشاورزی و همچنین معاون رئیس‌جمهور در این مراسم نقطه عطفی بود در تاریخ تشکیل نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی که بازتابی بسیار گسترده در رسانه‌های کشور به ویژه صدا و سیما داشت و انتظارات از این سازمان را برای افزایش بهره‌وری کشاورزی دوچندان کرد.

تعامل با رسانه‌ها

اینک و پس از ۶ ماه ریاست سازمان (و ۵ ماهه نخست امسال)، رمضان‌نژاد و در دومین صبحانه کاری با مدیران رسانه‌های تخصصی کشاورزی گزارشی از پیشرفت کارها در تعامل با بهره‌برداران و فعالان کشاورزی، کاهش دوره صدور مجوز، سوق دادن سازمان و اعضاء به سمت مهارت محوری، دانش فنی و کارافرینی کشاورزی، توسعه مراکز خدمات کشاورزی غیردولتی، حمایت از کسب و کارهای نوین کشاورزی، ایجاد فرصت برای سهم‌بری دانش و فن کشاورزی، تولیدات کشاورزی توسط اعضاء، هدایت اعضاء از

دستمزد محوری به دانش مزد محوری، رونق دادن صدور خدمات فنی مهندسی (در گام اول به کشاورزان سوریه و درآمد ارزی برای اعضاء)، گذار از مکانیزاسیون کشاورزی به دیجیتالیزاسیون در کشاورزی و اقداماتی برای رفع موانع تولید (موانع ذه، فرهنگی، موانع اجرایی و موانع قانونی ارائه داد.

در این مراسم که مدیران مسئول رسانه‌های: سبزینه، برزگر، هفت روز کشاورزان، کشاورزی و توسعه پایدار، مجله زیرساخت‌های کشاورزی، پیش به سوی کشاورزی اقتصادی، دنیای کشت و صنعت و دنیای کشاورزی، تغذیه دام- طیور و آبزیان، کشاورز، شکوفه، غذا و کشاورزی، باغدار و دام و کشت و صنعت، سایت ITP، پایگاه خبری اگنا و ... حضور داشتند رمضان‌نژاد از عدم کفایت ورود سرمایه‌های مردم به زیر مجموعه‌های حوزه کشاورزی انتقاد کرد و گفت سالهاست پول و سرمایه در همه بخش‌های فعال مانند زمین و ساختمان، موبایل، ارز، طلا، خودرو و... ورود کرده اما به دلیل حاشیه کم سودآوری و نوسانات و تعرفه‌ها در بخش کشاورزی شاهد رونق سرمایه‌گذاری نیستیم.

سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی

عمومیت بخشی مصرف فناوری‌های جدید

در کشاورزی

در مهندسی

عدم کفایت سرمایه‌گذاری در کشاورزی

وی معضلات فعلی کشاورزی و غیراقتصادی بودن آنرا علاوه بر عدم کفایت سرمایه‌گذاری، دانش محور نشدن و مطلوب نبودن استفاده از فناوری جدید در کشاورزی و تولید محور نشدن کشاورزی (با وجود آنهمه دانشگاه و دانشکده کشاورزی و فارغ‌التحصیل شدن چندصد هزار نفر در رشته‌های مرتبط) دانست و گفت با وجود تشکلهای فراوان، هنوز یک نهاد خصوصی قوی و نهادسازی مناسب که بتواند صدای واحد و رسای کشاورزان برای ارتقاء جایگاه آنان و دیده شدنشان باشد صورت نگرفته و متأسفانه محدودیت‌های اقلیمی، دخالت دولت، موانع بورکراسی و حاکم نبودن عرضه و تقاضا در مناسبات بازرگانی کشاورزی موجبات عدم رونق کشاورزی و اقتصادی شدن آنرا رقم زده است

رمضان‌نژاد با ارائه خلاصه‌ای از خدمات و برنامه‌های سازمان طی ۶ ماه مدیریت جدید سازمان گفت:

در سه ماهه نخست، زمان صدور پروانه از ۱۵۰ روز به ۲۰ روز کاهش یافت تا دروازه ورود سرمایه‌گذار به بخش تسهیل شود و انگیزه‌کشی را شاهد باشیم و کارافین با رغبت بیشتر در بخش حضور یابد و به همین جهت بورکراسی و دریافت استعلام از سایر ادارات به حداقل رسید.

علوم هوا فضا، ناجی کشاورزی اقتصادی

رمضان‌نژاد در ادامه از رسانه‌های تخصصی خواست موضوع سوق دادن کشاورزان به سمت استفاده از علوم هوا فضا را فرهنگ‌سازی کنند زیرا چنانچه مهندسين کشاورز دانش استفاده از علوم هوا فضا را ندانند و از آن بی‌بهره باشند با کشاورزی عامی و سنتی و بی‌سواد فرقی ندارند. به همین جهت جهش کشاورزی از مکانیزاسیون به دیجیتالیزاسیون با هدف کمک به افزایش تولید و بهبود وضعیت معیشتی و رفاهی اعضا، از جمله اهدافی است که نظام مهندسی به دنبال آن است.

دولت یکی از مشتریان کشاورز است نه انحصار آن

رمضان‌نژاد در دفاع از تولیدکنندگان و ضرورت منتفع شدن آن‌ها از حاصل کارشان گفت کشاورز و تولیدکننده مالک آثار مادی و معنوی حاصل کار خود است و چنانچه کشاورزی اقدام به خط تولید صادرات محور با اعمال استانداردهای روز دنیا می‌کند دولت باید بپذیرد که حاکم بر تولید وی نیست و نهایتاً یکی از مشتریان کشاورز است که در صورت خرید به قیمت مطلوب می‌تواند اقدام کند نه فروش و خرید اجباری یا منع صادرات، دولت باید بپذیرد که تولید فقط برای دولت نیست و کشاورز ایرانی نه فقط برای ۸۰ میلیون ایرانی که می‌تواند علاوه بر آن، برای ۸ میلیارد جمعیت جهانی و سلاقی و نیازهای آنان نیز تولید کند.

مهندسی اجتماعی، ضرورت امروز

بخش دیگری از سخنان رمضان‌نژاد در رابطه با سهم کشاورزی در اقتصاد کلان بود و اینکه در کنار مهندسی سازی کشاورزی باید مهندسی اجتماعی نیز صورت گیرد تا نهاد قوی خصوصی، صدای فعالان کشاورزی بتواند ارتقاء جایگاه کشاورزی و کشاورزان را در پی داشته باشد.

شکوفای شدن بهار شرکت‌های دانش بنیان در کشاورزی

موضوع بهره‌گیری از امکانات دانش بنیان و تکنولوژی های تک و گسترش دانش و فن‌آوری جدید در کشاورزی با هدف ایجاد مراکز تولید دانش (دانش بنیان) و مراکز مصرف دانش (مزارع و بهره‌برداران) موضوع دیگر سخنان رمضان‌نژاد بود. زیرا در بعضی حوزه‌ها مازاد و سرریز دانش داریم و در برخی حوزه‌ها کمی و کاستی و صد البته حلقه مفقوده ترویج و انتقال دانش فنی اینجا بسیار مشهود و در مزارع مشکل ساز است.

وی با تاکید بر اینکه عمومیت بخشی مصرف فناوری‌های جدید در حوزه کشاورزی هدف ماست گفت متأسفانه بهار شرکت‌های دانش بنیان در کشاورزی شکوفا نشده و در افزایش بهره‌وری نقشی مطلوب نداشتند که حمایت سازمان به حضور بیشتر پهلپاداها (پرنده هدایت‌پذیر از دور) در حوزه کشاورزی منجر شده به نحوی که با تشویق سازمان نظام مهندسی پهلپاداها در همه عرصه‌های کشاورزی (مسایل پیش و پس از تولید از جمله پیش‌بینی اوضاع جوی مانند احتمال سرمازدگی و پیشگیری از آن، یا سمپاشی در کمترین مدت و دیده‌بانی برای انجام سایر خدمات کشاورزی، از جمله تغذیه ماهیان پشت سد‌ها و...) حضور می‌یابند و با توجه به فعال شدن شرکت‌های تامین‌کننده و سازنده پهلپاد همچون سیرنگ، قاعدتا با تامین و خرید یک پهلپاد توسط کشاورزان هزینه آن در سال اول مستهلک می‌شود.

مراکز خدمات کشاورزی غیردولتی، پنجره ویتترین عرضه کسب و کارهای نوین

رونق دادن به کسب و کارهای نوین با توسعه مراکز خدمات کشاورزی غیردولتی که می‌توانند به ویتترین برای عرصه نوآوری‌ها و دانش فنی جدید (دانش علم و فن در کشاورزی کیمیاگری) در هر روستا و مزرعه عمل کنند فرازهایی از سخنان رمضان‌نژاد بود و گفت: تاکنون ۴۰۰ مرکز مستقل خدمات کشاورزی غیردولتی با تابلوهای متحدالشکل در روستاها فعال شده که در نظر داریم در هر مرکز دهستان یک مرکز خدمات به مدیریت اعضا نظام مهندسی راه اندازی و حداقل یک دانش آموخته عضو در آن شاغل شود تا با اتکاء به ظرفیت بخش خصوصی و کسب اعتماد کشاورز، روش‌های نوین در افزایش بهره‌وری موثر قرار گیرد.

پارادیم جدید کشاورزی

در این راستا سهم بزرگ دانش در تولید، پارادیم جدیدی در کشاورزی است که با تشویق سازمان و رونق گرفتن مراکز مهارت آموزی می‌تواند اعضا را به مشارکت در تولید و کمک به بهره‌برداران فعال کند تا متوسط تولید را به رکورد نمونه‌ها نزدیک کرده و به جای دستمزد محوری و کارمندی بخش خصوصی یا دولتی، در اضافه تولید با صاحبان مزارع شریک شوند.

وی در پایان اظهار داشت در تمامی موارد ذکر شده، صرفاً استفاده از ظرفیت بخش خصوصی و اعضا مدنظر است و قرار نیست نیروهای دولتی مداخله‌گر یا برنامه‌ریز باشند. تا با شناسایی عوامل تاخیر در رشد کشاورزی و شفاف‌سازی محیط برای تصمیم‌گیری سرمایه‌گذاران موجبات رونق سرمایه‌گذاری در کشاورزی فراهم شود. □

جمعیتی انبوه از خبرنگاران و مدیران مطبوعات تخصصی ساعتی از روز پنجم شهریور امسال، مهمان ارائه آخرین دستاوردهای بانک کشاورزی بودند مهندس کاظمی و همکاران روابط عمومی با برنامه‌ریزی دقیق و پذیرایی شایسته، فرصت مناسبی برای طرح سوالات و چالش‌های رسانه‌ها ایجاد کردند و کلیپ جذاب کوتاه و گویای تهیه شده کل عملکرد سال ۹۷ و ۵ ماهه ابتدای سال ۹۸ را با امار و ارقام برای رسانه‌ها پخش کرد و علاقمندان توانستند نسخه‌ای از آن نیز در اختیار داشته باشند. در این نشست مهندس سلیمانی مدیر حوزه مدیرعامل نیز خدارحمی را همراهی می‌کرد. تا در صورت لزوم اطلاعات و آمار مورد پرسش خبرنگاران را به مدیرعامل برساند سلیمانی در سوابق خود حوزه مدیریت اداره کل روابط عمومی را نیز تجربه کرده و ارتباط شایسته‌ای با رسانه‌ها دارد.

مدیرعامل که آخرین روزهای دو پسته بودن خود را سپری می‌کرد (رئیس هیات مدیره و مدیرعامل) در این نشست به مواردی همچون کاهش و ادغام ۶۴ شعبه زیانده، حمایت جدی تسهیلاتی از طرح‌های گلخانه، مکانیزاسیون، پرورش ماهی در دریا، اشتغال پایدار روستایی، رونق دادن به مگا پروژه‌ها، حمایت از کشت و صنعت‌های کوچک، خطوط اعتباری جدید برای ایجاد مجتمع‌های متوسط، بازارگاههای محصولات کشاورزی، کشاورزی قراردادی کسب و کارهای نو(استارت‌آپ‌ها) و... اشاره داشت.

جالب توجه اینکه خدارحمی خود از میان یک خانواده کشاورز چغندرکار رشد کرده و از جنس فعالان کشاورزی است و خاطرات خوبی از کشاورزی قراردادی (کارخانه‌داران وقت طی قرارداد با چغندرکاران امنیت اقتصاد و تولید و خرید تضمینی می‌کردند) به یاد دارد که قطعاً می‌تواند در مبحث بازررسانی و بازرگانی کشاورزی موثر باشد.

روح‌الله خدارحمی مدیرعامل بانک کشاورزی در این نشست با تقدیر از خدمات روزنامه‌نگاران و بزرگداشت روز خبرنگار ضمن اظهار خرسندی از موفقیت بانک کشاورزی در حمایت از تامین امنیت غذایی کشور گفت: باوجود شرایط دشوار اقتصادی به لطف خدا، تولید کافی در بخش کشاورزی نقطه اتکایی برای کشورمان است که با همت و پشتکار کشاورزان و فعالان بخش کشاورزی و حمایت دولت همراه با تامین بخشی از منابع از سوی مردم میسر شده است.

مدیرعامل بانک با اشاره به رشد ۴۰۰ هزار میلیارد ریالی منابع بانک کشاورزی در دو سال اخیر اظهار داشت: این روند رشد در سال جاری نیز برقرار است به طوری که در چهارماهه ابتدای سال جاری ۴۵ درصد تعهدات سال ۱۳۹۸ محقق شد و مفتخرم اعلام کنم که با این میزان افزایش منابع، مدتیست از مرز هزار میلیارد ریال عبور کردیم و این موفقیت را مرهون اعتماد مردم و بهبود خدمات بانک هستیم.

پرداخت تسهیلات توسط بانک کشاورزی برای کل سال جاری ۵۲۰ هزار میلیارد ریال تعهد شده است که تا کنون ۱۱۹ هزار میلیارد ریال آن پرداخت شده که عمدتاً در حمایت از تولید محصولات استراتژیک، توسعه اشتغال پایدار روستایی و عشایری، توسعه مکانیزاسیون، پرورش ماهی در دریا، توسعه کشت‌های گلخانه‌ای، عملیات حفاظت از آب و خاک، و تسهیلات برای خرید گندم بوده است.

وی گفت: در سرفصل طرح توسعه اشتغال پایدار روستایی و عشایری نیز از بهمن ماه ۱۳۹۶ تا کنون قریب به ۴۵ هزار میلیارد ریال تسهیلات با نرخ ۴ و ۶ درصد پرداخت شده که منجر به اجرای ۴۱ هزار طرح و کسب و کار جدید و ایجاد ۸۵ هزار فرصت شغلی پایدار برای روستائیان و عشایر گردیده است.

منه، توه، ما، شنا و همه پرسنل بانک کشاورزی در باشگاه هزار، هزار میلیاردی‌ها

سال‌های طلایی مکانیزاسیون

مدیرعامل بانک افزود: با توجه به موفقیت‌های مکانیزاسیون در روند افزایش تولید، پرداخت تسهیلات بدون محدودیت برای توسعه مکانیزاسیون کشاورزی از جمله اقدامات شایسته در سال‌های اخیر است به طوری که در ۶ سال دولت یازدهم و دوازدهم جمعاً نزدیک به ۶ هزار میلیارد تومان تسهیلات مکانیزاسیون پرداخت کرده‌ایم. در همین راستا پرداخت ۳۶۱۴ میلیارد ریال تسهیلات با نرخ ۱۵ درصد برای خرید ۱۱۸۵۶ دستگاه ماشین‌آلات و ادوات کاشت، داشت و برداشت برنج طی سال‌های ۱۳۹۵ تا ۱۳۹۸ در استان‌های شمالی که باعث شد عملیات برنج در این استان‌ها مکانیزه شود، از دیگر موفقیت‌های بانک کشاورزی در سال‌های اخیر است. وی افزود: برای توسعه کشت‌های گلخانه‌ای از سال ۹۶ تا کنون قریب به ۲۱ هزار میلیارد ریال تسهیلات پرداخت کرده‌ایم و مقرر است تا پایان سال جاری نیز، تسهیلات لازم برای احداث ۵۰۰۰ هکتار تاسیسات گلخانه‌ای را پرداخت کنیم.

تنوع نرخ سود برای کشاورزان

وی در پایان خاطرنشان کرد: تامین منابع ارزان یک اصل است که کشاورزی را قابل رقابت می‌کند لذا نرخ تسهیلات برای فعالان بخش کشاورزی در بانک کشاورزی شامل تسهیلات ۴ درصدی (نظیر اعتبار ۹۰۰۰ میلیارد ریالی کمک به سیل زدگان)، تسهیلات ۶ درصدی (نظیر اعتبار اشتغال پایدار روستایی)، تسهیلات ۹ درصدی (نظیر اعتبار صندوق توسعه ملی برای توسعه گلخانه‌ها، پرورش ماهی در دریا، کشت گیاهان دارویی و...) و سایر تسهیلات بخش کشاورزی با نرخ ۱۵ درصد (۳ درصد کمتر از نرخ مصوب شورای پول و اعتبار) است. □

مهندس داور ماهی‌کار

رئیس هیات مدیره بانک کشاورزی

وزارت اقتصاد و دارایی که حکم به حاکمیت شرکتی در بانک کشاورزی داد موجباتی را فراهم کرد پس از ۹ دهه فعالیت بانک، پدیده‌ای جدید موجبات تغییر ساختار تصمیم‌گیری در بانک کشاورزی را فراهم کند و مدیران امور بانک کشاورزی در جایگاه معاونین قرار گرفته، مدیرعامل بانک (روح‌الله خدارحمی) به همراه معاونین، هیات عامل را تشکیل دهند.

از دیگر سو، اعضای هیات مدیره بانک به ریاست رئیس هیات مدیره (مهندس داور ماهی‌کار) در موقعیت هیات ناظر، لایه فوقانی مدیریت بانک را پوشش دهند.

با توجه به اینکه رده سنی مدیران فعلی، آخرین بازماندگان حرمت و رفتار حرفه‌ای پیشکسوتان موجود هستند مسلماً هیات مدیره و مدیرعامل با رفتار حرفه‌ای خود و با هم افزایی به رشد خدمات بانک و رسیدن به اهداف ملی کمک خواهند کرد و مسلماً این حرکت، زیاد شدن یا تعدد کانون قدرت در بانک معنی نخواهد شد و تنها تصمیم‌گیری اجرایی یک لایه پایین‌تر می‌رود.

با شرایط فعلی امید می‌رود حاکمیت شرکتی و برنامه‌های جدید مدیریت عالی بانک بتواند گرد خاکستری و تا حدودی انفعال و جسارت مدیران را از چهره بانک بزاید.

اتفاقات حادث شده در ایام مدیریت قبلی متأسفانه موجب شد تا مدیران قوی و جسور بانک که همواره پیشتاز در مشارکت و رونق تولید بودند تقیه پیشه کنند و گوشه گیر شوند تا به مثابه «دیگته ننوشته غلط ندارد» متهم نشوند.

جو پیش آمده حتی به صورت قانون نانوشته، دست و پای مدیران خوشفکر بانک را بسته و هر کس برای برداشتن گامی نو و ارائه طرحی نو، احتیاط می‌کند و سکوت (گوشه‌نشینی) را بر جهش و پویا ترجیح می‌دهد.

باشد که حضور مهندس ماهی‌کار با کوله‌باری از سه دهه خدمات کارشناسی، معاونت، مدیریت امور استانی، مدیریت ارشد، عضویت هیات مدیره و اینک ریاست هیات مدیره، چراغ راه حرکت و نوآوری‌های جدید قرار گیرد و این تغییر ساختار، برکت و رشد بیشتر را برای بانک کشاورزی و همه فعالان و سرمایه‌گذاران کشاورزی به همراه داشته باشد. □

سالانه حدود ۱۲۰ میلیون تن محصولات کشاورزی در کشور تولید می‌شود که به دلیل نبود ساماندهی در مسائل بعد از برداشت و بازرسانی (قراردادی نشدن کشاورزی، دخالت دولت در قیمت‌گذاری، ممنوعیت صادرات، بهره بالای تسهیلات بانکی، ضعف بازاریابی و بازرسانی، ناقص بودن سیستم عرضه و تقاضا و نبود صنایع تبدیلی و تکمیلی و امکان نگهداری و حفظ کیفیت محصول تا زمان عرضه و...) معمولاً تولید کشاورزی را با ضرر همراه می‌کند. دکتر یدالله کشاورز، مدیرعامل «اتحادیه مرکزی شرکتهای تعاونی روستایی ایران» به نازگی در همایش رونق تولید، به طرح «مباحث ساختاری کشاورزی» پرداخته است:

دکتر یدالله کشاورز

براساس توسعه اقتصادی اگر تولید را به مؤلفه‌های بازار، نیروی کار، سرمایه، منابع طبیعی اولیه، دانش و نهایتاً فرهنگ تولید تقسیم‌بندی کنیم، در بیان این مؤلفه‌ها «فرهنگ تولید» را باید قلب تپنده تولید در نظر گرفت. جایی که در کشور ما، به دلیل تلاش کشاورزان در تولید، عمدتاً از ضریب خوداتکایی خوبی برخوردار است و در بحث رونق تولید، کشاورزان کارشان را به خوبی انجام می‌دهند، مگر اینکه در جاهایی که به دلیل کمبود تکنولوژی و موارد دیگر نقص‌هایی وجود داشته باشد.

در حقیقت عمده‌ی وظیفه دولتمردان ساماندهی بعد از تولیدات است و باید به صورت جدی به آن پرداخته شود. خوشبختانه قلب فرهنگی تولید در کشاورزی به خوبی می‌تپد و مشکل رونق تولید در کشاورزی نداریم ولی در ساماندهی بعد از تولید و بازرسانی به شدت دچار مشکل هستیم و یقیناً جزو مشکلات اساسی است و دنیا با وقوف به این مشکلات در کشاورزی ایران ما را وارد جنگ اقتصاد کرده است.

اقتصاد می‌گوید نقدینگی کشور باید به سمت تولید و صنعت هدایت شود تا ضریب اشتغال بالا برود و حرکت سرمایه به سمت تولید اتفاق بیافتد اما از طرفی باید به بانکی بودن اقتصاد کشورمان اذعان کنیم. در شکوفایی همه اقتصادهای دنیا و در کشورهایی که بهره بانکی برای تولید اختصاص می‌دهند، نقش بانکها تعریف مشخص دارد و از بهره‌های بالا خبری نیست، اما در بحث رونق تولید ریشه یکی از مشکلات عدیده را باید در بهره‌های بانکی و نهایتاً عدم برگشت سرمایه دید.

توجه داشته باشیم وابستگی اقتصادی کشور به بانکها انکارناپذیر است و چالش‌ها و مشکلات اقتصادی و بسیاری از ناهنجاری‌های اجتماعی برگرفته از سیستم‌های بانکی است که باید برای آن چاره‌ای اندیشیده بود.

مقام معظم رهبری، بسیار بر حمایت از تولید داخلی تأکید دارند و نسبت به برداشتن موانع از مقابل تولید داخلی تذکر می‌دهند. اما تولیدکننده و صنعتگر، امروز دچار مشکلات زیاد مالیاتی، صدور پروانه استعمال از چندین مرجع دولتی و ... و موانعی است که جلوی تولید را سد می‌کنند. بنا به اهمیت سرمایه‌گذاری و مشارکت در آن، در همه کشورها مسئله‌ای وجود دارد به نام تضمین برگشت سرمایه، آیا ما در کشاورزی کشورمان می‌توانیم این را اجرا کنیم؟! ریسک فعالیت‌های کشاورزی بسیار بالاست و این موضوع مشکلات زیادی ایجاد می‌کند و یکی از دلایل عدم رغبت سرمایه‌گزاران برای حضور در این عرصه اقتصادی است.

نقش تشکلهای جدی گرفته نمی‌شود

سوال اساسی که در اینجا مطرح می‌شود این است که چرا باید دولت در بخش‌های مختلف با تشکلهای و اصناف رقابت کند و روبروی آنها قرار بگیرد. چرا اصل ۴۴ قانون اساسی به خوبی در خصوص واگذاری بنگاه‌های دولتی به تشکلهای و خصوصاً تعاونی‌های روستایی (که کشاورزان و روستاییان سهامدار آن هستند) رعایت نمی‌شود.

همین مسائل موجب شده تا تشکلهای و اصناف بیانیه‌ای صادر کرده و نگرانی‌های خود را از جدا کردن معاونت بازرگانی از وزارت جهاد کشاورزی اعلام کرده که مبدا این اتفاق آفت جان تولید در این بخش شود. زیرا دستگاه متولی هر بخش است که می‌تواند زمان کمبود و واردات را مشخص کند و خواسته اصناف و تشکلهای این است که حداقل در مورد محصولات کشاورزی اجازه دهند اختیارات و تصمیم‌گیری صادرات، واردات و تعرفه‌ها در بخش کشاورزی باقی بماند. □

ساماندهی بعد از تولید

بزوهشگر مدیریت منابع آب

بهجت عامری، نیکپور

فعال بخش کشاورزی

تهیه باجوش درخت خرماي مضافتی و زاهدی

تهیه نهاده‌های کشاورزی

تولید و تهیه خرماي مضافتی و زاهدی

۰۹۱۳۱۴۱۲۹۲۶ ۰۹۱۳۱۴۱۰۸۳۵

شینده‌ها حاکی‌ست اخیراً وزارت جهاد کشاورزی درصدد اعمال حذف مجوز وزارت نیرو برای تأسیس و احداث گلخانه‌ها برآمده است.

در نگاه اول البته کاهش بوروکراسی و موانع تولید کاری بسیار شایسته است اما از آنجا که در هر زمینه‌ای باید متولی و صاحب نگاه کارشناسی حق اظهار نظر داشته باشد، تأیید یا عدم تأیید وزارت نیرو نسبت به شرایط آب و هوایی، میزان آب موجود در محل، مقدار قابل استفاده از آن در گلخانه مورد نظر در ایام و فصول مختلف و.. می‌تواند از مخاطرات زیست محیطی یا صدمه زدن به سفره‌های آب زیرزمینی بکاهد. واقعیت این است که هیچ سازمان، نهاد و وزارتخانه‌ای نمی‌تواند در این بخش جایگاه وزارت نیرو را تصاحب نماید.

البته کارشناسان نشریه دام و کشت و صنعت بر این باورند که نگاه صرفاً آماری یا غیرتعاملی وزارت نیرو شایسته تولید محصولات کشاورزی و امنیت غذایی نیست اما زمانی که بنا به اقوالی مختلف ۸۰ تا ۹۰ درصد آب استحصال شده و نزولات جوی قابل استفاده در کشور در حوزه کشاورزی و تولید مواد غذایی به کار می‌رود پس با رد نظرات دیکتاتور مابانه وزارت نیرو در میحث آب و کشاورزی باید نسبت نیاز آب در کشت گلخانه، منبع تأمین آب و شرایط زیست محیطی در نظر گرفته شود.

بخش تولیدات گیاهی

حذف مجوز وزارت نیرو

از استعلام‌های احداث گلخانه

آرک یا نه!!

گلخانه وصل به آب شهر روستا

فراموش نکنیم چنانچه حداقل منبع تأمین آب مشخص نگردد و نظارت وزارت نیرو بر این امر حذف و جایگزین برای آن در نظر گرفته نشود، چه بسا گلخانه‌ها به سیستم آب شرب روستا و شهر متصل شوند تا با بهره‌گیری از یارانه آب شرب و بهداشتی به کار تولید بپردازند یا اینکه در مواردی متقاضی پس از دریافت تسهیلات از اجرای طرح صرف نظر کرده و پول رفته، طرح نیمه کاره یا متوقف شده اما گلخانه‌ای برای تولید محصول بنا نشده است.

راه کار جایگزین

ماهانامه پیشنهاد می‌کند وزارت جهاد کشاورزی یا دولت، وزارت نیرو را موظف نماید تا علاوه بر اعلام زمان و دوره مشخص پاسخگویی به تقاضای افراد (مثلاً یک هفته پس از دریافت تقاضا) نسبت به صدور مجوز یا دلایل عدم صدور مجوز و راه کارهای جایگزین یا پیشنهادات مورد نظر اقدام نماید. □

ظرفی پر سیده بود مگر در این سال‌های طولانی چه کسی یا کسانی، مسئول برنامه‌ریزی کلان کشور (مثلاً در مورد موضوع بسیار با اهمیتی مانند آب) بوده‌اند که همه آن‌ها در زمان مدیریت و مسئولیت خود در خواب ناز فرو رفته و ایام را به روزمرگی گذرانده و تنها کار مثبت آن‌ها استفاده از امکانات و رفاهیات و درآمدها و در مواردی رانتهای حاصله از پست مدیریت بوده اما پس از اتمام دوره صدارت، مدیریت و مسئولیت به نقاد و ایرادگیرنده همان برنامه‌ها و چرایی اجرا نشدن آن‌ها پرداخته‌اند و امروزه یک‌دفعه متوجه عمق فاجعه شده‌اند و اعلام می‌کنند تا چند سال دیگر آبی برای کشاورزی نخواهیم داشت.

گذشته از آن، پس از ۴۰ سال هنوز هم برنامه‌ای خاص (کارشناسی شده، قابل اجرا و مورد قبول و تطبیق با شرایط کشور) برای کنترل، مدیریت و برون رفت از این شرایط نداریم. گویا همه مسئولان، تصمیم‌سازان و تصمیم‌گیران وظایف خود را فراموش کرده‌اند. مطلب زیر با نگاهی کارشناسی به طرح‌های توسعه سامانه‌های آبیاری تحت فشار هشدارهایی داده که قابل مطالعه، تأمل و شاید افسوس خوردن است:

درس‌های راهبردی از تجربه توسعه سامانه‌های آبیاری تحت فشار

راهکارهای در مانده در مسئله آب

■ نرگس آذری - کارشناس مرکز بررسی‌های استراتژیک

سیاست توسعه روش‌های نوین آبیاری تحت فشار به روشی که در کشور اجرا می‌شود، با جذب سرمایه‌های دولتی و خصوصی، موجب افزایش سرمایه‌گذاری در بخش کشاورزی، افزایش سطح زیرکشت و بدین‌وسیله تشدید بحران آب زیرزمینی در کشور می‌شود.

توسعه سامانه‌های آبیاری تحت فشار به‌عنوان برنامه اقدام اصلی دولت، در مواجهه با بحران آب و کنترل آن در بخش کشاورزی، از برنامه اول توسعه تاکنون در دستور کار بوده‌است. تسهیلات پرداخت‌شده توسط دولت از سال ۱۳۶۸ تاکنون، موجب پیوستن حدود ۱/۳ میلیون هکتار از اراضی فاریاب به این سیستم‌ها شده‌است.

مطابق سیاست‌های اتخاذشده وزارت کشاورزی در سال ۱۳۹۴، مقرر است تا در یک افق ده‌ساله چهار میلیون هکتار از اراضی کشاورزی کشور مجهز به سامانه‌های آبیاری تحت فشار شوند (تقریباً معادل ۵۳٪ اراضی فاریاب). اگرچه این برنامه‌ریزی بلندپروازانه است و بسیار دورتر از مرزهای واقعیت قرار دارد اما به نظر کارشناسان باید در خود هدف پیش‌بینی‌شده نیز تردید کرد.

بر اساس نظر منتقدان، ترویج این روش‌ها در واقع ترویج توسعه کشاورزی از طریق ایجاد زمینه‌های سرمایه‌گذاری در آن است، این در حالی است که کشور به لحاظ اکولوژیک، توان تاب‌آوری توسعه کشاورزی را ندارد.

محدودیت‌های سرزمینی تحت تأثیر بهانه‌هایی مانند روش‌های نوین آبیاری قرار نمی‌گیرد و سرمایه‌گذاری، آن هم از نوع دولتی آن در بخش کشاورزی، نتیجه‌ای جز رشد ناپایدار و پرهزینه این بخش ندارد.

سرمایه‌گذاری دولت در این زمینه، با هدف تحقق کاهش آب مصرفی بخش کشاورزی به میزان ۱۱ میلیارد مترمکعب (مطابق اهداف برنامه ششم) صورت می‌گیرد.

ایجاد فضای رسانه‌ای پیرامون نجات‌بخشی این روش‌ها و بیان اهداف غیرواقعی از زبان مسئولان، مورد نقد جدی جامعه دانشگاهی است. برای مثال این سیاست با عنوان «آبیاری تحت فشار برای افزایش سطح زیر کشت» معرفی می‌شود. به عبارت دیگر، اجرای این روش‌ها مترادف با ایجاد منابع جدید آبی، معرفی و تبلیغ می‌گردد.

در وزارت نیرو، اظهارنظرهایی در مورد صرفه‌جویی گسترده در مصرف آب کشور با استفاده از این روش‌ها شنیده می‌شود؛ در وزارت جهاد کشاورزی، دفاع جدی از اثربخشی این روش‌ها صورت می‌گیرد؛ در مجلس شورای اسلامی عنوان می‌شود که اگر راندمان کشاورزی را از ۳۵ درصد به ۸۰ درصد برسانیم، می‌توانیم سطح زیرکشت را دو برابر کنیم؛ در ستاد احیای دریاچه ارومیه، گفته می‌شود که برای احیای دریاچه، نیاز به ۹۰۰ مترمربع آبیاری قطره‌ای و ۵۰۰ مترمربع آبیاری بارانی است و در این صورت صرفه‌جویی مورد نیاز برای تأمین آب موردنیاز دریاچه مهیا می‌شود؛ در طرح تعادل بخشی آب‌های زیرزمینی نیز ردپای این طرح وجود دارد.

این در حالی است که به اذعان کارشناسان، انتظار «افزایش راندمان بخش کشاورزی» با تأکید بر اصلاح روش‌های آبیاری، اساساً غیرواقعی است و تکنولوژی‌های به‌کاررفته، نقشی در صرفه‌جویی واقعی آب ندارند.

تجاری‌سازی روش‌های آبیاری تحت فشار، سیاستی بوده‌است که موجب رشد شرکت‌های تجاری و مهندسی مرتبط و گردش سرمایه بالا در آن‌ها شده‌است. تمرکز سرمایه و انتظارات در این روش‌ها، مانع از توجه و سرمایه‌گذاری دولتی بر روی سایر شیوه‌های آبیاری، مانند آبیاری نوین و مدرن سطحی یا سازه‌های مدیریت آب، مانند قنوات شده‌است.

این نوشتار سعی دارد که درس‌هایی راهبردی از این تجربه را برای مسئولان و ذی‌نفعان مرور کند:

۱- تبدیل یک سیاست کلان در حوزه مدیریت آب کشور به زمینه‌ای برای رفع نگرانی‌های ملی و نمایش دستاوردهای دولتی، بدون ارزیابی دقیق، جامع و اجرای آزمایشی آن، راه بی‌بازگشتی برای مدیریت بحران کشور است.

۲- تمديد و افزایش بودجه و انتظارات از این سیاست در هر یک از پنج برنامه توسعه، بدون وجود واقعی هرگونه ارزیابی و نظرخواهی کارشناسانه، نشان دهنده نوعی اعتقاد بدون پشتوانه علمی و عملی به یک راه‌حل احتمالی (رویکرد افسانه‌باور)، بر مبنای چشم‌اندازی نادقیق و غیرواقعی از آینده است.

۳- شکاف میان روش‌های رایج علمی و روش‌های گزارش‌دهی سازمانی، نشان‌دهنده برتری منافع سازمانی بر منافع ملی است. عدم ارتباط میان جامعه دانشگاهی و نهادهای سیاست‌گذاری در این تجربه، مشهود است، گزارش‌های دولتی که به نظر دانشگاهیان فاقد وجهت علمی است، نمونه‌ای از آن است.

۴- عدم باور و التزام عملی به مدیریت منابع آبی کشور بر مبنای حوضه آبریز و جایگزینی طرح‌های ملی و تقسیم وظایف سازمانی، زمینه را برای ارائه گزارش‌ها در مقیاسی نادرست برای توجیه اقدامات سه دهه‌ای فراهم می‌آورد.

۵- بهره‌مندی از روش‌های نوین و غیربومی به‌عنوان راه‌حل کشف شده از دنیای خارج، در کشور ما سابقه‌ای دیرینه داشته و مبتنی بر نوعی رویکرد تحول‌خواهانه است. این رویکرد، مبنای ترجیح و توجیه سرمایه‌گذاری کلان و طولانی‌مدت بر روی روش‌های نوین آبیاری بوده است و علی‌رغم افزایش مداوم بیلان منفی ذخایر آب زیرزمینی در همه حوضه‌های آبریز کشور ادامه یافته است.

درحالی‌که روش‌های تاریخی بهره‌برداری و مدیریت منابع آبی کشور همچون قنوات (که همچنان عملکردی قابل‌قبول دارند) به فراموشی سپرده شده‌اند.

۶- عدم ارزیابی علمی، بررسی نتایج و دلایل تفاوت آمارها و عدم بازنگری جسورانه در این سرمایه‌گذاری دولتی، ممکن است هزینه‌های سنگین‌تر و غالباً غیرقابل بازگشتی را به کشور وارد کند که نیازمند توجه ویژه به سیاستی است که ۱۸ درصد اراضی فاریاب را تحت

تأثیر قرار داده و برنامه‌ریزی‌ها به سمت پوشش ۵۰ درصدی این اراضی است.

در صورت تحقق پیش‌بینی‌ها، در طول برنامه ششم توسعه، ۱۰۹/۵۹۷ هزار میلیارد ریال از بودجه ملی صرف این پروژه‌ها می‌شود. انتخاب این روش به معنای حذف سایر راهکارها است. کافی است به این نکته توجه کنیم که با صرف همین هزینه، می‌توان ۱۰ تا ۲۰ درصد مسیر قنوات کل کشور (تقریباً برابر با نیمی از مسیر نیازمند بازسازی) را به‌طور کامل مرمت و بازسازی کرد.

با توجه به موارد مذکور، بازنگری در سیاست‌های کلان مدیریت آب بر اساس وضعیت بحرانی آب کشور ضروری است. لذا پیشنهاد می‌شود:

- ضرورت کاهش سطح زیرکشت به‌عنوان راهبرد اصلی مورد توجه قرار گیرد. کاهش سطح زیرکشت به میزان ۲/۵ میلیون هکتار در کشور در برنامه قرار گیرد و اولویت اصلی جهاد کشاورزی باشد. زمین‌های کشاورزی که از روش‌های نوین آبیاری استفاده می‌کنند نیز مستثنی نشده و ملزم به کاهش سطح زیر کشت گردند.
- اعطای تسهیلات و امکانات آبیاری نوین، در برخی موارد باعث شده که در زمین‌های شور و غیرقابل کشت نیز افزایش سطح زیرکشت روی دهد. بنابراین، کاهش سطح زیرکشت، بدون در نظر گرفتن نوع و شیوه آبیاری، می‌بایست در دستور کار قرار گیرد و قوانین موجود مبنی بر اعطای تسهیلات و مجوز افزایش سطح زیر کشت، ملغی گردد.
- وزارت نیرو برای تحویل حجمی آب و کنترل و پایش آن برنامه‌ریزی و اقدام نماید.
- وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، ملزم به تهیه گزارشی در مورد میزان اثربخشی، ارزیابی هزینه‌های اقتصادی و زیست‌محیطی و بررسی سیاست‌های جایگزین در زمینه سرمایه‌گذاری دولت بر روی سیستم‌های آبیاری تحت فشار گردد. □

سیاست توسعه روش‌های نوین آبیاری تحت فشار به روشی که در کشور اجرا می‌شود، با جذب سرمایه‌های دولتی و خصوصی موجب افزایش سرمایه‌گذاری در بخش کشاورزی، افزایش سطح زیر کشت و بدین وسیله تشدید بحران آب زیرزمینی در کشور می‌شود.

گزارش‌های آماری که در این زمینه منتشر می‌شود بدون در نظر گرفتن تفاوت مقداری و بنیادی راندمان آبیاری در مقیاس خرد (مزرعه) و کلان (حوضه) است؛ چراکه در مقیاس مزرعه، فرونشست عمقی هرآب محسوب می‌شود و جلوگیری از آن به‌عنوان افزایش راندمان تعبیر می‌شود، ولی در مقیاس حوضه، این بخش مجدداً بهره‌برداری می‌شود. عدم احتساب راندمان آبیاری در مقیاس حوضه، خطای راهبردی جدی در این گزارش‌های رسمی است.

بنابراین اجرای این روش‌ها اگرچه موجب کاهش ظاهری مصرف آب در سطح مزرعه می‌شود اما به صرفه‌جویی واقعی آب در سطح حوضه آبریز منجر نشده و با افزایش سطح زیرکشت موجب افزایش مصرف آب نیز می‌گردد.

از سوی دیگر، شرکت‌های متعددی در سال‌های اخیر با موضوع طراحی و اجرای سیستم‌های نوین آبیاری در کشور ایجاد و در این حوزه، عده زیادی مشغول به فعالیت شده‌اند. این شرکت‌ها به‌عنوان یکی از ذی‌نفعان اصلی و مروجان این روش‌ها در میان بهره‌برداران مطرح هستند.

در حال حاضر، ۴۱۰ شرکت مشاور و ۱۲۰۰ شرکت پیمانکار سامانه‌های نوین آبیاری در کشور فعال هستند و ۳۱۲ شرکت تولیدکننده و واردکننده نیز حضور دارند که بسیاری از آن‌ها در قالب انجمن‌های صنفی متشکل شده‌اند. این شرکت‌ها بر اساس تجربیات به‌دست آمده در طی سال‌های اخیر، روش‌های جدیدی از آبیاری تحت فشار را معرفی و به بازار عرضه می‌کنند، درحالی‌که هدف‌گذاری مورد ادعای آن‌ها، مورد قبول بیشتر دانشگاهیان نیست و آن را اساساً نادرست و غیرعلمی می‌دانند.

در این میان، کشاورزان بسیاری با دریافت تسهیلات دولتی، به مشتریان این شرکت‌ها تبدیل شده‌اند. بررسی‌ها نشان می‌دهد در موارد بسیار، فاصله زیادی میان آمار و اهداف ارائه شده از سوی شرکت‌های خصوصی ارائه‌دهنده خدمات در این بخش، با نتایج واقعی به‌دست‌آمده وجود دارد. کشاورزان زیادی به دلیل شکست در این پروژه، سرمایه‌های اندک خود را از دست داده‌اند و قادر به بازپرداخت اصل و سود تسهیلات دریافتی نیستند. هیچ برآوردی از میزان سرمایه‌های بخش خصوصی و دولتی، میزان خسارت‌های احتمالی کشاورزان یا سودآوری‌های احتمالی در این بخش، موجود نیست.

سیاست حمایت و سرمایه‌گذاری در زمینه روش‌های آبیاری تحت فشار با هدف صیانت از منابع آبی استراتژیک کشور، نمونه‌ای از شکاف میان نتایج اعلام شده و نتایج واقعی است، در نتیجه نوعی سرمایه‌گذاری پرچالش و غیرشفاف برای کشور است که همچنان به‌صورت پیشرو ادامه دارد.

مهندس صدرا علی اکبر خانی؛ مدیرعامل «اتحادیه سراسری تعاونی‌های کشاورزی باغداران ایران» در یک سخنرانی مبسوط با اشاره به بعضی از مسائل و مشکلاتی که باغداران برای تولید با آن مواجه هستند، گفت: رونق تولید با شعار اتفاق نمی‌افتد. افزایش تولید نیازمند سرمایه‌گذاری، ارتباطات بین‌المللی و نیاز به امنیت و آرامش اجتماعی دارد.

زیرا از ۲۱ اتحادیه فراگیر استانی و ۱۰۱ اتحادیه شهرستانی با پراکنش در کل کشور در حال ارائه خدمات به باغداران و بهره‌برداران است تا سالانه حدود ۲۰ میلیون تن محصولات باغی ارائه دهد و علاوه بر تأمین نیاز داخلی به محصولات باغی جایگاه ویژه‌ای برای صادرات محصولات باکیفیت ایرانی برای کشور احیاء، کسب و ثبت نماید.

بلاي جان باغداری کشور، واسطه‌ها، واسطه‌ها، واسطه‌ها

یارانه‌های ناکارآمد

وی با ذکر این مطلب که مقررات سازمان امور مالیاتی، تأمین اجتماعی و دیگر نهادها سنگ بر سر راه تولید قرار می‌دهند، گفت: مولفه‌های زیادی برای تولیدات وجود دارد اما مهم‌ترین مولفه فرهنگ تولید است که مانند قلب همه مجموعه است. در محصولات باغی، منع واردات و اجازه به صادرات می‌تواند باعث رونق در این بخش باشد موضوع مهم بعدی این است که نمی‌توان مشکلات نقل و انتقالات مالی را ندیده گرفت و همه بودجه مملکت را به یارانه‌های ناکارآمد اختصاص داد و انتظار رونق تولید را هم داشت.

وقت آن است که پا را از شعار فراتر بگذاریم و سیاست‌ها را به گونه‌ای پایه‌ریزی کنیم که به نفع تولید باشد. از دولتمردان و مجموعه وزارتخانه می‌خواهیم که تولیدکنندگان را تنها نگذارند و سیاست‌هایی اعمال نمایند که بانک‌ها سرمایه بخش کشاورزی را تأمین نمایند. ضمن اینکه بهره‌های گزاف بانکی یکی دیگر از مشکلات اساسی باغداران است و باعث شده که هرچه باغدار فروش دارد تحویل بانک بدهد.

نماینده باغداران و تشکل‌های باغداری کشور در این سخنرانی، به بعضی از مواردی که در دستور کار این اتحادیه برای کمک به رونق تولید در بخش باغداری و تولیدات باغی وجود دارد اشاره کرد و گفت: بحث احداث باغ مادری گردو و انگور را در دستور کار داشتیم، پروتکل و موافقت‌نامه خوبی را با مؤسسه ثبت بذر و نهال برای لیبل‌دار کردن نهال‌ها در کشور امضاء کردیم، تفاهم‌نامه‌ای با مؤسسات علوم باغبانی کشور داشتیم مبنی بر تولید بذر سبزی و صیفی‌جات و همچنین تفاهم‌نامه‌ای با پژوهشکده مرکبات کشور در ایستگاه رامسر منعقد نمودیم که از امکانات آنجا استفاده کنیم.

همچنین مجوز واردات بعضی کودها و ریزمغذی‌ها را اخذ کرده‌ایم و پیگیری‌های برای دریافت مجوز واردات بعضی بذرهای یارانه‌دار توسط انجمن باغداران صورت گرفته و این‌ها نمونه‌هایی از فعالیت‌هایی است که این اتحادیه در جهت رونق تولید در بخش باغبانی انجام داده است.

باغدار در کشاکش استرس همیشگی بازار

وی در اشاره به بعضی دیگر از مشکلات صنعت باغداری گفت: نبود بازار با کارایی بالا و سالم برای ارائه محصولات و وجود واسطه‌های غیرضروری یکی از مشکلات اساسی است که باعث می‌شود محصول با قیمت بسیار پایین از تولیدکننده خریداری شود و با قیمت بالا به دست مصرف‌کننده نهایی برسد و درآمد آن برای واسطه‌ها باشد.

در این میان سازمان میادین میوه و تره بار باید یک بازنگری در اساسنامه‌های خود داشته باشد؛ چراکه با این روش حق‌العمل کاری تولید راه به جایی نمی‌برد.

راهکارهای خوبی را سازمان تعاون روستایی ایجاد کرده و با احداث باراندازها برای عرضه مستقیم محصولات کشاورزی که در آینده بیشتر از این موضوع خواهیم شنید، درصدد رفع این معضل است.

علی‌اکبر خانی ادامه داد: باغدار ما همیشه استرس بازار را دارد. در سال «بارآوری» محصول، باغدار نگران افزایش تولید و پایین آمدن قیمت است و در سال «نابارآوری» هم نگران این است که محصول تولیدی هزینه‌های تولید را نمی‌تواند پوشش دهد.

تأمین و توزیع کودهای شیمیایی و سموم دفع آفات نباتی مورد نیاز باغداران در فصل مناسب تأمین نمی‌شود و در شرایط خاص باید سازمان حفظ نباتات و موسسه تحقیقات خاک و آب مجوزهای لازم را به تولیدکننده‌ها و تشکل‌ها و اتحادیه برای تأمین و حتی واردات ارائه کنند.

خبرنگاران نشریه دام و کشت و صنعت با تنی چند از فعالان صنعت باغداری در رابطه با این سخنرانی گفت‌وگویی انجام داده‌اند که توجه شما را به مطالعه آن جلب می‌کنیم:

امان از دست میادین میوه و تره‌بار

نعمت... قموشی رامندی، باغدار نمونه سال ۱۳۹۷ که حدود ۴۰ هکتار باغ هلو و شلیل در شهرستان بوئین‌زهرا قزوین دارد ضمن اشاره به بعضی مشکلات مانند کود و سم و... می‌گوید: همه این مشکلات در برابر واسطه‌ها چیز زیادی نیست.

به شدت از واسطه‌ها و حق‌العمل کاری میادین میوه و تره‌بار گله دارد و عنوان می‌کند: این همه ما زحمت می‌کشیم و هزینه می‌کنیم اما حجره‌دار بدون هیچ دغدغه‌ای همه سود زحمت ما را به راحتی صاحب می‌شود. هر چه زحمت می‌کشیم برای میادین میوه و تره‌بار است. شرایط به شکلی است که من باغدار اگر شرایطی پیش بیاید همین الان باغم را خواهم فروخت و به حجره‌داری می‌پردازم.

خواهش ما از مسئولان این است که یک فکر اساسی برای رفع این معضل از کشاورزی انجام بدهند؛ چراکه ما هیچ راه خلاصی در شرایط فعلی نداریم. نمی‌شود که کل سال با این همه ریسک و استرس زحمت بکشیم، بعد سود کارمان برود در جیب دلان. وی می‌گوید: شاید یک سری بازارهای فصلی بتوان ایجاد کرد که این مشکل را تعدیل کند.

باغدار و کشاورز بی‌پناه هستند

رباط‌نیللی، باغدار زیتون در استان گیلان می‌گوید: بنده در کار ساخت و ساز بودم و به گمان اینکه وارد یک کار خردپسندانه و کار تولیدی بشوم سرمایه‌ام را گذاشتم و حدود ۲۰ سال قبل یک باغ زیتون خریداری کردم. باغی ۳۰ هکتاری که در آن زمان دچار فرسودگی بود و اصلاً وضعیت مناسبی نداشت و آن را با همه مشکلات احیاء کردم. در این کار مشکلات زیادی وجود دارد که ادامه فعالیت را خیلی سخت کرده است.

بحث کود، سم، آب، هزینه‌های فراوان تولید و گیر و گرفت‌های فراوان اداری همه یک طرف، مشکلات مربوط به بازار فروش محصولات هم یک طرف. باکیفیت‌ترین محصولات را تولید می‌کنیم اما بازار فروش مناسبی برای آن‌ها نیست. تازه وقتی که محصول را بفروشیم پول ما را به موقع پرداخت نمی‌کنند. همین الان من هنوز پول فروش محصول سال قبل را دریافت نکرده‌ام.

پیشنهاد من این است دولت یک فکری به حال خرید محصولات ما بکند. مانند گندمکاران که محصول آن‌ها را می‌خرد یک تشکل هم ایجاد بشود برای خرید و فراوری محصول زیتون تا این همه مشکلات در فروش نداشته باشیم. در حال حاضر کشاورزان و باغداران هیچ پناهی ندارند و هیچ کس از آنها حمایت نمی‌کند.

لزوم تمديد وام‌ها

علی سلیمانی از دیگر باغداران کشور که در استان قزوین و منطقه دان‌اصفهان شهرستان بوئین‌زهرا که در حدود ۳۰ هکتار باغات میوه از قبیل انگور، شلیل، هلو و گردو دارد نیز از مشکلات فراوان باغداری به ستوه آمده است و می‌گوید: در کنار همه مشکلاتی که الان داریم منابع آب ما شدیداً دچار کاهش شده و چند سال پیاپی و پشت سر هم محصولاتمان دچار سرمازدگی می‌شود و همه آن نابود شده و در حالی که هیچ فروشی نداشته‌ایم اما در این چند سال به خاطر عملیات زراعی متعدد و کارگری باید مرتب هزینه‌های سنگینی را متقبل شویم؛ چون نمی‌شود باغ را به حال خودش رها کنیم. صندوق بیمه هم هیچ کمک خاصی به ما نمی‌کند.

کلی بدهی و وام‌های بانکی روی دست ما مانده. خواهش ما این است لاقبل نسبت به پرداخت وام‌های بانکی به ما سخت نگیرند و وام‌های بانکی را تمديد کنند و به آن‌ها تنفس بدهند تا در سال‌های آینده اگر خدا بخواهد بتوانیم بدهی‌مان را پرداخت نماییم. الان در کنار همه مشکلاتی که وجود دارد، دغدغه روز و شب من همین بدهی‌های بانکی است که امیدوارم مسئولان فکری به حال ما بکنند. □

برون‌سپاری و چابک‌سازی شعاری

وی در بخش دیگری از صحبت‌هایش به این مطلب اشاره کرد که موضوع برون‌سپاری و چابک‌سازی دولت در حد شعار باقی مانده و روند کندی را سپری می‌کند.

سیاست‌های اصل ۴۴ قانون اساسی به درستی اجرا نمی‌شود و نقش تشکل‌ها در این میان به خوبی دیده نمی‌شود. عدم اعتماد تشکل‌های اجرایی به پتانسیل تشکل‌های بخش خصوصی یکی از مشکلات اساسی ما است و بحث مزیت‌هایی که در بخش تعاون وجود دارد باید بیشتر دیده شود.

HAMRAH Group

گروه همراه

- مشاور و راهنمای شما
- در مشارکت و ثبت شرکت در ایتالیا
- مترجم، برنامه ریز و همراه شما
- در سفرهای نمایندگانی و تورهای تخصصی و تجاری در تمامی اروپا
- مشاور و همراه با شما
- برای تحصیل در ایتالیا و اطلاع رسانی و همراهی دانشجویان جدید

«همراه»

در کنار شما برای حضور
در مذاکرات B2B

با شرکت های ایتالیایی
فرانسوی، آلمانی، اسپانیایی، سوئیسی
و سایر کشورهای اتحادیه اروپا

تلفن: ۰۹۳۸۰۶۶۹۱۹۵
Tel - Italy: +393897849859

hamrah.europe@gmail.com

خرما، یکی از محصولات مهم تولیدی در کشور ما است که علاوه بر سازگاری با طبیعت و اقلیم کشورمان و نیز خواص ارزشمند این ماده غذایی، مزیت‌های اقتصادی بالایی نیز در کشت آن وجود دارد.

بازارهای صادراتی زیادی طالب خرما می‌باشند و می‌تواند ارزآوری بالایی از صادرات خرما، برای کشور به ارمغان آورد. ایران در بین تولیدکنندگان خرما از نظر میزان تولید با اندک اختلافی بعد از مصر در جایگاه دوم جهانی قرار دارد و از نظر سطح زیر کشت بارور نیز بعد از کشور عراق جایگاه دوم را دارد.

اما متأسفانه از نظر میانگین عملکرد در واحد سطح از وضعیت چندان مناسبی برخوردار نیست که علت آن را باید در مسائلی مانند مدیریت و بافت سنتی نخلستان‌ها، خرد شدن بیش از حد اراضی، عدم توسعه مکانیزاسیون و مسائلی از این دست دانست.

بررسی مشکلات تولید خرما در ایران

دست ما کوتاه و خرما پر نخیل

در زمینه مکانیزاسیون در تولید خرما یکی از اساسی‌ترین دستگاه‌های مورد نیاز، ماشین‌های بالابر است؛ چراکه بخش اعظم عملیات داشت و برداشت خرما در ارتفاع گاه‌ها تا ۱۶-۱۵ متری انجام می‌گیرد و وجود بالابر بسیار ضروری است که متأسفانه از این نظر ضریب مکانیزاسیون کشور ما صفر است و هیچ کار خاصی صورت نگرفته است. در بخش‌های بعدی این نوشتار در شماره‌های آینده مجله «دام، کشت و صنعت»، دلایل این شکاف عمیق در صنعت خرما را بررسی خواهیم کرد.

گذشته از آن در مباحث بازاریابی و فروش، به‌خصوص در بازارهای جهانی نیز مشکلات خرما تولیدی کشور ما کم نیست؛ چراکه در بسته‌بندی، بازاریابی، برندسازی و ... نیز با چالش‌های اساسی مواجهیم. به این مشکلات مسائلی مانند تحریم‌های فعلی و دشواری در نقل و انتقال ارز را نیز اضافه کنید.

از حدود ۳۰۰۰ رقم مختلف خرما شناخته شده در جهان، ایران با دارا بودن بیش از ۴۰۰ رقم در جایگاه نخست قرار دارد که این تعداد در بعضی منابع تا ۶۰۰ رقم هم ذکر شده است و اصلاً در دنیا خاستگاه اصلی خرما را در جنوب غرب ایران یعنی استان خوزستان و بعضی مناطق هم‌مرز آن در کشور عراق می‌دانند.

دومین نمایشگاه بین‌المللی خرما و صنایع وابسته در تاریخ ۲۳ الی ۲۶ مهرماه ۱۳۹۷ در شیراز برگزار خواهد شد. مسائل مختلفی در مورد کشت و تولید خرما، بسته‌بندی، برندسازی، بازاریابی، فرآوری آن و ... وجود دارد که وجود ارزش بالای افزوده در این محصول را نشان می‌دهد و به نظر می‌رسد که با توجه به پتانسیل‌های بالای کشورمان در تولید انواع رقم‌های خرما، چنانچه شایسته و بایسته است به این محصول پرداخته نشده و بسیاری از پتانسیل‌ها در این مورد مغفول مانده است.

به بهانه برگزاری نمایشگاه خرما و نیز در فصل برداشت خرما بر آن شدیم تا پاره‌ای از مشکلات مربوط به تولید خرما در ایران را بررسی کنیم که با توجه به گستردگی موضوع ناچار شدیم در چند شماره مطالب را به مرور تقدیم شما کنیم. <<<

در این بخش صحبت مسئول برگزاری نمایشگاه، دبیر انجمن ملی خرما و بعضی فعالان در عرصه تولید خرما را ارائه می‌کنیم. در بخش‌های بعد صحبت‌های مسئولان پژوهشکده خرما و میوه‌های گرمسیری، مسئولان وزارت جهادکشاورزی را خواهیم آورد و به موضوع دلایل عدم توسعه مکانیزاسیون به‌خصوص در مورد ماشین‌های بالابر خواهیم پرداخت:

نمایشگاهی جامع‌الاطراف برای خرما

مجید سهرابی، مسئول و مجری برگزاری دومین نمایشگاه بین‌المللی خرما و صنایع وابسته در گفتگو با خبرنگار دام، کشت و صنعت ضمن اعلام اینکه دومین نمایشگاه بین‌المللی خرما قرار است محورهای مختلف حمایت از تولید، بازرگانی، فرآوری، صنایع تبدیلی، بسته‌بندی و ... را پوشش دهد، گفت: در این نمایشگاه به هر چیزی که در مورد خرما مطرح است پرداخته می‌شود. از ماشین‌آلات مورد استفاده در باغات خرما مانند ماشین‌های بالابر و تولید نهال و پاچوش و ... گرفته تا مباحث مربوط به بازرگانی، فرآوری، بسته‌بندی، صادرات و موارد از این دست را شامل می‌شود. همچنین همایش‌ها و کارگاه‌های جانبی در کنار نمایشگاه برگزار خواهد شد.

سهرابی در ادامه عنوان کرد که شرکت‌هایی در زمینه فعالیت‌های مختلف مربوط به خرما از سراسر کشور برای نمایشگاه اعلام آمادگی کرده‌اند. در کل ۷۰ - ۶۵ غرفه برای این نمایشگاه در نظر گرفته شده که تقریباً به اندازه تمام ظرفیت در نظر گرفته شده، متقاضی شرکت در نمایشگاه داریم.

وی در مورد جایگاه استان فارس از نظر تولید خرما گفت: این استان علاوه بر اینکه یکی از استان‌های مهم خرماخیز در کشور است، تقریباً در مرکزیت استان‌های خرماخیزی مانند بوشهر، خوزستان، کرمان، بندرعباس و سیستان و بلوچستان قرار دارد و برای برگزاری این نمایشگاه آماده است. پیش‌بینی می‌شود که هیأت‌های تجاری خارجی از این نمایشگاه بازدید نمایند و این نمایشگاه مورد توجه آن‌ها قرار بگیرد.

هزینه تولید خرما خیلی بالاست

مقدار تکلوزاده، دبیر انجمن ملی خرما می‌گوید: سطح زیرکشت خرما در کشور ۲۵۰-۲۴۰ هزار هکتار است و از این تعداد نخلستان سالیانه حدود یک میلیون و ۲۵۰ هزار تن خرما تولید می‌شود. استان کرمان بزرگ‌ترین تولیدکننده خرما است، خوزستان، فارس، بوشهر، سیستان و بلوچستان و هرمزگان هم از دیگر استان‌های عمده تولیدکننده هستند. از بین رقم‌های خرما در دنیا بیشترین تعداد رقم آن در ایران وجود دارد و از این ارقام ۱۴-۱۳ رقم با توجه به میزان تولید، ارزش تجاری دارد و می‌توان در زمینه تجاری‌سازی در داخل و خارج برای آن برنامه‌ریزی کرد. هر کدام از استان‌ها خرماهای خاص خود را تولید می‌کنند.

از جمله مشکلات در حوزه تولید خرما این است که قیمت تمام شده تولید خرما در کشور ما نسبت به دیگر کشورها بالاست. به دلیل اینکه در کشت نخیلات، مسائل مربوط به مکانیزاسیون را رعایت نکرده‌ایم و به همین دلیل مجبوریم بسیاری از عملیات‌های زراعی و برداشت را به‌صورت دستی و توسط کارگر انجام دهیم که قیمت تمام شده را بالا می‌برد. باید با استفاده از مکانیزاسیون مخصوصاً در حوزه برداشت و بسته‌بندی و ... باید هزینه‌ها را کاهش داد.

حدود ۷-۶/۵ تن در هکتار تولید خرما داریم که میانگین تولید جهانی خرما هم در همین حد است اما در بعضی کشورها مانند مصر ۲۵ تا ۳۰ تن در هکتار هم برداشت می‌کنند. در بحث مزیت خرما یا هر محصولی دیگر، موضوعی که وجود دارد این است که متأسفانه ما در تولید اکثر محصولات کشاورزی بحث آب را در نظر نمی‌گیریم. همچنین برق و بعضی نهاده‌های دیگر که به‌صورت یارانه‌ای مصرف می‌کنیم را اگر محاسبه نماییم، هزینه تمام شده ما خیلی بالا می‌رود. کشورهای تولیدکننده هزینه آب را به صورت جدی حساب می‌کنند و هزینه‌های بالایی برای آن در نظر می‌گیرند و این باعث بهره‌وری بیشتر آب می‌شود.

به ازای هر کیلو خرما ۴-۳ مترمکعب آب مصرف می‌شود که اگر همین آب را (که حتی نسبت به خیلی از محصولات دیگر هم کمتر است) را در نظر بگیریم، مقدارش زیاد است اما به دلیل اهمیتی که بحث اشتغال و امنیت غذایی برای کشور ما دارد، تولید انجام می‌شود. در بعضی از استان‌ها ۱۰ تا ۱۵ درصد نخلستان‌ها آبیاری نوین انجام گرفته است.

فعال بخش کشاورزی	بهجت عامری، نیکپور	پژوهشگر مدیریت منابع آب
تولید و تهیه خرما می‌مضافتی و زاهدی	تهیه نهاده‌های کشاورزی	تهیه پاچوش درخت خرما می‌مضافتی و زاهدی
۰۹۱۳۱۴۱۰۸۳۵ ۰۹۱۳۱۴۱۲۹۲۶		

اصلی ترین مشکل نبود ماشین های بالابر

وی در مورد مکانیزاسیون و ماشین آلات مورد نیاز تولید خرما هم گفت: در این مورد عمده مشکل نخل داران، ماشین های بالابر هستند؛ چراکه برای عملیات زراعی مختلف مانند هرس کردن، گرده افشانی، برداشت و ... به بالابرها نیاز است. به دلیل اینکه ساختار باغات ما سنتی است امکان استفاده از ماشین آلات مرسوم وجود ندارد. ضمن اینکه مدیریت بسیاری نخلستان های ما به صورت خرده مالکی است.

اگر مشکل ماشین های بالابر حل شود جهش خوبی در تولید خرما صورت خواهد گرفت. دبیر انجمن ملی خرما در ادامه گفت: از نظر تنوع ارقام نیز رقم های خوبی داریم که هم به صورت رطب و هم خرما و حتی خارک می توان مصرف کرد. وی در مورد بسته بندی و نگهداری خرما نیز گفت: در بعضی از استان ها واحدهای بسته بندی و سردخانه های به مرور شکل گرفته است اما در بعضی استان ها مشکلاتی وجود دارد که باید رفع شوند.

تکلو زاده گفت: از کل تولید خرمای ایران حدود ۲۵-۲۰ درصد صادر می شود. حجم زیادی از صادرات در بسته بندی های با وزن بالا مثلاً ۱۰-۵ کیلوگرم انجام می گیرد و یک بخشی از محصول ما در بعضی کشورهای دیگر مجدداً بسته بندی می شود؛ اما یک دلیل دیگرش این است که در بعضی کشورها فروش خرما به همین صورت است و مثل میوه های دیگر به صورت کیلویی فروخته می شود.

وی افزود: متأسفانه برای خرما مانند بسیاری از محصولات دیگر برندسازی اصلاً صورت نگرفته و با تشکیل شرکت ها و هلدینگ های قوی که بتوانند در بازار هدف قدرتمندانه حضور داشته باشند و بسته بندی های مناسب و بازاریابی خوب انجام دهند می توان برندسازی انجام داد.

همچنین در صنایع تبدیلی خرما هم وضعیت چندان مطلوبی نداریم که عمدتاً به ضعف دانش ما بر می گردد که باعث شده دستگاه های مناسبی نداشته باشیم و در نتیجه محصولات بازاری پسندی تولید نمی کنیم و یک دلیل عمده آن بر می گردد به عدم بازاریابی در کشورهای دیگر و تحریم ها و مسائل سیاسی هم مزید بر علت شده است.

دولت با حمایت از هیأت های تجاری برای رایزنی با تجار کشورهای دیگر، حضور در نمایشگاه های مختلف خارجی، شناخت بازار و ارائه گزارش به ذینفعان و ... می تواند در بهبود وضعیت فوق مؤثر باشد. اما هم دولت و هم بخش خصوصی متأسفانه در این زمینه ها ضعیف عمل کرده اند.

وی در ادامه عنوان کرد: اعمال تعرفه های صادراتی به خرما عملاً آخرین میخ به تابوت صادرات خرماست که با توجه به رقابت بالا در بازارهای جهانی عملاً بازارهای صادراتی ما را از بین خواهد برد.

وی در مورد نمایشگاه خرما هم گفت: انجمن ملی خرما در این نمایشگاه غرفه دارد و از برگزاری نمایشگاه حمایت می کند و به زیرمجموعه هایمان اعلام می کنیم که در نمایشگاه شرکت کنند. در ضمن تورهای بازدید از نمایشگاه نیز تشکیل می دهیم. ضمن اینکه علاوه بر نمایشگاه شیراز، نمایشگاه های خرما که بوشهر و بندرعباس برگزار می شود را نیز حمایت می کنیم. هر چند که شرایط اقتصادی مشکل ساز شده اما ما سعی می کنیم که نمایشگاه با کیفیتی باشد.

صادرات فله ای خرما

مهدی بهروز از دشتستان استان بوشهر فعال در زمینه بسته بندی خرما می گوید: شرکت من در سال ۲۵-۲۰ تن خرما بسته بندی می کند. برای صادرات، بیشتر از بسته های ۱۰-۵ کیلویی استفاده می شود و در بسته های کوچک تر برای صادرات استفاده نمی شود؛ چراکه کشور ما در بسته بندی های کوچک وضعیت خوبی ندارد. خرمای دشتستان بیشتر به صورت بسته بندی های ۱۰-۵ کیلویی صادر می شود. یعنی عملاً صادرات فله ای است.

دولت و وزارت جهاد کشاورزی باید امکانات در اختیار مردم قرار بدهد. همچنین در بحث بسته بندی باید بیشتر کار شود و با آموزش های مناسب اطلاعات تولیدکنندگان را بالا ببرند. دستگاه های مناسب برای شستشو و بسته بندی خرما در اختیار تولیدکنندگان قرار دهند.

نظارت بهداشتی روی تولید نیست

محمدرضا برامکی، تولیدکننده خرما از دشتستان بوشهر نیز می گوید: از جمله مشکلات نخل داران، مسائل مربوط به بسته بندی است که هیچ نظارتی از نظر بهداشتی، استاندارد، درجه بندی و ... روی آن ها انجام نمی گیرد و این موضوع از بازاری پسندی خرما کم می کند. در بحث های زراعی هم نبود ماشین آلاتی مانند بالابرها مناسب، بسیار دردسرساز است. در مورد مبارزه با آفات هم سمپاش های مناسب در دسترس تولیدکنندگان نیست.

کمبود آب و نابودی نخلستان های خوزستان

زنبوری یکی دیگر از تولیدکنندگان خرما از خوزستان می گوید: به علت اینکه چندین سال درگیر خشکسالی بودیم و آب کافی به نخلستان ها نمی رسید، این باعث شد که بسیاری از نخلستان ها یا از بین بروند یا اینکه خیلی ضعیف شوند. مخصوصاً نخلستان هایی که در حوزه رودخانه «جراحی» بودند آسیب بیشتری دیده اند و حتی اگر کامل از بین نرفته باشند اما بسیار ضعیف شده اند و به طوری که امسال که چندان مشکل کمبود آب وجود نداشت اما عملکرد مناسبی نداشتند. بماند که در بعضی مناطق همین امسال هم آب کافی برای نخلستان ها وجود ندارد.

مشکل دیگر نخل داران، کمبود نقدینگی است که اگر دولت از نظر مالی آن ها را حمایت کند، می توانند در زمینه توسعه ماشین آلات و ادوات مورد نیازشان اقدام کنند.

مشکلات دیگری هم در بحث برداشت، بسته بندی، بازاری فروش و ... وجود دارد اما فعلاً برای ما از همه مهم تر کمبود آب است؛ چون اگر آب کافی نباشد، ادامه کار امکان پذیر نیست و دیگر مشکلات عملاً اهمیتی پیدا نمی کنند.

ضعف در آموزش نخل داران

منصور کردونی، از دیگر نخل داران استان خوزستان و فعال در زمینه تولید نهال و پاجوش خرما از جمله مهم ترین مشکلات تولیدکنندگان خرما و نخل داران را عدم کسب آموزش های فنی و لازم می داند و می گوید: بسیاری از نخل داران برای بعضی مسائل فنی توجیه نشده اند. مثلاً وقتی که کسی می خواهد اقدام به کشت نخل نماید، باید در بین نخل های ماده به اندازه کافی نخل های نر هم کشت کند تا برای گرده افشانی مشکل نداشته باشد و این یک مسئله با اهمیت است اما نخل داران آن را رعایت نمی کنند.

مشکل اصلی دیگر این است که بازار فروش مناسبی برای خرمای تولیدی وجود ندارد و تولیدکننده همیشه استرس فروش محصول را دارد. حتی در بعضی از سال ها به حدی قیمت فروش پایین است که عملاً برداشت محصول هیچ توجیه اقتصادی نداشت و نخل داران محصول خود را رها می کردند چون با توجه به هزینه های کارگر و ... برداشت مقرون به صرفه نیست.

یک مشکل دیگر در مورد بسیاری از نخل داران استان خوزستان این است که در این استان برای اکثر نخلستان ها سند صادر نشده است. اگر کشاورز سند معتبر داشته باشد در جاهای مختلف مانند بانک و ... می تواند از آن به عنوان ضمانت و پشتوانه کارش استفاده کند. از نظر مکانیزاسیون و ادوات مناسب برای عملیات های زراعی مختلف نیز نخل داران در مضیقه هستند. کمبود آب، کود، سم و ... از دیگر مشکلات کشاورزان نخل داران است. □

ادامه دارد ...

بذور استاندارد، دارای شناسنامه بوده و از نظر کیفیت، خلوص ژنتیکی، خلوص فیزیکی، قدرت رشد، قوه نامیه، یکنواختی در رشد و نمو و ... مورد تأیید مؤسسات تحقیقاتی می‌باشند.

کشت این بذور که به نام واریته‌های مختلف نامگذاری شده‌اند و دارای خصوصیات مختلف و پایدار و سازگار برای اقلیم‌ها و مناطق مختلف هستند، اعمال مدیریت مزرعه را ممکن می‌نماید و به طرق مستقیم و غیرمستقیم موجب افزایش محصول خواهند شد.

استفاده از بذور اصلاح شده استاندارد، کاشت در زمان مناسب در هر اقلیم و منطقه خاص، یکنواختی در سبز شدن، هماهنگی مراحل رشد و نمو در جمعیت گیاهی، اعمال زمان‌های مناسب آبیاری، سمپاشی و کنترل بیماری و زمان برداشت معین و مناسب را در پی خواهد داشت و در افزایش و پایداری تولید و حفظ کیفیت دانه و ارزش نانوائی محصول مزرعه نقش مهمی دارد.

بذور اصلاح شده استاندارد در ایران در پنج طبقه بذری تعریف گردیده و هر طبقه دارای استانداردهای بین‌المللی لازم می‌باشد که در تولید و توزیع این بذور قوانین مربوطه در طول مراحل کاشت، داشت، برداشت و پروسس، فرآوری و بسته‌بندی اعمال می‌گردند.

استفاده از این بذور در کاهش هزینه‌های تولید، افزایش کمی و کیفی تولید گندم کشور و حفظ سلامتی جامعه و حفظ محیط زیست اهمیت دارد.

ضرورت توسعه پایدار کشاورزی

بذور اصلاح شده استاندارد

بذور خود مصرفی و معایب استفاده از آن:

بذور غیراستاندارد و اصطلاحاً خودمصرفی از مزارع کشاورزان که تحت کنترل و نظارت و مراقبت نبوده‌اند حاصل می‌شود که اطلاق نام بذور به آن درست نیست.

می‌تواند مخلوطی از بذور ارقام مختلف باشد که دارای تیپ‌های رشد مختلف و دیگر خصوصیات مختلف و متنوع زراعی باشد. این اختلاطها موجب عدم یکنواختی مزارع کشت شده می‌شود که این خود غیریکنواختی در پروسه فازهای مراحل رشد و نمو گیاه و عدم هماهنگی در تاریخ سبز، تاریخ پنجه‌دهی، تاریخ خوشه‌دهی و تاریخ رسیدن می‌گردد که موجب اختلال در مدیریت مزرعه مانند کوددهی، سم‌پاشی، آبیاری، کنترل امراض و زمان برداشت مناسب کانوپی را در پی داشته و باعث کاهش کمی و کیفی محصول دانه و گاهی موجب شیوع آفات، امراض و علف‌های هرز در مزارع می‌گردد، که کاهش تولید محصول در واحد سطح و نیز افزایش هزینه‌ها و هدررفت سرمایه، کاهش محصول کلی گندم و جو کشور و نیز خسارت به محیط زیست را در پی دارد. □

دبیر انجمن صنفی تولیدکنندگان بذور اصلاح شده

گلدستون

GoldStone

نسل جدید لاستیک های رادیال و

کشاورزی

GS2030

GS2050

MRN

GSX2000
super

نقش فضای سبز در بهبود وضعیت زیست‌محیطی شهرها و تأثیری که بر تصفیه هوا و افزون و مهم‌تر از آن، تأثیری که بر پالایش روح و روان شهروندان دارد را همه باور داریم و گمان می‌کنم که همه ما درباره آن، جاهای مختلف دیده و شنیده‌ایم و حتی تجربه‌های فراوان شخصی از درک این موضوع داریم. چندانکه لزومی به پرداختن به این امر مسلم و پذیرفته شده وجود نداشته باشد.

برای سرانه فضای سبز به صورت استاندارد در دنیا تعاریف و مقادیر پذیرفته شده‌ای وجود دارد. به طوری که حداقل فضای سبز برای یک شهروند در یک شهر پاک در حدود ۱۴ متر است که این مقدار با توجه به بالا رفتن آلودگی هوا، افزایش پیدا می‌کند تا جایی که برای شهر آلوده‌ای مثل تهران حداقل سرانه استاندارد به حدود ۳۸ متر می‌رسد.

اما آنچه به نظر مهم‌تر می‌نماید این است که چرا با وجودی که همه ما اهمیت موضوع را پذیرفته و به آن باور داریم، در پرداختن به این مسئله و حرکت در جهت نیل به آن اقدام عملی مناسبی انجام نمی‌دهیم؟! شاید در پاسخ بگویید که این موضوع از عهده و توان افراد خارج است و انجام چنین کاری سازمان‌ها و دستگاه‌های متولی خود را می‌خواهد.

درست...!! اما در مبحث توسعه فضای سبز در شهر و روستاها انتظار نادرستی رواج دارد مبنی بر این که، تنها شهرداری‌ها و دیگر نهادها را مسئول گسترش فضای سبز می‌دانیم و هیچ مسئولیت و اقدامی برای شهروند در نظر نمی‌گیریم. لابد می‌پرسید، کجا و چگونه؟!

یکی از دلایل عدم وجود فضای سبز کافی منطبق بر استانداردهای بین‌المللی در ایران، فقدان توجه به توسعه فضای سبز در کاربری‌های مسکونی است. آیا تاکنون از فضای خانه مانند: حیاط، پشت بام، پنجره، بالکن و تراس و ... برای افزایش سرانه فضای سبز بهره برده‌ایم؟! اگر هر شهروند، از فضاهای مذکور برای توسعه فضای سبز (گلدان و درخت‌کاری متناسب با هر فضا) استفاده کند، این کار سهم و نقش بسزایی در سرسبزی و طراوت محیط خواهد داشت. ترویج فرهنگ درخت‌کاری در حیاط منازل، کنار ورودی و خروجی‌ها (در صورت امکان) باعث توسعه و گسترش سرانه فضای سبز می‌شود. تبدیل فضاهای مذکور به مکانی برای رشد گیاهان، علاوه بر زیبایی اماکن، باعث تولید اکسیژن مورد نیاز ساکنان، تلطیف هوا و عامل رفع آلودگی هوا است.

از جمله ایده‌های اجرایی برای این اماکن آویزان کردن گلدان‌های رنگی با انواع گل‌های زیبا و چشم‌نواز است و به ساکنان و عابران حس لطیف و زیبایی را منتقل می‌کند. در کنار کاشت گل می‌توان در باغچه منازل نسبت به سبزی و صیفی‌کاری نیز اقدام نمود تا به خوداتکایی در تهیه اقلام مورد نیاز، به صورت ارگانیک و کاملاً بهداشتی رسید. تبدیل پشت بام خانه به باغچه‌ای طراحی شده و زیبا می‌تواند نماینده‌ای از یک پارک کوچک در خانه باشد تا بتوان ساعاتی از روز و شب را در این مکان سپری کرد و از طبیعت سرسبز و زیبا جان تازه‌ای گرفت.

اهدای نهال و گلدان توسط شهرداری‌ها و دهیاری‌ها به ساکنان مناطق، مشوقی برای کمک به توسعه فضای سبز و زیبایی منظر شهری است. تشویق و آموزش شهروندی در این حیطه می‌تواند منجر به مشارکت شهروندان در توسعه فضای سبز و تولید هوای مطلوب و منظر زیبا شود.

سهم مشاعات منازل در تامین فضای سبز

برای آموزش شهروندی می‌توان از ظرفیت نهادهایی مانند صداوسیما، مجلات و برپایی کلاس‌های آموزشی توسط شهرداری، سازمان حفاظت محیط زیست، رسانه‌ها، فضای مجازی و سازمان‌های مردم‌نهاد استفاده کرد.

پرداختن به این موضوع مهم باعث می‌شود وظیفه خود را در قبال زیباسازی منظر شهری و روستایی ادا کنیم و در توسعه فضای سبز سهیم شده و از مزایای فراوانش بهره‌مند شویم.

اگر شهروندان (شهر و روستا) حیاط، بالکن، تراس و پشت‌بام خانه خود را با فضای سبز مزین کنند، می‌تواند دست‌کم بخشی از سرانه فضای سبز خود را به صورت کاملاً خصوصی (سرانه برای شهرهای پاک ۱۴ متر مربع، شهرهای آلوده ۳۸ متر مربع است) تامین کرد.

بباید همت کنیم و این نیاز خود را رفع نماییم و انجام آن را به عنوان یک وظیفه بر خود واجب بدانیم و در راستای تحقق آرمان شهروند شریک‌محور و تولیدمحور حرکت کنیم. □

کارشناس کشاورزی و کارشناس ارشد جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری

بدون استفاده از سموم پرخطر شیمیایی آفات و بیماری های گیاهان خود را کنترل کنید

شرکت کیمیا سبزاور تولید کننده پیشرو آفت کش ها و نهاده های غیرشیمیایی

با منشاء طبیعی و سازگار با محیط زیست

EU Organic Certifier

IFOAM

Member of IFOAM

Iran Organic Association

Biosun Certifier

پالیزین : حشره کش و کنه کش حاوی روغن نارگیل و عصاره های گیاهی

تند اکسیر : آفت کش روغنی حاوی عصاره غلیظ فلفل و گیاهان دارویی

فریکول : طعمه حلزون حاوی فسفات آهن

کوپرکس : مایع دورکننده حلزون از گیاهان

سپیدان : کانولین فرآوری شده

کالیبان : قارچ کش جهت کنترل سفیدک سطحی

کیمیا : صابون مکمل مواد محلول پاشی

کیتو پلاس : بهبود دهنده رشد گیاهان با منشاء طبیعی

بنزالین ۲۰ : ضد عفونی کننده عمومی سالن ها و تجهیزات

و چندین فرآورده مفید دیگر.

کارخانه: شهرک صنعتی امیریه فیروزکوه. تلفن دفتر تهران: ۲۲۸۵۶۶۲۸ و ۲۲۸۵۶۴۷۹

دورنگار: ۲۲۸۶۵۴۷۳

www.kimiasabzavar.com

<https://telegram.me/KimiasabzavarOrganic>
کیمیا سبزاور، نوآوری و کیفیت در خدمت محیط زیست

شرکت کیمیا سبزاور
تولید کننده آفت کش های سازگار با محیط زیست و ارگانیک

TECHNICAL®

professional technology

گروه بازرگانی
تکنیکال
صنعت

نمایندگی انحصاری کربل آلمان، هاپتئر آلمان، تکنیکال ترکیه و بی یوان چین در ایران

واردات تخصصی

پشم چین گوسفند، مو زن اسب، گاو، سگ و گربه

 KERBL

 rh
HAUPTNER
Herberholz

 BEIYUAN

 TECHNICAL®
professional technology

 [Pashm_chin_com](https://www.Pashmchin.com)
www.Pashmchin.com

مهندس میثم جوادی

۰۹۱۲۳۷۵۹۱۲۶
۶۶۷۴۴۴۰۸-۶۶۷۳۵۰۲۹

تهران، میدان امام خمینی، نرسیده به میدان حسن آباد، فروشگاه تکنیکال صنعت

سال گذشته حدود ۵۰ هزار تن گوشت سرد و تازه گوساله و گوسفند با ارزش ۴۲۰۰ جهت مصرف استان تهران اختصاص یافت. گوشت تازه وارداتی که قرار بود کیلویی ۲۸ هزار تومان عرضه شود اما هرگز منجر به تنظیم بازار نشد. در همان ایام تهرانی‌ها با آگهی‌های جدیدی در سایت دیوار مواجه شدند (سایتی که معمولاً لوازم دست دوم خانگی، خودرو و آپارتمان را در آن برای حراج می‌گذارند) که اعلام کرده بود هر مقدار و میزان گوشت قرمز تازه وارداتی به قیمت هر کیلو ۴۸ هزار تومان و در اسرع وقت آماده تحویل است.

جالب‌تر اینکه مقدار معتناهایی از این گوشت‌ها به شرکت‌هایی واگذار شد که چند وظیفه برای خود قائل بودند یا شرکت در شرکت داشتند، مثلاً شرکتی که خود واردکننده گوشت بود، همزمان بسته‌بندی گوشت را برعهده داشت، ضمناً توزیع‌کننده گوشت هم بود، علاوه بر آن غرفه‌های زنجیره‌ای نیز به نام خود یا افرادش در بازارهای شهرداری و میادین میوه و تره‌بار در اختیار داشت. (در همین اوضاع بود که یکصد و اندی مرکز توزیع گوشت را در میادین میوه و تره‌بار به ۳۰ مرکز و آنهم با ارائه کارت ملی محدود شد) این بود که به ناگهان حدود ۶۰۰ تن گوشت گوسفندی تازه نه منجمد(تصور کنید بیش از ۶۰۰ هزار بسته‌بندی یک کیلویی گوشت) هنگام انتقال از خودش به خودش ناپدید شد.

در حالی که برخی مسئولان ظاهراً حق فروش را به این شرکت بسته‌بندی داده‌اند و از طرفی سهمیه پزندگان و چلوکبابی‌ها حذف شد تا آن‌ها هم مجبور به خرید از بازار سیاه بشوند و یا مردم را وادارند تا در صف قرار گیرند و سهمیه دریافتی را با مبلغی بالاتر به چلوکبابی‌ها بفروشند. اما در همین حال یک کارمند بخت برگشته وزارتخانه که ماهی ۲ تا ۳ میلیون حقوق می‌گرفت و احتمالاً به

گرفتن چند میلیون هم زیرمیزی متهم شده بود به زندان محکوم شد ولی کسی نپرسید نحوه مستقیم ۵۰ هزار تن گوشت شرکت‌های دریافت‌کننده، جدول توزیع به‌ویژه اینکه همه آن‌ها که با قیمت ارز ۴۲۰۰ تومانی توزیع شده باشند کجا درج و اطلاع‌رسانی شده است،

در همین بپرس‌بپرس‌های ۵۰ هزار تنی، ۱۷۰ تن گوشت هم موجب زندانی شدن یک نفر شد اما پرتقال فروش ۵۰ هزار تن گوشت هنوز یافت نشده است. یادمان نرفته حال مردمی با ارائه کارت ملی و صف‌های طولانی تحقیر می‌شدند و حرمت آن‌ها خدشه‌دار می‌گشت تا بتوانند یکی، دو کیلو گوشت بگیرند.

در حالی که تولید داخلی، قاچاق گوشت، نظارت نداشتن دولت بر کشتارگاه‌ها و سردخانه‌ها، توزیع بی‌حساب کتاب در سوپرمارکت‌ها و فروشگاه‌های زنجیره‌ای به تقویت مدیریت غلط می‌پرداخت. خوشبختانه سخنرانی اخیر وزیر و پذیرش خطاها و تخلف‌ها در وزارتخانه مجوزی است برای نهادهای نظارتی تا بتوانند با جدیت به موضوع ورود کنند.

این همه چریدند، با دنبه بریده

در سازوکار واردات گوشت قرمز، گویا عده‌ای در کنار درب کانتینرهای یخچال‌دار، کارد قصابی به دست، دنبه گوسفندان ذبح شده را به‌عنوان یک چربی کم‌ارزش جدا کرده و مثلاً دور می‌انداختند اما همین دنبه بلافاصله با قیمت ارز آزاد (هر کیلو ۱۸ هزار تومان) در بازار فروخته شد و در نهایت تا کیلویی ۴۰ هزار تومان هم عرضه می‌گشت در حالیکه گوشت وارداتی می‌بایست با قیمت ۲۸ هزار تومان بفروش می‌رسید. حالا حساب کنید واحدهای مسئول، با چنین کاری چه میزان به جیب رانت‌خواران ریخته البته جای شکرش باقی است که پس از بلند شدن سروصدای افشاگران، دنبه مجدداً به تنظیم بازار وارد شد. □

مجوز وزیر آتش به اختیار برای ورود نهادهای نظارتی

ردپای ۵۰ هزار تن گوشت قرمز دولتی

و حذف مدیریت غلط

بخش صنایع دام، طیور و آبزیان

SAVANA
Production Group

مهندس کبری لطفی

عبدالعلی طهماسبی، بنیانگذار و مدیرعامل گروه تولیدی و زنجیره تولید گوشت مرغ «ساوانا» از جوانی در زادگاه خود به تولید مواد پروتئینی با هدف تأمین امنیت غذایی و صادرات مازاد محصول پرداخته است.

وی در سال ۶۸ نخستین گام را با تأسیس داروخانه دامپزشکی در بهشهر برداشت و در ادامه با احداث واحدهای مرغ گوشتی و مادر فعالیتهای خود را توسعه داد. ایجاد کلینیک، آزمایشگاه، جوجه‌کشی، کارخانه تولید خوراک طیور و دان، کشتارگاه خط ۲ (با پیشرفته‌ترین ماشین‌آلات کشتارگاه‌های روز دنیا با ظرفیت کشتار ۱۲۰ هزار قطعه در روز) قطعه‌بندی، بسته‌بندی، فرآوری، تونل انجماد، سردخانه، تولید پودر گوشت، برند بین‌المللی «ساوانا» را پایه‌گذاری کرد، به‌نحوی که متقاضیان فراوانی در اروپا و کشورهای آسیایی علاقمند به دریافت گوشت مرغ استاندارد و باکیفیت ساوانا هستند.

اگر ممانعت‌های صادراتی و تعرفه‌های دولت از توسعه کار جلوگیری نمی‌کرد حداقل سالانه ۵۰ هزار تن صادرات گوشت مرغ باکیفیت توسط ساوانا، ایران را وارد باشگاه صادرات گوشت مرغ قرار می‌داد.

قطع ساقه‌های تولید

با تیغ واردات و داس منع صادرات

روز پنجم شهریور امسال طهماسبی، به‌عنوان کارآفرین و فعال بخش خصوصی نخستین سخنران بعد از معاونین وزیر بود که به دفاع مستدل و منطقی از تولیدکنندگان پرداخت. وی با تصویر تاریخچه پرورش و تولید گوشت مرغ از ۳ هزار سال پیش که توسط ایرانیان ابداع شده بود و جهان از آن بهره‌ها آموخته بود، با اشاره به خاستگاه اصلی مرغ در ایران، گفت: برای نخستین بار در سال ۱۳۳۰ دستگاه‌ها و ماشین‌های جوجه‌کشی و سویه‌ها و نژادهای مختلف مرغ برای تجاری و صنعتی شدن پرورش طیور وارد کشور شد و در دهه ۱۳۴۰ حدوداً ۱۲ درصد تولیدات مرغ صنعتی شد. در آن زمان مرغ یک کالای فانتزی بود و در سفره همگان قرار نمی‌گرفت.

به همین جهت سرانه مصرف گوشت مرغ در اوایل انقلاب ۲/۵ کیلوگرم بود که با توسعه این فعالیت در سال ۱۳۷۰ رشد جهنده و افزایشی در صنعت مرغ کشور اتفاق افتاد به‌نحوی که تولید گوشت مرغ بر نیاز کشور پیشی گرفت و در سال ۱۳۹۷ حدود ۲۴ کیلوگرم سرانه مصرف گوشت مرغ

بوده و پیش‌بینی می‌شود که امسال به ۲۷ کیلوگرم برسد که ضرورتاً مازاد گوشت مرغ با هدف ارزآوری و پایداری تولید باید صادر شود یا فرهنگ‌سازی، جایگزین مصرف گوشت قرمز بشود.

ایران با تولید ۲/۴ میلیون تن گوشت مرغ رتبه اول در خاورمیانه و سوم در آسیا و رتبه هفتم در جهان را داراست. به این طریق ما از نظر کمی رشد کردیم. زیرا بخش کشاورزی به خاطر رشد تکنولوژی، ارزان‌ترین اشتغالزایی را دارد و در سریع‌ترین زمان ممکن می‌توان به تولید و اشتغال رسید اما همواره در چنبره مسائل بعد از تولید تا بازاریابی محروم از حمایت دولت هستیم.

تنظیم بازار با پیچ صادرات

درخواستی که ما از معاونت امور تولید دامی وزارتخانه داریم این است که با برنامه‌ریزی دقیق تولید و با استفاده حداکثری از تمامی ظرفیت‌های ایجاد شده، بازار داخل را با پیچ صادرات (تولید صادرات محور) تنظیم کنند و از فرصت‌های صادراتی استفاده شود. امروز کشورهای مختلف از عراق گرفته تا قطر و عمان و اروپا، روسیه و ایتوبی و... مشتری مرغ ایرانی هستند. حتی از کشورهای اروپایی مانند آلمان و انگلیس به دفعات از شرکت‌های ما درخواست مرغ کرده‌اند اما EC اتحادیه اروپا را نداریم.

من پیشنهاد می‌کنم دیپلماسی وزارت امور خارجه و جهاد کشاورزی و سازمان دامپزشکی کشور در این زمینه فعال شوند تا بتوانیم محصولاتمان را از طریق بندر هامبورگ وارد اروپا کنیم. با وجود مازاد تولید متأسفانه هنوز مجوز صادرات گوشت مرغ به کشور روسیه به صنعت مرغداری کشور را ندادند و همکاری سازمان دامپزشکی کشور برای فعال شدن این مسیر لازم است.

واگذاری میادین و غرفه‌های گوشت به زنجیره

طهماسبی از وزارت جهاد کشاورزی تقاضا کرد غرفه‌ها و میادین گوشت مرغ به مرغداران و شرکت‌های زنجیره واگذار شود؛ چراکه زنجیره‌ها توان تنظیم بازار گوشت مرغ را دارند و غرفه‌ها و میادین باید در اختیار خود تولیدکنندگان قرار بگیرد تا در شرایط نامطلوب تنظیم بازار و امنیت غذایی به درستی و به خوبی انجام شود. طهماسبی اطمینان داد زنجیره‌ها در این زمینه در کنار مسئولان خواهند بود. با توان تولید ۳/۴ میلیون تن گوشت مرغ در کشور که یک میلیون تن آن اضافه بر مصرف داخلی است، صادرات، ارزآوری و اشتغال پایدار تضمین شود.

سرکوب قیمت‌ها به دو نرخی بودن می‌انجامد

مدیرعامل ساوانا در ادامه گفت: به عنوان نمایندگان بخش خصوصی در صنعت طیور کشور از وام با بهره کمتر از ۱۸ درصد هنوز استفاده نکرده‌ایم که عملاً تسهیلات دریافتی ما در سرجمع هزینه‌های وام به ۲۵ الی ۳۰ درصد بهره می‌رسد و در شرایطی که گوشت مرغ یک کالای استراتژیک است دولت روی آن فشار می‌آورد و اجازه واقعی شدن قیمت‌ها را نمی‌دهد. سرکوب قیمت‌ها باعث به وجود آمدن نرخ‌های دوگانه است و نرخ‌های دوگانه در بازار نشان دهنده این است که سرکوب قیمت واقعی نیست. برای حمل نهاده‌ها از بندر به واحدهای تولیدی کرایه‌ها دو نرخه هستند و در بسیاری از کالاهای دیگر دچار دونرخی هستیم و اگر با مکانیسم عرضه و تقاضا بازار را تنظیم کنیم، قیمت‌ها در مسیر خودش قرار می‌گیرد.

یارانه را از جیب تولیدکننده پرداخت نکنید

در بسیاری از کشورها از جیب دولت به بخش کشاورزی سوبسید می‌دهند تا امنیت غذایی تأمین شود و محتاج واردات از کشورهای دیگر نباشند. در ایران هم اگر قرار است یارانه‌ای داده شود باید از جیب دولت باشد نه از جیب تولیدکننده که توان پرداخت سوبسید را ندارد. پیشنهاد آخر من این است که نظام دامپزشکی و نظام مهندسی برای کاهش قیمت تمام شده و افزایش کیفیت و بهره‌وری مطلوب در کنار تولیدکنندگان باشند.

پایان سخنرانی عبدالعلی طهماسبی با کف زدن ممتد مسئولان و مدیرانی که با وی هم عقیده بودند اما قید و بندهای بورکراسی به آن‌ها اجازه تعامل با بخش خصوصی را نمی‌دهد، همراه بود. □

رونق تولید مستلزم تشکیل زنجیره‌ها

وی در ادامه افزود: در سال شعار «رونق تولید» نگاه کارشناسی می‌گوید رونق اتفاق نمی‌افتد مگر اینکه تولیدات به شکل زنجیره‌ای و تحت یک مدیریت واحد، یکپارچه و با حذف واسطه‌ها از مزرعه تا سفره صورت گیرد و در این مسیر است که با ارتقای کمیت تولید گوشت مرغ و محصولات دیگر، ارتقای کیفی نیز ایجاد می‌شود.

طهماسبی با تقدیر از مدیریت راهبردی سازمان دامپزشکی و معاونت امور تولیدات دامی وزارت جهاد کشاورزی گفت: طرح رتبه‌بندی گوشت مرغ و ارتقای کیفیت آن مطرح شده است و این طرح حمایت از تولیدکننده و مصرف‌کننده را در خود دارد. علاوه بر این امنیت غذایی اگر در کنار سلامت مواد غذایی اتفاق بیفتد شایسته است تولیدکنندگان و زنجیره‌های تولید گوشت مرغ وظیفه سلامت مواد غذایی را عهده‌دار خواهند شد.

در این راستا زنجیره‌های تولید گوشت مرغ، پیشگامان و پیش‌قراولان صنعت مرغداری کشورند و شرکت‌هایی هستند که در بحث حرکت از تولید خرد به

تولید ساختاریافته خط‌شکن بوده و در این مسیر پیش‌تازند و توان تولید و تأمین ذخیره استراتژیک و توان تنظیم بازار را دارند.

وی با رساندن صدای تولیدکنندگان به گوش مسئولان گفت: اجازه ندهید در سال رونق تولید، واردات افسارگسیخته گوشت مرغ از خارج اتفاق بیفتد. اجازه ندهید با تیغ منع صادرات و داس واردات ساقه‌های تولید قطع شود. اجازه ندهید کارگران بیکار شوند و کارخانجات و مراکز تولیدی تعطیل شوند.

کنترل بیماری‌های استراتژیک

رفیعی‌پور با اشاره به اقدامات سازمان طی دو سال گذشته، گفت: در کنترل بیماری‌های استراتژیک موفقیت‌هایی که داشته‌ایم در نوع خودش بی‌نظیر است. بیماری‌هایی وجود داشته که حدود ۶۰ سال در کشور ما خسارت وارد می‌کردند و طی این مدت کنترل شده‌اند. ما وظیفه داریم در حوزه سلامت و بیماری‌ها تلاش کنیم یعنی اینکه ما پشتیبان تولید هستیم. در واقع سازمان دامپزشکی در خط مقدم خدمت به بسیاری از معاونت‌ها و سازمان‌های دیگر وزارتخانه جهاد کشاورزی است.

موفقیت برنامه ملی کنترل بیماری آنفلوآنزا یک کار بزرگ در سازمان دامپزشکی است و طرح ملی کنترل بیماری نیوکاسل را که ۶۰ سال است در کشور ما وجود دارد را در برنامه‌هایمان داریم تا آن را هم اجرایی و عملی کنیم.

وقتی که بیماری آنفلوآنزای H5H8 که من از آن به بیماری قرن یاد می‌کنم وارد کشورمان شد همه شاهد بودیم که با تلاش سازمان دامپزشکی این بیماری فوق خطرناک کنترل شد. حال آیا یک بیماری که ۶۰ سال است وارد کشورمان شده (نیوکاسل) و با آن دست و پنجه نرم می‌کنیم را نمی‌توانیم کنترل کنیم؟! قطعاً این توانایی را داریم.

رئیس سازمان دامپزشکی با اشاره به اینکه این همه خدمت سازمان مثلاً با یک مورد بیماری نباید زیر سوال برود، ادامه داد: عوامل دیگری در امر تولید وجود دارد که مسئولیتش برعهده سازمان دامپزشکی نیست ولی باز هم ایرادات آن را به سازمان دامپزشکی وارد می‌دانند.

مثلاً در بحث کنترل بیماری‌ها ما وظیفه‌های سنگینی داریم اما خیلی مواقع این بیماری‌ها به استفاده از غذای نامناسب برمی‌گردد که از حیطة وظایف و اختیارات ما خارج است ولی باز هم ایرادات متوجه سازمان دامپزشکی می‌شود. یا اینکه ما در امر تولید، برنامه واکسیناسیون در اختیار یک مرغدار قرار می‌دهیم و مرغدار این برنامه را اجرا نمی‌کند و اگر یک بیماری در این مرغداری شیوع پیدا کند دیگر این مرغدار نباید از سازمان دامپزشکی گلایه‌مند باشد.

بیست‌وششم مردادماه، علیرضا رفیعی‌پور، رئیس سازمان دامپزشکی به همراه معاونان خود در جمع خبرنگاران حاضر شد و ضمن ارائه گزارشی از عملکرد این سازمان، به سؤالات خبرنگاران نیز پاسخ دادند.

رفیعی‌پور با اشاره به گستردگی وظایف سازمان دامپزشکی و برنامه‌های این سازمان برای پاسخ‌گویی مناسب، گفت: تمام بخش‌های سازمان دامپزشکی موظفند هر زمان که خبرنگاران لازم بدانند اطلاعات لازم را در اختیار آنها قرار دهند.

گزارشی از

نشست خبری سازمان دامپزشکی کشور

موفقیت سازمان دامپزشکی در کنترل بیماری‌های استراتژیک

تسهیل در صدور مجوزها

رئیس سازمان دامپزشکی در بخش دیگری از صحبت‌هایش به صدور مجوزها در این سازمان اشاره کرد و گفت: بعضی مجوزها در سازمان تا ۱۰ سال هم به طول می‌انجامد و این یک ایراد اساسی است که مقام معظم رهبری در دیدارهایی که با مسئولان داشته خواسته تا موانع و قوانین دست و پاگیر را از جلوی پای تولید بردارند. طی دو سال گذشته در حوزه فرآیندها و دستاوردها ورود بسیار موفقیت‌آمیز داشته‌ایم و بسیاری از مجوزها به‌صورت اینترنتی صادر می‌شود.

ارگان‌ها، دستگاه‌ها و سازمان‌های متفاوتی در امر تولید یک محصول دخیل هستند که لازمه تسریع در کار تولیدکنندگان، اصلاح در همه این دستگاه‌ها است. در سازمان دامپزشکی مدیریت جهادی و پاسخگویی جزو اراده تک تک افراد است. در حوزه حمایت از تولید داخلی تعاملاتی با دستگاه‌های مختلف داشته‌ایم تا مراجعه‌کننده کمترین مشکلات را داشته باشد. بین دامپزشکی و خیلی از دستگاه‌های دیگر موازی‌کاری بوده که از بسیاری از آن‌ها عبور کرده‌ایم.

برای اولین بار تفاهم‌نامه‌ای بین سازمان دامپزشکی و معاونت بهداشتی وزارت بهداشت امضا شد که از مزرعه تا سفره با هم همکاری داشته باشیم. تفاهم‌نامه‌هایی با فرماندهی نیروی انتظامی، معاونت امور دام وزارت جهاد کشاورزی و ... داشته‌ایم که به سهولت در انجام کار کمک می‌کند.

تفویض اختیارات بسیار خوبی در استان‌ها انجام شده که در پیشبرد اهداف و برنامه‌ها به ما بسیار کمک کرده است.

واگذاری امور به بخش خصوصی یکی از کارهای مهم سازمان دامپزشکی بوده است. برای اولین بار سازمان دامپزشکی دسترسی به GIS خودش را برای بخش خصوصی امکان‌پذیر کرده است که طی آن افراد در بخش خصوصی از اقدامات لحظه‌ای سازمان می‌توانند مطلع شوند.

لزوم توانمندسازی تشکلهای

رفیعی‌پور با اشاره به اینکه تشکلهای با جای درخواست‌های امدادی به دنبال توانمندسازی خودشان باشند، گفت: ضعف در تشکلهای جزو ضعف‌های اساسی ما است و طی یک ماه گذشته دو مکاتبه پی‌درپی با تشکلهای داشته‌ایم و از آنها خواسته‌ایم تا برای واردات نهاده ورود کنند و از طرف سازمان دامپزشکی بدون هیچ گونه قوانین دست و پاگیری به این تشکلهای مجوزهای لازم برای واردات نهاده اعطا می‌شود تا این تشکلهای نهاده‌های مورد نیازشان را خودشان وارد کنند.

مدیریت صحیح در راستای امنیت غذایی

وی ادامه داد: در حوزه اقتصاد مقاومتی و رونق تولید، سازمان دامپزشکی وظیفه مهمی بر عهده دارد و در بحث تولید به دنبال بهره‌وری و امنیت غذایی است. یعنی مدیریت بازار از نظر تولید، قیمت و همچنین مدیریت بهره‌وری مناسب. سازمان دامپزشکی با مدیریت بهداشتی که ایجاد می‌کند باعث می‌شود که به اهداف مدیریتی از نظر بهره‌وری و امنیت غذایی برسیم که برای رسیدن به این اهداف باید سه اقدام اساسی انجام گیرد:

- حمایت ویژه از تولید در چارچوب زنجیره‌ها
- آمایش سرزمینی برای توسعه صنعت دام، طیور، آبزیان و ...
- حرکت در جهت عدم وابستگی به نهاده‌های حیاتی مانند واکسن، دارو و ... که پشتیبان تولید هستند.

موفقیت‌های بین‌المللی

رفیعی‌پور در ادامه گفت: در حوزه بین‌المللی در سال‌های ۹۷ و ۹۸ موفقیت‌های خوبی داشتیم. برای اولین بار بعد از یک قرن از عمر سازمان دامپزشکی، کرسی دبیر کلی منطقه آسیا و اقیانوسیه سازمان بهداشت جهانی دام OIE را کسب کردیم.

کار بسیار سختی که به همت همه همکارانم در سازمان انجام شد و مواردی مانند کنترل آنفلوآنزا و کنترل تب برفکی یکی از امتیازات ما برای کسب این جایگاه بود. رفع بیهست صادرات کمک زیادی به تولید داشته که توانستیم با امضای تفاهم‌نامه‌هایی مشکلاتمان با کشورهای دیگر، کار صادرات را مرتفع کنیم. طی این مدت درخواست‌های زیادی از کشورهای مختلف داشتیم برای امضای تفاهم‌نامه که در دست بررسی است.

موفقیت در کنترل بیماری‌ها و سلامت غذایی

علی‌صفر ماکنعلی، معاون بهداشتی و پیش‌گیری سازمان دامپزشکی نیز در ادامه با اشاره به وظایف سازمان دامپزشکی در دو محور کنترل بیماری‌ها و سلامت غذایی، گفت:

در مورد کنترل بیماری‌ها به طور مثال در حال حاضر برای اولین بار فرآیندی به نام «واکسیناسیون آماده باش» (KAP) یعنی با تغییر نگرش و انتقال دانش، بهره‌برداران را برای کنترل بهداشتی مجاب می‌کنیم و موفق شدیم هزینه عملیات مبارزه با تب برفکی را ۴۲ درصد کاهش دهیم و

امسال در یازده استان اصلاً تب برفکی گزارش نشده است.

در قالب برنامه بهبود بهداشت صنعت طیور در اردیبهشت ۹۷ سازمان دامپزشکی دو برنامه که یکی برنامه ملی کنترل نیوکاسل و دیگری برنامه ملی کاهش سالمونلا را شروع به طراحی و عملیاتی کردن آن نمود تا در نهایت مرغ‌های موجود در بازار براساس کیفیت‌های مختلف توزیع شوند.

در بیماری‌های مشترک دام و طیور پیشرفت‌های خوبی داشتیم به طوری که به‌عنوان مثال در یکی از کانون‌های بروسلوز کشور مانند قم، ۴۸ درصد کاهش پیدا کرده و در کانون‌های دیگر هم کاهش بسیار چشم‌گیری داشته است. با همکاری کشور آلمان برای اولین بار استراتژی کنترل بیماری مسمشه را تغییر دادیم.

وی در پاسخ به سؤال خبرنگار مجله «دام، کشت و صنعت» در خصوص واردات دام مولد به کشور و شیوع احتمالی بیماری‌های ناشی از آن، گفت: در دنیا پروتکل‌هایی برای تجارت دام وجود دارد که ما بر اساس آنها عمل می‌کنیم. برای مثال سال گذشته از اتریش گاو سمینتال وارد کردیم، از آلمان گاو هلشتیان وارد کردیم، ۱۲ هزار رأس تلیسه هم به کشورهایی مانند ترکمنستان، عراق، کویت، افغانستان و ... صادر کردیم و مگافارم‌هایی داریم که در نوع خود بی‌نظیر است.

گوسفند، بز و شتر مولد نیز در قالب پروتکل‌های تخصصی وارد شده و تاکنون هم هیچ مشکلی نداشته است. براساس پروتکل‌های OIE مدیریت مخاطرات در سازمان دامپزشکی به شکلی است که خطری متوجه دام‌های ما نشود و بتوانیم وارد بازارهای جهانی بشویم.

وی همچنین در مورد نظارت بهداشتی این سازمان بر نهاده‌های وارداتی به کشور گفت: ۱۳ میلیون نهاده در سال از انبارهای بنادر وارد کشور می‌شود که سازمان دامپزشکی نظارت بهداشتی بسیار خوبی روی این نهاده‌ها و انبارها دارد و در عین حال هر جا که موردی از نظر بهداشتی مشاهده شود از همه می‌خواهیم که سازمان را از آن مطلع نمایند. □

یک دهه پیش محققین و کارشناسان بخش خصوصی با کمک اساتید به‌نژادی در امر گوسفند در شرکت «دام گستر پیشگام» کار بررسی نقاط ضعف و قوت نژادهای گوسفند بومی را آغاز کرد و پس مطالعات، آزمایشات و کار با نژادهای مختلف، به این نتیجه رسیدند که گوسفند رومانی کانادایی با میانگین چندقلوزایی ۳/۵ بهترین گزینه تلاقی با گوسفند ایرانی (با میانگین چندقلوزایی یک به بالا) است.

در صورت رعایت همه اصول فنی، بهداشتی و علمی علاوه بر افزایش درصد دوقلو زایی، لاشه خوبی برای تولید گوشت داشته و از حاصل این تلاقی یک دام اقتصادی به دست می‌آید که می‌تواند به ایجاد اشتغال پایدار از تولید گوشت قرمز و رسیدن به خود اتکایی بینجامد.

گزارشی که در پی می‌آید حاصل گفت‌وگوی نشریه با دکتر محمد مرادی شهربابک، متخصص ژنتیک و اصلاح نژاد دام، استاد دانشگاه، فعال اقتصادی و مدیرعامل شرکت دانش‌بنیان دام‌گستر پیشگام است که برای ارائه یک الگوی قابل اجرا مطرح شده است:

شرکت دام گستر پیشگام

دام سبک ایرانی نیازمند اصلاح نژاد

کاهش کشتار دام سبک

بررسی‌های آماری نشان می‌دهد تعداد دام کشتار شده در کشتارگاه‌ها در سال گذشته ۲۰-۳۰ درصد کاهش پیدا کرده که خیلی ساده آمار آن از کله‌پزی‌ها هم قابل استخراج است که چه میزان عرضه کله و پاچه گوسفند کم شده است؛ چون کشتار گوسفند پایین آمده یا حتی آمار پوست هم این را معلوم می‌کند. در واقع تعداد دام و دامداری‌ها کاهش یافته است. با یک نگاه سطحی و گذرا متوجه می‌شویم که گوسفندداری‌ها و گاوداری‌ها روبه تعطیلی یا تغییر کاربری می‌دهند. تازه همین واحدهای دامداری که داریم هم با تمام ظرفیت فعالیت نمی‌کنند.

فاتحه گوسفندداری، اگر...

واقعیت این است که در شرایط فعلی دام سبک به دلایلی از جمله ضریب تبدیل، زایش، تولید شیر و... برای تولیدکننده صرفه اقتصادی ندارد و باید اصلاح‌نژاد در دام سبک اتفاق بیافتد. راه کار غلبه بر مشکل این است که دولت طی یک برنامه شش ساله، سالی ۱۰ میلیون دلار برای اصلاح‌نژاد دام سبک در کشور هزینه کند تا در سال ششم ۱۲۵ هزار تن در سال گوشت قرمز از این محل تولید شود.

توجه داشته باشیم میانگین سن گوسفندداران در ایران ۶۰ سال است. اگر امید به زندگی در کشور ۷۰ سال باشد، تا ۱۰ سال دیگر گوسفندداری نداریم؛ چون نسل جدید کمتر سراغ گوسفندداری می‌روند. گوسفندداری سنتی دیگر اقتصادی نیست و نسل جدید هم تمایلی به این کار نشان نمی‌دهد پس باید راه حل جدیدی ارائه دهیم. جوان امروزی ما دنبال کاری است که ۸ تا ۹ ساعت کار بکند و بعد هم برای مسائل اجتماعی دیگرش وقت داشته باشد.

در یک برآورد خیلی ساده مشخص می‌شود که با شرایط فعلی و با این همه هزینه کارگر، نیروی انسانی، تأمین خوراک، دارو و بهداشت، نگهداری و... دامداری سنتی دیگر اقتصادی نیست.

اگر کار به همین روال ادامه یابد قطعاً پرورش سنتی گوسفند و بز تعطیل خواهد شد و از ۲۵ نژاد مختلف گوسفند با سابقه چند هزار ساله گله‌داران، رمه‌داران و چوپانان در پرورش گوسفند و صادرات، همه این‌ها کنار می‌روند، زیرا متأسفانه مسئولان مربوطه همواره درگیر روزمرگی یا بی‌توجهی بوده‌اند درحالی که باید ۲۰-۱۵ سال قبل از خواب بیدار می‌شدند و کارهای اصلاح‌نژادی را انجام می‌دادند اما هیچ کار ریشه‌ای و سازنده‌ای صورت نگرفت.

ریشه‌یابی مشکل

یک مشکل اساسی صنعت دام سبک، در کیفیت نژادهای بومی ماست. در حال حاضر گوسفندهایی که دوقلوژی ندارند نگهداری آن‌ها اصلاً به صرفه نیست. در گوسفندداری و با توجه به شرایط کشور، دام اقتصادی، دامی است که با توجه به هزینه‌هایی که دارد، حداقل سالی ۲-۲/۵ بره داشته باشد و کمتر از این دیگر صرفه اقتصادی ندارد. امروزه دامدارها هم این موضوع را فهمیده‌اند و به دنبال حل آن رفتند ولی موفق نشده‌اند. نژاد گوسفند «شال» را با «مغانی»، مغانی را با «کردی» و آمیزش‌های مختلف را امتحان کردند اما نتیجه‌ای حاصل نشد. وزارت جهادکشاورزی هم دست روی دست گذاشته و در این مورد کاری نکرده است.

در مورد بز هم مقدار شیر باید از ۴۰۰-۵۰۰ گرم فعلی به ۲/۵-۳ کیلوگرم در روز برسد تا صرفه اقتصادی داشته باشد. یعنی طبق دسته‌بندی‌های علمی، دام سبک باید در یک دوره شیردهی ۵۰۰-۶۰۰ کیلوگرم شیر بدهد تا در کلاس دام شیری قرار گیرد. <<<

کاهش تولید گوشت گوسفندی

از سال ۱۳۹۰ تا پایان سال ۱۳۹۷ در حدود ۵ میلیارد دلار واردات گوشت قرمز (جدای از سال گذشته که ۱۴۰ هزار تن واردات صورت گرفته است) انجام شد. (آباد کردن دامداری‌های خارجی و ویران کردن واحدهای تولیدی داخلی).

دولت، علت همه مشکلات ناشی از گوشت را قاچاق دام می‌داند. طبق آمارهایی که مسئولان می‌دهند و بعضاً شفاف، صحیح و واقعی نیست، می‌گویند که ۵۰ میلیون رأس دام سبک داریم (بیشتر از این هم اعلام می‌شود) از این تعداد حتی اگر ۲ میلیون رأس هم قاچاق شده باشد (که امکان ندارد) نباید تأثیر چندانی روی گوشت داشته باشد. پس مشکل گوشت و دام سبک به دلیل قاچاق دام نیست و مسئولان آدرس اشتباه می‌دهند.

علت گرانی گوشت کاهش تولید آن است و باید تصمیم اساسی گرفته شود. چه شده است که از همه دنیا گوشت وارد می‌شود حتی تعریف گوشت گرم را هم عوض کرده‌اند. قبلاً می‌گفتند گوشت گرم، گوشتی است که حداکثر ۳-۲ روز بعد از کشتار مصرف شود و الان می‌گویند تا یک هفته. قبلاً اجازه نمی‌دادند کله‌پاچه و امعاء و احشا وارد شود، اما الان هر چه دم دست‌شان می‌آید را وارد می‌کنند؛ چون نمی‌توانند گوشت مورد نیاز را تأمین کنند.

راه حل کارشناسی

برای حل موضوع و رسیدن به مرز خوداتکایی باید اول مدل‌سازی شود تا انتظارات و اهداف مشخص گردد با توجه به مواردی که گفته شد باید نژادهای با صرفه اقتصادی را در اختیار دامدار قرار دهیم و برای ایجاد این نژادها چند راه حل پیش رو داریم:

الف - واردات دام

راه حل اول این است که از خارج دام سبک وارد کنیم که در حال حاضر یک عده از فعالان و مدیران این کار را انجام می‌دهند.

مثلاً بزهایی وارد شده که روزی ۱/۵ کیلوگرم شیر می‌دهد. یعنی در کل دوره ۴۰۰ کیلوگرم؛ در صورتی که با آمیخته‌گری نژادهای داخلی (و بدون صرف ارز دولتی) می‌توانستیم خیلی راحت به این آمارها برسیم ضمن اینکه بزهای وارداتی، گرمای بالای کشور ما را تحمل نمی‌کنند.

از طرفی اگر فقط بحث واردات دام باشد، این همه دام از کجا باید وارد شود؟! هیچ کشوری این مقدار دام ندارد که بتوانیم از آنجا وارد کنیم. مثلاً نیوزلند تا چند سال پیش ۷۰ میلیون رأس گوسفند داشته اما اینک ۲۰ میلیون هم ندارد؛ چون بازار بزرگ چین برای شیر آن‌ها ایجاد شد و گوسفندداران به سمت گاو‌داری تغییر شغل دادند و جمعیت گوسفندشان به شدت افت کرده است. از سوی دیگر همزمان با کاهش تولید گوسفند، مصرف آن در جهان بالا رفته است.

نکته دیگر اینکه در دنیا مقدار زیادی از فعالیت پرورش گوسفند با هدف تولید پشم انجام می‌گرفت که در کنار آن تولید گوشت هم زیادتر می‌شد اما به خاطر الیاف‌های مصنوعی و «سنسنتیک» تقاضای پشم نیز پایین آمده و تعداد گوسفندان هم افت کرده است.

همین الان اگر یک مقام ایرانی فراخوان بدهد که می‌خواهیم یک میلیون رأس گوسفند یا بز وارد کشور کنیم تمام بازارهای دنیا را تحت تأثیر قرار می‌دهد.

فراموش نکنیم بیماری‌های وارداتی نیز می‌تواند فاجعه بیافریند برای واردات دام به فرض اینکه مشکل دلار و تعداد مورد نیاز و... (که گفته شد) را هم نداشته باشیم، تجربه واردات در مورد گاو را داریم که چگونه با هر بار واردات تلیسه، موجی از بیماری‌ها همراه آن در کشور شیوع پیدا می‌کرد و زمانی که ریشه‌یابی می‌شد به منشأ دام‌های وارداتی می‌رسید؛ چون دامی که وارد می‌شود در یک محیط پاک بوده و وقتی در محیط ایران قرار می‌گیرد از آنجا که مقاومت لازم را ندارد می‌شود منبع آلودگی برای دیگر دام‌ها می‌شود.

• اصلاح دام‌های بومی

در کشور یک تعداد دام سبک بومی وجود دارد که باید نقاط ضعف و قوت این دام‌های بومی را شناسایی و نسبت به اصلاح نژاد آن اقدام کرد. با توجه به مواردی که در مورد دام بومی وجود دارد استفاده از دام‌های بومی به تنهایی برای اصلاح نژاد کافی نیست؛ چون ذخایر ژنتیکی ما به شدت تحلیل رفته و با این دام‌های بومی فعلی عملاً نمی‌توان کاری کرد.

با در نظر گرفتن همه جوانب، الان از تلاقی صرفاً دام‌های بومی با همدیگر نمی‌توانیم نژادی را که مد نظر است تولید کنیم. در گذشته و در بین نژادهای بومی ما منابع ژنتیکی (هم گوسفند و بز و حتی گاو) وجود داشته اما متأسفانه این منابع به دلیل بی‌توجهی از بین رفته است.

چنانچه ۲۰ سال قبل به فکر می‌افتادیم در بین نژادهای بومی می‌توانستیم ژنتیک‌هایی را جداسازی کنیم و کارهای اصلاحی روی آن‌ها انجام دهیم امکان نجات منابع ژنتیکی و بهبود آن وجود داشت اما متأسفانه دیگر دیر شده است.

ایرادهای کارشناسی شده دام‌های بومی

• گوسفند چندقلوزا یعنی اینکه یک گوسفند در یک شکم حداقل دوقلو بزاید، یعنی ۱۰۰ میش باید در یک دوره حداقل ۲۰۰ بره تولید کند حتی اگر این ۲۰۰ بره مثلاً به ۱۸۰ رأس کاهش یابد، دیگر گوسفند مورد نظر در کلاس دوقلوزا قرار نمی‌گیرد. مشکل اصلی از اینجا شروع می‌شود که گوسفند ایرانی عمدتاً تک قلو زاست.

حال اینکه بنا بر تصور غلط، در کشور ما اگر در یک گله ۱۰۰ رأسی مثلاً ۳۰-۲۰ رأس از آن‌ها دوقلو بزاید، فکر می‌کنند گله چندقلوزاست و این یک مشکل اساسی در تعریف دوقلو و چندقلوزایی است. زیرا در جمعیت‌ها با میانگین‌ها بحث می‌شود.

ممکن است در یک گله میش‌های دوقلوزا و چندقلوزا هم وجود داشته باشد اما برای پرورش صنعتی گوسفند، هیچ چاره‌ای به جز این نداریم که گوسفندان حداقل باید دوقلوزا باشند.

• شیردهی و پرورش دوقلوه‌ها مشکل بعدی است یعنی دامی که دوقلوزایی و چندقلوزایی دارد، برای این تعداد بره باید شیر هم به اندازه کافی داشته باشد که متأسفانه گوسفندهای نژاد ایرانی این خصوصیت را ندارند.

• یک مشکل دیگر در گوسفندان ایرانی اینست که دمبه دارند و سالی حدود ۶۰ هزار تن چربی به جای گوشت گوسفندی تولید می‌شود و متأسفانه این مقدار دمبه، معادل ۱۲۰ هزار تن گوشت است؛ چون برای تولید یک کیلو چربی دو برابر مقدار غذای مورد نیاز برای تولید یک کیلوگرم گوشت، نیاز غذایی گوسفند است و باید برای غذا هزینه کرد.

• مشکل دیگر در گوسفندهای نژاد ایرانی همزمانی زایش و فصل‌زایی گوسفندهاست. یعنی در یک بازه زمانی از خرداد ماه تا پایان تیرماه همه بره‌ها وارد بازار می‌شوند و بقیه سال کمبود داریم. درحالی‌که باید گوسفندان در طول سال زایش یکسان داشته باشند که همه فصول تولید بره داشته باشیم و این امر عمدتاً در گوسفندداری‌های صنعتی ممکن می‌شود.

• ضریب تبدیل مواد به گوشت هم بسیار مهم است که این مسئله به کیفیت غذا، نحوه فرمول‌نویسی و جیره‌نویسی، نوع غذایی و مدیریت کنترل بهداشت مربوط است.

• از دیگر مسائلی که اهمیت دارد این است که یک نژاد خوب در طول سال باید چند بار زایش داشته باشد و سن بلوغ آن در چندماهگی باشد. گوسفندهای ما الان حدود ۱۸ ماهه به بلوغ می‌رسند در حالی که باید ۱۲ ماهه به بلوغ برسند.

طول دوره مفید گوسفند بومی ۸ ماه است یعنی ۵ ماه دوره آبستنی و ۳ ماه هم شیر می‌دهد و ۴ ماه بقیه سال را فقط غذا مصرف می‌کند و هزینه دارد. اگر همین ۴ ماه بیکاری را از آن بگیریم ببینید چه رقمی خواهد شد!

نژادهای بومی مناسب برای شرایط مرتعی

با توجه به وسعت مراتع و نقش گوسفند در حفظ و احیای آن، مراتع ما نمی‌تواند از گوسفند خالی باشد. گوسفندهایی هم برای مراتع لازم داریم. برای حفظ مرتع در مقابل آتش سوزی و... باید در آن‌ها گوسفند باشد. از طرفی گوشت گوسفند مرتعی از گوشت گوسفند پرورشی بهتر و خوش طعم‌تر است. چون از گیاهان متنوع‌تری تغذیه می‌کند. اگر گوشت‌های باکیفیت مختلف تولید شود و گوشت گوسفندان مرتعی هم به قیمت خودش فروخته شود از نظر اقتصادی هم به صرفه می‌شود. البته باید در این زمینه هم روی مراتع و هم روی گوسفندان کار شود.

• تلاقی دام‌های بومی و خارجی

در مجموع منطقی‌ترین راه حل این است که دام بومی را با یک نژاد مناسب خارجی تلاقی دهیم و دام اقتصادی تولید کنیم تا از این طریق نقاط ضعف دام بومی را برطرف شود.

الگوی اصلاحی که ما پیشنهاد می‌کنیم می‌تواند بهترین الگو برای نجات صنعت دام سبک باشد. در شرکت دام گستر پیشگام برای اصلاح نژاد دام بومی، نژاد رومانف کانادایی مورد استفاده قرار گرفته و نتیجه بسیار خوبی هم داده است.

از طرفی گوسفند ایرانی دارای میانگین چندقلوزایی

یک به بالاست. برای ایجاد گوسفندی با میانگین چندقلوزایی

بالتر از ۲ باید از نژادی استفاده کرد که میانگین بالای ۳ داشته

باشد و پس از بررسی‌های فراوان مشخص شده است در بین نژادهای چندقلوزا، رومانف کانادایی با میانگین چندقلوزایی ۳/۵ دارای بالاترین میزان چندقلوزایی در بین نژادهای رومانف و دیگر نژادهای گوسفند است.

محققان و کارشناسان شرکت این کار را انجام داده‌اند و نتایج آن کاملاً مثبت و قابل دفاع است و به نظر می‌رسد دام مناسب برای کشور ایران، این دام است و در مقایسه با هر نوع اصلاح نژاد دیگر ارجحیت دارد. چراکه اگر رومانف را با هر کدام از نژادهای بومی ایران تلاقی دهیم یک دام اقتصادی مناسب از این تلاقی به دست خواهد آمد که واجد درصد دوقلوزایی مناسب است و از طرفی لاشه خوبی هم برای گوشت تولید می‌کند.

ما ۱۰ سال پیش در شرکت دام گستر پیشگام، کارمان را با یک گله شروع کردیم و الان در همه مناطق ایران گله‌هایی داریم و نتایج کار ما را در هر کدام از این گله‌ها که دولت، سرمایه‌گذاران صنعت دام سبک و مدیران مربوطه اراده کنند قابل بررسی و راستی آزمایی است.

این کار الگوسازی شده است منابع پژوهشی زیادی پشتوانه این کار است و هیچ وابستگی به هیچ کشوری هم ندارد.

از طرفی در شرایط فعلی اکثر مردم ما یک گوشت با قیمت مناسب می‌خواهند و این گوسفندی که پیشنهاد می‌شود می‌تواند نیاز جامعه را تأمین نماید. □

ایرادهای نژاد اصلاح شده افشاری

یکی از آمیخته‌گری‌ها در ایران روی گوسفند «افشاری» صورت گرفته اما نژادی که ایجاد کرده‌اند، یک نژاد مطلوب نیست. برای این کار نژاد «برولا» را از اسپانیا آوردند و با افشاری آمیزش دادند. اسپرم دو رأس قوچ را از نیوزیلند وارد کرده که یک چهارم آن «برولا» است و سه چهارم آن از یک نژاد دیگر. این تک ژن را وارد نژاد افشاری کرده و گوسفندان «همو» (منظور هموزیگوت) و «هترو» (هتروزیگوت) را تولید کردند.

مبنای ارزیابی این ژن براساس میزان آزاد شدن تخمک است. در بین دامداران کشور اصطلاحی به نام قوچ ژن‌دار رایج شده است اما اولاً قوچ همو، هیچ مزیتی نسبت به هترو ندارد و این کاملاً اثبات شده است اما در حال حاضر قوچ همو را تا ۷۰ میلیون تومان و هترو را ۴۰ میلیون تومان می‌فروشند.

۵۰ درصد بره‌های قوچ هترو که هر رأس ۴۰ میلیون تومان خریداری می‌شود، بومی است و ۵۰ درصد دیگر فقط یک نسخه دارند و نسل به نسل تحلیل می‌روند.

حتی اگر تحلیل هم نروند و همه هم هترو بشوند طبق بررسی به عمل آمده حداکثر بهره‌گیری در هترو هفت دهم است و عوارضی به شرح زیر دارد:

- درصد زنده مانی بره‌ها کم است
- میش‌های غیرآبستن در گله زیاد می‌شود
- الان میش همو را با قوچ همو تلقیح نمی‌کنند؛ چون علاوه بر اینکه دوقلوزایی را افزایش نمی‌دهد، یک سری تبعات منفی هم دارد.

شرکت دام گستر پیشگام

یکی از مشکلات اساسی در بخش دام، طیور و آبزیان مسئله تأمین نهاده‌های این واحدهای تولیدی است. با اینکه دولت حجم زیادی ارز دولتی برای تأمین ارزان نهاده‌های مورد نیاز این واحدهای تولیدی اختصاص داده اما عملاً در توزیع این نهاده‌ها مسائل و مشکلاتی بروز می‌کند که در نهایت با قیمت مناسب به دست تولیدکنندگان نمی‌رسند.

انجمن توزیع‌کنندگان نهاده‌های دام و طیور که به تازگی تأسیس شده و از اسم آن هم پیدا است که در چه زمینه‌ای فعالیت می‌کند، شاید بتواند به عنوان یک تشکل مؤثر در بخش خصوصی برای حل مشکل توزیع نهاده‌ها، بخشی از مشکلاتی که در رساندن نهاده‌ها به دست تولیدکننده وجود دارد را رفع کند.

عضو انجمن توزیع‌کنندگان نهاده‌های دام، طیور و آبزیان:

دولت تسهیل‌گر باشد نه دخالت‌کننده

مجله «دام، کشت و صنعت» در حاشیه نمایشگاه بین‌المللی دام، طیور و آبزیان گفتگویی با علی اصغری، مشاور مالیاتی این انجمن نو تأسیس انجام داده است: علی اصغری، مشاور مالیاتی انجمن توزیع‌کنندگان نهاده‌های دام و طیور و آبزیان می‌گوید: انجمن توزیع‌کنندگان نهاده‌های دام، طیور و آبزیان در تهران بالای ۶۰ عضو دارد. این انجمن باعث شده که

شرکت‌های عضو، شکل و شمایل حقوقی به خود بگیرند. به شفاف‌سازی توزیع نهاده‌ها کمک می‌شود و باعث نظارت کافی دولت روی کار توزیع می‌گردد.

از طرفی با تشکیل انجمن، قدرت چانه‌زنی این شرکت‌ها با نهاده‌ها و بخش‌های مختلف برای انجام کارهایشان بیشتر شده است. مثلاً برای شروع کار انجمن در بحث مالیات‌ها، بعضی اجحاف‌ها که در حق این شرکت‌ها می‌شد را پیگیری کرده و آن را به نتایج خوبی هم رسانده است و توانستیم کمیسیون تعیین ضرایب مالیاتی را با مدارکی که ارائه کردیم برای تعدیل این مالیات‌ها مجاب کنیم.

متأسفانه دولت دخالت‌هایی در امر توزیع نهاده‌ها کرد که بازخورد خوبی نداشت؛ چون تخصص، نیرو و امکانات این کار را ندارد. دولت باید به‌عنوان سیاست‌گذار و ناظر، از بخش خصوصی که خیلی چالاک‌تر است به‌عنوان مجری استفاده کند. بخش خصوصی هم که الان شکل و شمایل حقوقی و قانونی دارد می‌تواند در این زمینه راهگشا باشد. به خصوص در این شرایط حساس کشور.

اصغری که مشاور مالی شرکت «فراز دانه فرادا» نیز هست می‌گوید: این شرکت در کنار دو شرکت دیگر به نام شرکت «پیشرو مهر داتیس» و «سپند مهر پایا» مجموعاً در کار واردات نهاده هستند که شرکت اول یعنی فراز دانه فرادا، واردات و توزیع ذرت، جو و کنجاله سویا را انجام می‌دهد و دو شرکت دیگر در کار واردات و توزیع مواد ریزمغذی برای صنعت دام، طیور و آبزیان است و نهاده‌هایی مانند متیونین، لیزین، دی‌کلسیم فسفات و منوکلسیم فسفات و ... وارد می‌کنند. این شرکت‌ها در حدود نیم قرن سابقه فعالیت دارند.

وی در بخش دیگری از صحبت‌هایش می‌گوید: برای واردات نهاده‌ها، تخصیص ارز دولتی به سختی انجام می‌گیرد و انتقال آن هم مشکل دیگری است. از طرفی مشکلات مبادلات اسنادی با شرکت‌های خارجی هم وجود دارد که کار را خیلی سخت می‌کند. اما در حال حاضر ما فعالیت‌هایی برای واردات انجام داده‌ایم. مثلاً با چند شرکت خارجی صحبت و رایزنی کرده‌ایم، اعتبارسنجی مورد نیاز آن‌ها را انجام داده‌ایم و پیگیر مسائل هستیم.

اصغری گفت: در بحث واردات نهاده چون دولت قیمت فروش داخل را مشخص می‌کند و قیمت‌ها مشخص است، چندان رقابتی اتفاق نخواهد افتاد. اما هنر اصلی در بحث خرید و واردات نهاده است که شما چگونه با شرکت‌های خارجی تعامل داشته باشید و با مشکلات فعلی، نهاده‌ها را خریداری و وارد نمایید. مسئله‌ای که وجود دارد اینکه دولت نباید در تخصیص ارز بین شرکت‌های خصوصی و دولتی تفاوتی قائل شود.

وی در مورد این موضوع که نهاده‌ها در موقع مناسب به دست تولیدکننده نمی‌رسد، گفت: این‌ها بر می‌گردد به مسائل تحریم و شرایطی که کشور ما دارد و بحث‌های تخصیص ارز و انتقال آن به شرکت‌های فروشنده، کشتی‌های حمل نهاده و مسائلی از این دست که باعث می‌شود نهاده‌ها سر وقت به دست تولیدکنندگان نرسد. مثلاً همین الان کلی کشتی در بندر منتظر واریز پول هستند تا بارشان تخلیه شود.

وی در مورد نمایشگاه هم گفت: در همه دنیا نمایشگاه کارکردهای خاص خودش را دارد. اگر بتوان این نمایشگاه را به‌صورت مجازی هم گسترش داد خیلی بهتر می‌شود؛ چون مخاطبان این نمایشگاه بیشتر در استان‌ها و شهرها و روستاهای دورافتاده هستند و اگر بشود صدای این نمایشگاه را به گوش آن‌ها رساند حتماً تأثیر بهتری دارد. □

SOMMET DE L'ÉLEVAGE LIVESTOCK SHOW

انجمن اروپائی پیشرو برای حرفه ای های دامپروری

2.000 دام | 1.500 شرکت کننده | 95.000 بازدید کننده

2019

اکتبر

2 | 3 | 4

کلرمونت فراند فرانسه

۱۰ تا ۱۲ مهر ۱۳۹۸ موثرترین نمایشگاه دام فرانسه
میزبان شماست

بازدید کنندگان بین المللی

نشانه (کارت) ورودی رایگان خود را رزرو کنید
و برای بازدید های مزارع ما ثبت نام کنید
آنلاین به صورت مستقیم :

www.sommet-elevage.fr

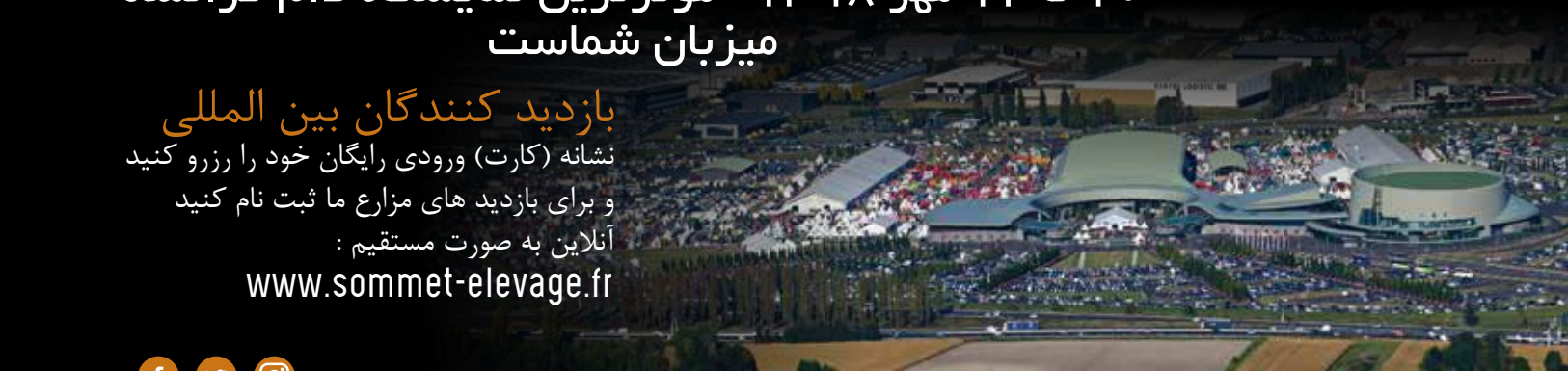
www.sommet-elevage.fr

Tél. +33 (0)4 73 28 95 10 | info@sommet-elevage.fr

همراه : 09121150844

Mail: afrand.sh@gmail.com

تماس در ایران
افرند شیخ الاسلامی

نهاده‌های خوراکی در صنعت دام، طیور و شیلات و تأمین آن‌ها برای واحدهای تولیدی، یکی از اساسی‌ترین حلقه‌های پروسه تولید در این بخش‌ها می‌باشد. از طرفی نهاده‌های خوراکی مانند سویا، ذرت، جو و ... در بیشتر فعالیتهای دام، طیور و شیلات ۸۰-۷۰ درصد هزینه‌های تولید را شامل می‌شوند.

با توجه به افزایش شدید قیمت دلار در یکی دو سال گذشته و از طرفی احتیاج واحدهای تولیدی و صنعت دام و طیور کشورمان به تأمین از طریق واردات این نهاده‌ها از کشورهای دیگر، دولت سیاست‌های حمایتی مختلفی را برای سر پا نگه داشتن این بخش‌های تولیدی و استراتژیک در نظر امنیت غذایی جامعه به کار بسته است.

یکی از مهم‌ترین این سیاست‌ها اختصاص ارز دولتی برای واردات این نهاده‌های مورد نیاز است که میزان آن هم بسیار قابل ملاحظه است.

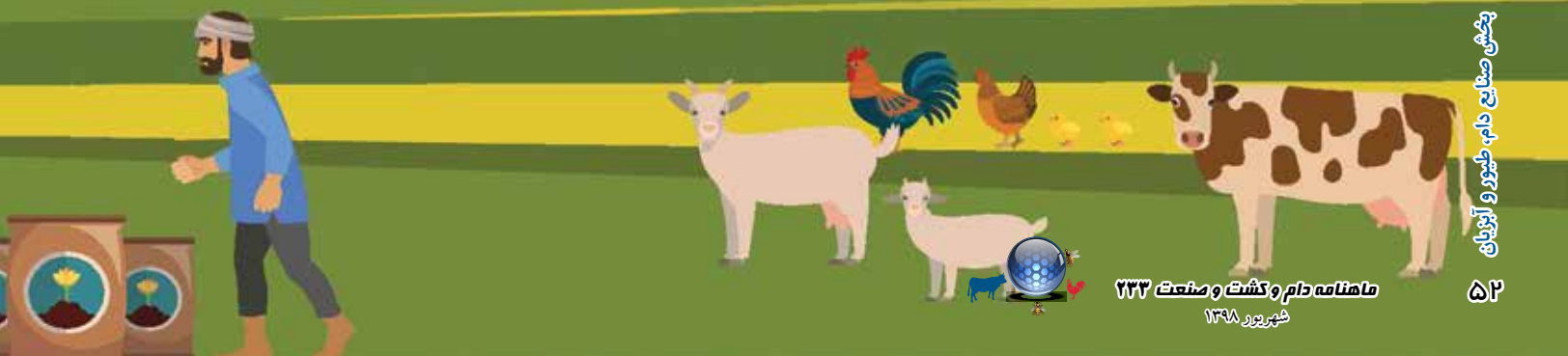

مجله «دام، کشت و صنعت» در شماره‌های گذشته با توجه به اهمیت این موضوع، از جنبه‌های مختلف آن را بررسی و واکاوی کرده است که شما را به مطالعه این مطالب ارجاع می‌دهیم. اما یکی از مشکلاتی که در این سیاست وجود داشت این بود که نهاده‌هایی که با ارز دولتی خریداری و وارد کشور می‌شد، با قیمت دلخواه و مصوب دولت به دست قشر هدف یعنی تولیدکنندگان گوشت و پروتئین نمی‌رسید که در این باره نیز اقدامات متفاوتی را از طرف دولت شاهد بودیم که گاهاً بعضی از این سیاست‌ها، نه تنها کمکی به حل مسئله نمی‌کرد بلکه برپیچیدگی‌های آن می‌افزود.

یکی از راهکارهایی که گاهاً در گوشه و کنار از مسئولان شنیده شده این است که به شکل‌های تولیدی که از ناکارآمدی دولت در رساندن نهاده‌ها گلایه‌مند بودند، پیشنهاد می‌دادند که خود این تشکلهای برای واردات نهاده اقدام نمایند و دولت هم حمایت‌های لازم را از آن‌ها به عمل خواهد آورد.

واردات نهاده‌ها

توسط تشکلهای تولیدی

اینکه آیا این پیشنهاد منطقی است یا نه و ساختار تشکلهای تولیدی اصلاً امکان پرداختن به این مسئله را فراهم می‌کند یا نه؟ موضوعی است که در صحبت با بعضی از این تشکلهای به پرداخته‌ایم:

کار سختی است

اما ناگزیریم که خودمان اقدام کنیم

محمد رحیم افسری، عضو هیأت مدیره اتحادیه کارخانجات خوراک دام و طیور کشور و رئیس هیأت مدیره و مدیرعامل تعاونی کارخانجات خوراک دام و طیور استان فارس و در این مورد به خبرنگار «دام، کشت و صنعت» می‌گوید: موضوع پیشنهاد دولت به واردات نهاده‌ها توسط تشکلهای از گذشته هم مطرح بوده و قبلاً نیز این موضوع از مسئولان شنیده می‌شد که خود تشکلهای هم می‌توانند اقدام به این کار بکنند.

اما چیزی که هست مسائل و مشکلات سر راه تشکلهای زیاد است و باعث می‌شود عملاً تشکلهای رغبت نداشته باشند به این کار ورود کنند. به خصوص در مورد دریافت ارز و موقع درگیر شدن با سیستم بانکی، دشواری‌های زیادی سر راه تشکلهای قرار دارد.

علاوه بر این، تشکلهای یا هر شخص دیگری وقتی بخش عمده‌ای از واردات را در دست عده‌ای افراد معدود و خاص می‌بینند که به مرور زمان بازار را در قبضه خود در آورده‌اند جرأت و رغبت‌شان برای ورود به این کار کم می‌شود. اما با همه این تفاسیر بعضی تشکلهای وارد این کار هم شدند ولی مشکلات زیادی سر راه‌شان وجود داشت که اجازه کار را نمی‌داد. مسائل دست و پاگیری که ایجاد می‌شد مانع انجام کار بود. از طرف خود دولت و مشکلاتی که در سیستم بانکی و هنگام تخصیص ارز در بانک‌ها وجود دارد و در نهایت اضافه بر همه این‌ها مسئله تحریم‌ها و مشکلات انتقال ارز، حمل و نقل و ... باعث شده که تشکلهای خیلی به سمت این کار نروند.

به نظر من با توجه به شرایط و وضعیت موجود اگر تشکلهای می‌خواهند کالاها و نهاده‌های مورد نیازشان با قیمت مناسب به دستشان برسد، ناگزیر به این هستند که به این کار ورود نمایند و کم‌کم برای این کار خودشان را آماده کنند.

وی در ادامه گفت: یک بخشی از مسائل در دست وزارت جهاد کشاورزی است که حتی اگر جهاد کشاورزی هم در این کار با تشکلهای همکاری کند، باز هم بخش عمده‌ای از روند

انجام این کار در حوزه بخش‌های دیگر است که انرژی زیادی طلب می‌کند. مثلاً بانک‌ها و امثالهم به راحتی اعتبارات مورد نیاز را در اختیار قرار نمی‌دهند. کسانی هم که در حال حاضر واردات را انجام می‌دهند بخش زیادی از نقدینگی را خودشان دارند.

فرار از انجام درست وظایف

حسن صابری، دبیر انجمن شرکتهای زنجیره‌ای تولید گوشت مرغ در این مورد می‌گوید: مجموعه وزارت جهاد کشاورزی در گذشته هم درخواست‌ها و صحبت‌هایی مبنی بر این موضوع داشته‌اند که از تشکلهای خواسته‌اند تا در بحث واردات نهاده خودشان ورود نمایند. اما این‌ها در واقع برای سرپوش گذاشتن بر روی مشکلات و فرار از انجام درست وظایف است.

در واقع این موضوع مستمسکی شده برای مسئولان که تا یک تشکلی می‌گوید که فلان مشکل وجود دارد، می‌گویند که خودتان می‌توانید بروید و نهاده وارد کنید. یعنی برای رفع تکلیف این حرف‌ها را می‌زنند. در صورتی که قرار نیست ما برویم نهاده‌های مورد نیازمان را وارد کنیم. ما که نمی‌توانیم این کار را انجام بدهیم. در مورد دان، مواد ریزمغذی، واکسن و انواع و اقسام موارد دیگر را که ما نمی‌توانیم اقدام به واردات کنیم.

آقایان از روی لطف این صحبت‌ها را می‌گویند. اما این کار، کار تشکلهای نیست. هر کس تخصص خودش را دارد. هر کدام یک مقوله خاص خودش است. به جای این کار بهتر است شرایطی ایجاد نمایند که هر کس با یک آسودگی خاطر برود و کار خودش را انجام بدهد. تولیدکننده، کشتارگاه، تاجر و ... هر کدام کار خودشان را انجام بدهند.

یک تشکل با چند نفر آدم که نمی‌تواند برود واردات انجام بدهد. واقع قضیه این است که کار تشکلهای این نیست. ما اینقدر مشکلات کاری داریم که توانی برای ورود به این کارها نداریم. آقایان بهتر است شرایطی فراهم کنند که شفافیت در کارها وجود داشته باشد و اجازه بدهند تشکلهای نظارت بر روی کار واردات داشته باشند تا مشکلات کمتر شود.

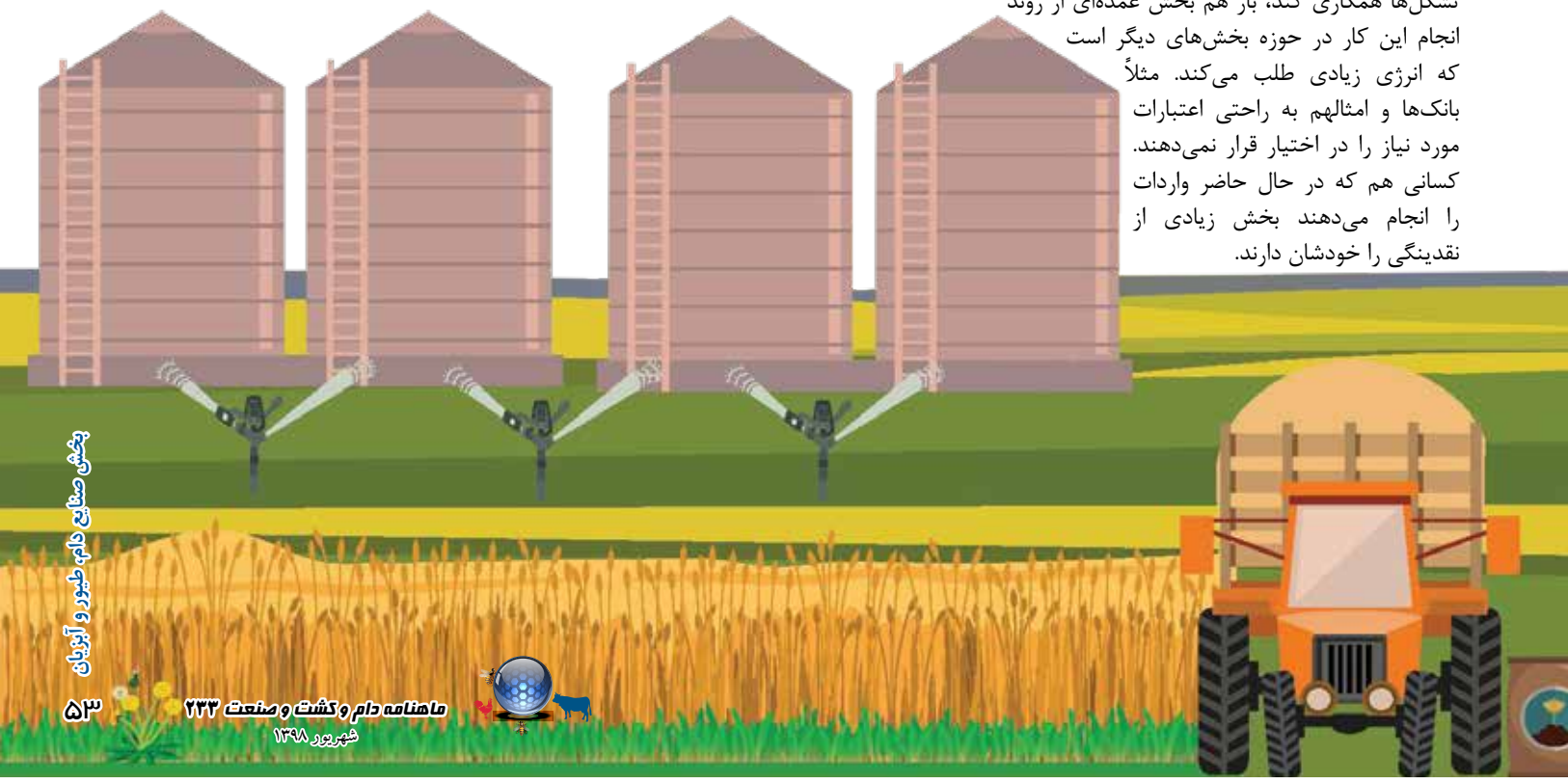
مشکل اصلی در اختصاص ارز است

مهدی مسعودی، قائم مقام انجمن کارخانه‌داران خوراک دام و طیور می‌گوید: بحث واردات نهاده‌ها قبلاً هم مطرح بوده و هر کس که توانایی این کار را داشته باشد می‌توانسته نهاده وارد کند. مشکل اصلی در بانک‌ها است که پول را به موقع نمی‌دهند.

تشکلهای توان این کار را ندارند. خود انجمن کارخانه‌داران خوراک دام و طیور قبلاً اقدام به این کار کرده است، حتی چند کشتی هم با دشواری‌های زیادی وارد کرده. مشکل در این است که بانک مرکزی پول نمی‌دهد و از طرفی مشکلات نقل و انتقال پول هم وجود دارد. حتی اگر وزارت جهاد کشاورزی هم همکاری کند، مشکلات زیادی وجود دارد که مانع کار می‌شوند. در مجموع شرایط سختی بر موضوع حکم فرماست.

هر کسی را بهر کاری ساخته‌اند

محمدحسین فرحی جهرمی، مرغدار، کشاورز و باغدار نمونه کشوری نیز در این مورد در گفت‌وگو با خبرنگار دام، کشت و صنعت می‌گوید: کار تشکلهای چیز دیگری است و بهتر است هر کس کار خودش را انجام بدهد. فعالان عضو هر تشکلی برای آن کار خاص تخصص و تجربه دارند نه برای بازرگانی و واردات کالا و نهاده. همچنان که یک واردکننده نهاده هم توانایی مدیریت یک واحد مرغداری یا دامداری را ندارد و نمی‌تواند در این کار موفق باشد. آقایان هم به جای عنوان این موضوعات بهتر است وظایف خودشان را به درستی انجام دهند. □

از طرفی برگزاری چنین نمایشگاه‌هایی باید منبع و مکانی برای مطرح کردن مشکلات روز تولیدکنندگان باشد و مسئولین امر باید پاسخگو باشند. سوال اینجاست که آیا نمایشگاه‌های ما به این سطح از بلوغ فکری و تخصصی رسیده‌اند؟! آیا این صنعت گرفتار در مشکلات گوناگون، راهکاری از سوی دولت به چشم دیده و آیا اساساً برای حل آن قدمی برداشته شده است؟!

در گذشته دیده‌ایم که پتانسیل تولید جوجه و مرغ کشور به چه صورت است ولی از طرفی دولت مبادرت به واردات مرغ منجمد از کشورهای مختلف می‌کند. یا مثلاً پتانسیل تولید گوشت قرمز در کشور در حدی است که می‌تواند به بخش صادرات ما کمک کند اما دام زنده یا غیرزنده از خارج وارد می‌شود.

یا در صورتی که دولت برای کاهش قیمت نهاده‌ها مبادرت به پرداخت سوبسید می‌کند، دامدار و مرغدار این نهاده‌ها را با چندین برابر قیمت تهیه می‌کند. با همه این موارد چیزی که در نمایشگاه امسال مشاهده شد، توان بالای تولیدکنندگان داخلی که کماکان اشتیاق و حس وطن‌پرستی‌شان، انسان را به آینده این صنعت امیدوار می‌کند.

ولی آیا به راستی حضور صرف در نمایشگاه می‌تواند برای دلگرمی این افراد کافی باشد و نباید اقدامات عملی و اجرایی از سوی مسئولین مربوطه مرهمی بر آلام تولیدکنندگان باشد؟

نمایشگاه دام و طیور

فرصتی برای

همیاری تولیدکننده‌ها

خوشبختانه نوآوری‌ها، تحقیقات و اقدامات اجرایی بخش خصوصی، کماکان کمک حال بخش دولتی بوده و می‌توان به این موضوع افتخار کرد. اقدام مثبتی که امسال در نمایشگاه دام و طیور قابل ذکر بود همزمانی برگزاری نمایشگاه عشایر استان‌های مختلف کشور بود که تولیدات، دستاوردها و سوغات شهرها و استان‌های خود را به نمایش گذاشته بودند که هم چشم‌نواز بود و هم از طرفی می‌دانیم عشایر به عنوان منبع عظیمی از تولیدات دام و طیور می‌توانند کمک‌های بسیاری به این صنعت بکنند. همچنین صنایع مختلف دستی و غذایی آنان می‌تواند به‌عنوان بخشی از صادرات کشور از ارزآوری مناسبی برخوردار گردد.

لزوم توجه بیش از پیش به امکانات عشایر، تقدیری است از این زحمت‌کشان که در سرما و گرما و سختی‌های مختلف تولیدکننده‌ای بزرگ در سطح کشور هستند و سازمان‌ها و متولیان امور روستایی و عشایری باید بهتر و بیشتر از گذشته ضمن کمک و مساعدت به این عزیزان، با حمایت از تولیدات آنان، هم به اقتصاد عشایر و هم به اقتصاد کشور کمک شایان توجهی بنمایند.

صنعت دام و طیور و آبزیان در زمان حال و آینده می‌تواند در جهت شکوفایی و رونق اقتصاد کشاورزی، کشور ایران را به رتبه‌های بالای جهانی برساند و این مهم با کمک بخش دولتی امکان‌پذیر است.

مراکز تحقیقاتی، علمی و پژوهشی، دانشگاه‌ها و تولیدکنندگان باید دست به دست هم دهند تا این صنعت اولاً روزآمد گردد و استانداردهای جهانی را رعایت کند. ثانیاً ابعاد اقتصادی این صنعت بتواند ضمن تأمین بازار داخلی، بازارهای جهانی را نیز پوشش دهد و در رقابت‌پذیری با کشورهای صاحب نام در این صنعت حرفی برای گفتن داشته باشد. با توجه به اینکه سال جاری سال رونق تولید می‌باشد امیدواریم این شعار به واقع عملی گردد و رونق واقعی برای این صنعت و متولیان آن رخ دهد و آحاد جامعه از تمامی مواهب آن که تهیه مواد مصرفی است برخوردار گردند. □

■ امیرهوشنگ سمنانی

هجدهمین دوره نمایشگاه دام، طیور و آبزیان تهران در تاریخ ۲۴ لغایت ۲۷ مرداد ماه ۹۸ در محل نمایشگاه‌های بین‌المللی تهران در بخش‌های خوراک، دارو و نهاده‌ها، مکمل‌ها و افزودنی‌های دام و طیور و تجهیزات برگزار گردید.

نمایشگاه درحالی برگزار شد که فشار تحریم‌ها، نوسانات و مشکلات ارزی و بانکی، بالا بودن قیمت نهاده‌ها، عدم حمایت جدی دولت از تولیدکنندگان، بالا بودن هزینه تولید و ده‌ها مسئله دیگر، رمقی برای این صنعت مولد باقی نگذاشته است. با وجود اینکه دولت از به سامان شدن وضعیت مرغداری‌ها و دامداری‌ها می‌گوید، اما مشکلات عدیده این اقشار زحمتکش کماکان پا برجاست و البته باید به این‌ها مشکلات فراوان واردکنندگان را نیز اضافه کنیم که در هزار توی بحث ارز و مسئله رانت و موانع بی‌شماری که جلوی پای واردکنندگان است گرفتار شده‌اند.

و صد البته که تاوان بسیاری از این مشکلات را مصرف‌کننده باید بپردازد. به‌طوری که سبد خانوارهای ایرانی هر روز از مواد پروتئینی (گوشت، مرغ، ماهی) خالی‌تر می‌شود.

گناسیل GONASYL

GONADORELIN

گنادورلین

موارد مصرف:

درمان کیست های فولیکولار تخمدانی و افزایش میزان باروری پس از تلقیح مصنوعی در گاو.

لوتئوسیل

LUTEOSYL

D - CLOPROSTENOL

دی - کلوپروستنول

موارد مصرف:

القا، و همزمانی فعلی، اختلالات تخمدانی، التهاب و عفونت رحم، القای زایمان، سقط جنین و بیماری های رحم پس از زایمان در گاو.

laboratorios **syva** s.a.
[Spain]

باروری
کلید موفقیت
در هر گله شیری
می باشد.

پخش توسط:

شرکت داروسازی رویان دارو

تلفن: ۵۷۸۰۳۰۰۰

پاستاپیتزا

با طعم سبزیجات بهاری

pizza pasta
with spring vegetable flavour

حلال
HALAL
semi-prepared

پاستاپیتزا

با طعم سبزیجات بهاری

a pasta
with vegetable flavour

حلال
HALAL
semi-prepared

هیئتته سبزیجات

تولیدکننده ادویه جات، پاشنی ها، سبزیجات فشرک و غذاهای نیمه آماده

www.sabzanco.com

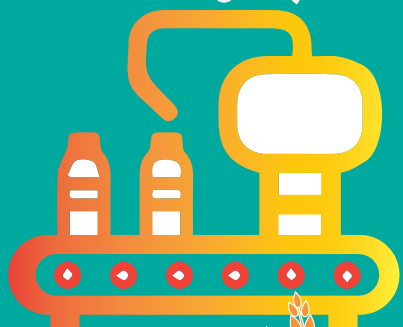
SABZANCO

021-77539155

مهندس احمد فتح‌اللهی، مقطع کارشناسی را سال ۱۳۵۶ در رشته ماشین‌افزار طی کرد و پس از آن در صنعت و تولید به فعالیت پرداخت. بر همین اساس با تاسیس و فعالیت در چندین واحد تولیدی و با توجه به نقش ارزنده و کارآفرینی در صنعت و تولید در کشور، سال ۱۳۹۲ به‌عنوان شخصیت برتر صنایع غذایی ایران انتخاب گردید.

بخش صنایع غذایی

- از جمله فعالیت‌های مهندس فتح‌اللهی در عرصه تولید و امور اجتماعی به این موارد اشاره کرد:
- عضو انجمن مدیران صنایع ایران، عضو هیأت‌مدیره سندیکا و تعاونی صنایع کنسرو ایران؛
 - عضو هیأت‌مدیره انجمن متخصصین و علوم صنایع غذایی ایران؛
 - دبیر کارگروه غذایی مرکز تحقیقات و استراتژیک تشخیص مصلحت نظام؛
 - عضو انجمن ایران برای فردا؛
 - رئیس هیأت‌مدیره تعاونی قوطی‌سازان ایران و عضو هیأت‌مدیره شهرک صنعتی صفادشت؛
 - دریافت لوح تقدیر از آیت‌الله هاشمی رفسنجانی به‌عنوان کارآفرین برجسته صنایع غذایی کشور؛
 - برگزیده کارآفرین برتر از سوی جشنواره علوم و صنایع غذایی و کسب جایزه علمی دکتر حبیب‌الله... هدایت؛
 - کارآفرین نمونه در سال ۱۳۵۹ از طرف انستیتو تحقیقات و تغذیه کشوری؛
 - برگزیده کارآفرین برتر از دانشکده کشاورزی دانشگاه تربیت مدرس؛
 - کارآفرین برتر در همایش اقتصاد.

مروری کوتاه بر کارنامه مدیریتی در شرکت سبزسان

همیشه سبز با سبزسان

فتح‌اللهی در سال ۱۳۵۹ شروع به فعالیت و به عنوان اولین تولیدکننده ادویه کاری در ایران پا به عرصه تولید نهاد و با توجه به نیاز مصرف‌کنندگان مواد غذایی و صادرات آن به سراسر دنیا، اقدام به تولید سبزیجات خشک نمود و با بهره‌گیری از ماشین‌آلات مدرن توانست در اوایل سال ۱۳۶۹ به عنوان بزرگ‌ترین تولیدکننده سبزیجات خشک

و صادرکننده نمونه، محصولات خود را به کشورهای اروپایی، کانادا و کشورهای حاشیه خلیج فارس، استرالیا و کشورهای آسیای میانه صادر نماید و پس از مدت کوتاهی فعالیت خود را با به‌کارگیری ماشین‌آلات از کشورهای اروپایی در خصوص تولید سوپ‌های نیمه‌آماده و انواع کوکو، کنتل، آش و چاشنی‌های سالاد و تولید پاستای نیمه‌آماده با طعم‌های مختلف در بسته‌بندی «دوی‌پک» نموده است.

این شرکت دارای خط کامل قوطی‌سازی و ظروف پت و ماشین‌آلات مدرن بسته‌بندی و خشک‌کن‌های تمام اتوماتیک و خط کامل آسیاب ادویه‌جات بوده و با در اختیار داشتن بخش کنترل کیفیت و آزمایشگاه و کادر مجرب و تحصیل کرده توانسته هر ساله به‌عنوان شرکت نمونه از طرف وزارت جهاد کشاورزی برگزیده و میزبان چندین وزیر و مسئولین زیربند دولتی و همچنین میزبان سفرا و وزراء و مسئولین کشاورزی و غذایی دیگر کشورها باشد. □

■ فریبا نبوی طهرانی فر

کسب و کارهای نوپا یا همان استارت‌آپ‌ها از جمله موضوعاتی است که به نظر می‌رسد با توجه به اهمیت و نقشی که می‌توانند در اقتصاد ما بازی کنند، چندان به آن‌ها پرداخته نشده است اما در چند سال اخیر گویا بارقه‌هایی از توجه مسئولان و تصمیم‌گیران به این کسب و کارها مشاهده می‌شود.

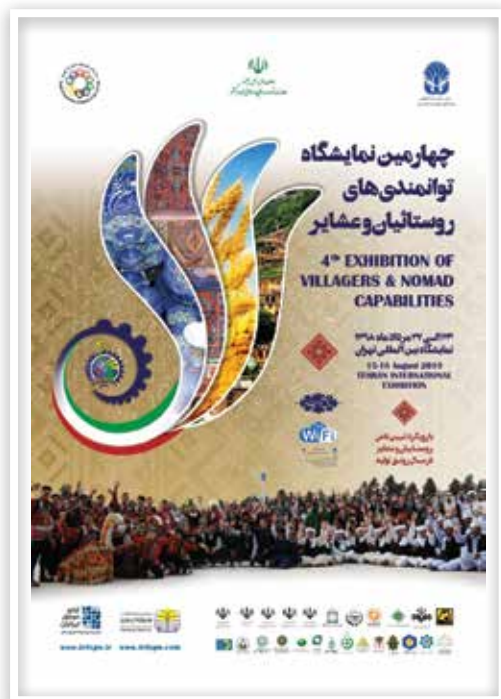
در این میان استارت‌آپ‌های حوزه کشاورزی و صنایع غذایی نیز در جای خود می‌توانند نقش مهمی در پیشبرد کشاورزی و تولید و همچنین بهره‌وری بهتر از منابع داشته باشند.

اختصاص سالن مجزا به رویدادهای استارت‌آپی در نمایشگاه توانمندی‌های روستاییان و عشایر

استارت‌آپ‌ها در راهند

نمونه‌هایی از توجهات مسئولان به این مقوله را می‌توان به اختصاص پايون گروه‌های استارت‌آپی در نمایشگاه آگروفود امسال و نیز پايون استارت‌آپ‌های حوزه کشاورزی و صنایع غذایی در نمایشگاه الکامپ امسال اشاره کرد که مجله «دام، کشت و صنعت» در شماره‌های قبل به این رویدادهای استارت‌آپی پرداخته بود.

اما یکی دیگر از اتفاقات مهم در این حوزه اختصاص یک سالن مجزا به این نوع از کسب و کارها در نمایشگاه دستاوردها و توانمندی‌های روستاییان و عشایر امسال در مرداد ماه بود که این سالن به همت معاونت توسعه روستایی و عشایری ریاست جمهوری برپا شده بود و در آن تیم‌های مختلف استارت‌آپی ایده‌ها و دستاوردهای خود را به نمایش گذاشتند و آن‌هایی هم که کارهای مشابه انجام داده بودند، فرصت بازبینی و بازسازی ایده‌های خود را در این نمایشگاه غنیمت شمرده و از تجربیات نمایشگاه بهره بردند. گزارشی از این پايون در ادامه تقدیم شما خواهد شد:

کشت کالا، بازار آنلاین کشاورزی ایران

زرنندی، مدیرعامل تیم استارت‌آپی «کشت کالا» که تیم استارت‌آپی برتر نمایشگاه توانمندی‌های روستائیان و عشایر شناخته شده در مورد این ایده استارت‌آپی می‌گوید: استارت‌آپ کشت کالا، یک بازار آنلاین کشاورزی در ایران است.

در حوزه کشاورزی یک بازار ایجاد کرده که در چرخه تولید و مصرف، واسطه‌ها و دلالتان را از این چرخه حذف می‌کند؛ یعنی محصول تولید شده مستقیماً از تولیدکننده به دست مصرف‌کننده می‌رسد که فقط یک واسطه در این میان وجود دارد آن هم «کشت کالا» است که کمترین سود ممکن را هم از محصول کسب می‌کند.

ضمن اینکه بخش دیگری از خدمات این بازار، تأمین مناسب و به موقع نهاده‌های مورد نیاز کشاورز و تولیدکننده است که در واقع «کشت کالا» انجام می‌دهد. کلیت کاری که استارت‌آپ کشت کالا انجام می‌دهد همین مواردی است که عرض کردم و در حال حاضر بالغ بر ۳۵ نمایندگی در سراسر کشور دارد و امیدواریم که تا پایان امسال تعدد نمایندگی‌های ما به ۱۰۰۰ نفر برسد.

STARTUP

وی در مورد نوع محصولاتی که مورد پوشش این بازار آنلاین است نیز می‌گوید: در حال حاضر محصولاتی که ما پوشش می‌دهیم مرغ و میوه است و در آینده سایر محصولات کشاورزی نیز در چرخه توزیع و فروش «کشت کالا» قرار خواهند گرفت.

امکاناتی از نظر زیرساختی هم وجود دارد تا از انبارها و سردخانه‌های مناسب برای ذخیره و نگهداری مواد استفاده شود. سرمایه‌گذاران خیلی خوبی هم تاکنون پیدا کرده‌ایم. کشاورزان و مصرف‌کنندگان هم خیلی خوب از این طرح استقبال کرده‌اند.

کشاورزان به خاطر فروش به موقع و با قیمت مناسب محصولات‌شان و مصرف‌کنندگان نیز به دلیل اینکه محصول باکیفیت و با قیمت مناسبی را دریافت می‌کنند خیلی راضی هستند. به دعوت معاونت توسعه روستایی و مناطق محروم ریاست جمهوری در این نمایشگاه شرکت کردیم. فرصت خوبی بود برای نمایش توانمندی‌ها در حوزه استارت‌آپی و براساس نظرسنجی‌های که عمل آمده «کشت کالا» به‌عنوان تیم استارت‌آپی برتر انتخاب شد.

یک گروهی از داوران، تیم‌های استارت‌آپی را به دقت زیر نظر داشتند و اطلاعات آن‌ها را اخذ می‌کردند. تیم‌های مختلفی وجود داشتند که کارهای مشابه «کشت کالا» انجام داده‌اند اما استارت‌آپ کشت کالا از نظر گستردگی کار، نفقات مختلفی که مشغول به کار کرده، توسعه در اپلیکیشن و همچنین مباحث مربوط به وب توسعه بهتر و بیشتری داشت و نهایتاً به عنوان تیم برتر انتخاب شد. □

وجود فرصت‌های بکر در عرصه کشاورزی برای استارت‌آپ‌ها

مجله اینترنتی اکومتیو که حضور فعالی در این نمایشگاه داشت. مرتضی قدسی، دبیر بخش کشاورزی این مجله می‌گوید: اکومتیو یک وبسایت در فضای مجازی است و در واقع یک مجله اینترنتی است که کسب و کارهای نوپا یا همان استارت‌آپ‌ها را پوشش می‌دهد.

این مجله از آذرماه سال ۹۷ شروع به کار کرده و در زمینه‌های مختلف فعالیت می‌کند و یکی از این موضوعات، استارت‌آپ‌های بخش کشاورزی و صنایع غذایی بوده که ما نمونه‌های موفق داخلی و خارجی این عرصه را شناسایی و معرفی می‌کنیم. حدود سه‌هزار استارت‌آپ ایرانی را شناسایی کرده‌ایم که از این تعداد اطلاعات ۱۲۰۰ مورد را روی سایت‌مان قرار داده‌ایم. استارت‌آپ‌هایی که در موضوعات مختلف فعالیت می‌کنند و از این تعداد بخشی هم در حوزه کشاورزی قرار دارند.

مثلاً در همین نمایشگاه توانمندی‌های روستائیان و عشایر یا در نمایشگاه ال‌کامپ ما تیم‌های استارت‌آپی را به برگزارکنندگان معرفی کردیم برای شرکت در نمایشگاه که از نزدیک با این گروه‌های استارت‌آپی آشنا شدید.

ما گروه‌های استارت‌آپی فعال در حوزه کشاورزی را برحسب نوع فعالیت و خدماتی که ارائه می‌دهند اساساً در سه دسته تقسیم‌بندی می‌کنیم:

قبل از مزرعه: زنجیره متنوع و همگرایی تحقیق و توسعه، تولید و توزیع تجهیزات مزرعه، نهاده‌ها و دیگر محصولات و خدمات.

داخل مزرعه: فعالیت‌های کاشت و داشت که تیم‌های مختلف استارت‌آپی در این زمینه به دنبال افزایش بهره‌وری هستند.

بعد از مزرعه: شامل استارت‌آپ‌هایی می‌شود که بر روی لجستیک و توزیع محصولات تا رساندن آن به دست مصرف‌کننده نهایی متمرکز هستند.

یک اهمیتی که نمایشگاه دارد این است که خیلی از گروه‌های استارت‌آپی کارهای مشابه انجام می‌دهند و از کار همدیگر اطلاعی ندارند. در نمایشگاه با هم آشنا می‌شوند و ضمن رقابت سازنده‌ای که انجام می‌شود، نقاط ضعف و قوت خود را شناسایی می‌کنند.

برآوردی که من دارم نسبت به استارت‌آپ‌های کشاورزی این است که در این بخش گردش مالی بالایی وجود دارد و از طرفی با چالش‌های فراوانی هم مخصوصاً در بخش توزیع و فروش محصولات کشاورزی روبرو است.

با توجه به این مسائل به نظر می‌رسد یک فرصت مناسبی برای استارت‌آپ‌ها باشد تا به این حوزه ورود نمایند. یعنی یک حوزه بکر و مناسبی برای فعالیت‌های استارت‌آپی وجود دارد. البته این یک قسمت از کار است که قسمت انتهایی در حوزه کشاورزی است. در حوزه مسائل قبل از مزرعه و داخل مزرعه هم فرصت‌های خوبی برای استارت‌آپ‌ها وجود دارد.

تولیدکننده ماشین های کشاورزی

خطی کار روی پشته بلند (رایزبد)

Raised Bed Seed Drill

گامی دیگر در توسعه و خودکفایی کشاورزی

هدیه ای به کشاورزان گرامی در راه سربلندی ایران عزیز

دارای گواهینامه ثبت اختراع

کرج - میدان استاندارد، رزکان نو، مقابل اداره بهبود شیر - تلفکس: ۷-۳۶۷۷۲۸۵۴ و ۳۶۷۷۲۸۲۵ و ۳۶۷۷۲۸۶۶ (۰۲۶)

www.tarashkadeh.com

Email: info@tarashkadeh.com

Tarashkadeh Co.